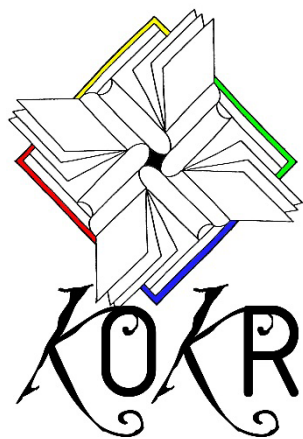

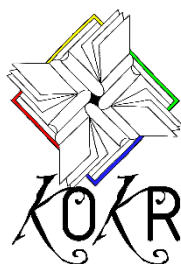
LETNO POROČILO

2023

Koroška osrednja knjižnica
dr. Franca Sušnika
Ravne na Koroškem

Ime knjižnice: **Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika, Ravne na Koroškem**

Sedež: **Na gradu 1, 2390 Ravne na Koroškem**

Skrajšano ime knjižnice: Koroška osrednja knjižnica (KOKR), *v interni uporabi tudi KOK Ravne*

Odgovorna oseba: **Aljaž Verhovnik, direktor**

ID za DDV: **75081814**

Matična številka: **5052866000**

TRR: **01303-6030373968** odprt pri UJP

Tel.: 02 870 54 20 – izposoja

Tel.: 02 870 54 24 – direktor (m/ž)

Tel.: 02 870 54 22 – računovodstvo

<http://www.knjiznica-ravne.si>

info@knjiznica-ravne.si

Ustanovitelji:

- Občina Ravne na Koroškem,
- Občina Prevalje,
- Občina Mežica,
- Občina Črna na Koroškem.

Organi KOKR v letu 2023:

- direktor: **Aljaž Verhovnik** (1. 1. 2023, petletni mandat);
- Svet zavoda (2023–2027): Mateja Hovnik (predsednica), Martin Nerač, Ivan Penec, Barbara Žvirc, Irma Makuc, Irena Pirtovšek Mazej, Mojca Petrič, dr. Petra Kunc, Simona Šuler Pandev;
- Strokovni svet (2023–2027): Lea Vavkan (predsednica), mag. Jelka Kos, Draga Ropič, Mojca Ruter, Matija Štumberger.

Vsebinsko poročila pripravile: Čop Katja, mag. Kos Jelka, dr. Miklavc Manja, Molnar Neža, Mrđenović Branka, Petek Jana, Petek Janja, Podojstršek Majda, Pšeničnik Saša, Šuler Pandev Simona, Vavkan Lea, Vončina Simona, Vlasta Zaberčnik

Kazalo

I	Splošne informacije.....	7
1.	Pravno-formalni vidik	7
2.	Notranje organizacijske enote	8
3.	Delovni čas organizacijskih enot v letu 2023	9
4.	Izvajanje dejavnosti javne knjižnične službe	9
5.	Kadri	10
5.1.	Izobraževanja strokovnih delavcev	10
6.	Knjižnica v številkah	11
7.	Finančno poslovanje knjižnice	12
7.1.	Realizacija vseh prihodkov in odhodkov na dan 31. 12. 2023	13
7.2.	Pojasnila računovodskih izkazov za leto 2023	17
7.2.1.	Izkaz prihodkov in odhodkov	17
7.2.2.	Pojasnila k bilanci stanja za leto 2023	20
8.	Grajska časopisna kavarna Eleonora	21
II	Služba za izposojlo in informiranje.....	22
1.	Statistični podatki izposoje.....	22
1.1.	Izposoja domoznanskega gradiva	22
1.2.	Izposoja elektronskih knjig na daljavo	22
1.3.	Medknjižnična izposoja	22
1.4.	Podaljšanje.....	23
1.5.	Rezervacije in naročila	23
1.6.	Članstvo	23
1.7.	Odprtost.....	24
1.8.	Obisk in informacije	24
1.8.1.	Uporaba čitalnic in svetovnega spleta.....	24
1.8.2.	Informacije	24
1.8.3.	Spletna stran in družbena omrežja.....	24
1.9.	Uporaba podatkovnih zbirk, dostopnih na daljavo, ki jih knjižnica gradi sama	25
1.10.	Uporaba biografskih podatkovnih zbirk, ki jih knjižnica gradi sama	25
1.11.	Uporaba storitve dostop na daljavo.....	25
1.12.	Uporaba podatkovnih zbirk	25
2.	Oddelek za odrasle.....	25
2.1.	Dejavnost	25
2.1.1.	Bralna značka za odrasle »Korošci pa bukve beremo« ..	25
2.1.2.	Knjižna paberkovanja	26
2.1.3.	Knjižnica na obisku	26
2.1.4.	Bralna srečanja.....	26
2.1.5.	Stripoteka.....	26
2.1.6.	Za firbčne	26
2.1.7.	Grajski »žakli«	26
2.1.8.	Razstavni kotički	26
2.1.9.	Ranljive skupine uporabnikov	26
2.1.10.	Slovenski kulturni praznik	27
2.1.11.	April, mesec knjige	27
2.1.12.	Tedni vseživljenjskega učenja	27
2.1.13.	Teden slovenskih splošnih knjižnic.....	27
2.1.14.	Ta veseli dan kulture	27
2.1.15.	Knjižnični adventni katalog	27
2.1.16.	Čitalnica na prostem	28
2.1.17.	Dobre knjige.....	28
2.1.18.	Knjiznice.si.....	28
2.1.19.	Elektronske knjige Biblos	28
2.1.20.	Zvočne knjige Audibook	28
2.1.21.	Baza slovenskih filmov	28
2.1.22.	Svet mehatronike.....	28
2.1.23.	Sodelovanje z zavodi, društvi, ustanovami in s podjetji	28
2.2.	Kompetenčni center za lahko branje.....	29
2.2.1.	O kompetenčnem centru za lahko branje	29
2.2.2.	Lahko branje.....	29
2.2.3.	Zbirka Berem zlahka	29
2.2.4.	Seznam literature za lahko branje.....	30
2.3.	Prireditve in razstave v letu 2023	30
2.3.1.	Prireditve.....	31
2.3.2.	Razstave	32
2.3.3.	Prireditve po enotah	33
3.	Delo z mladimi bralci	33
3.1.	Pravljice ure z ustvarjalnimi delavnicami	33
3.2.	Otroške lutkovne, dramske in glasbene predstave	33
3.3.	Srečanje s pisateljem.....	34
3.4.	Predavanje	34
3.5.	Bibliopedagoške ure in vodeni ogledi	34
3.6.	Predšolska bralna značka Petra Nosa	34
3.7.	Projekt DRUŽI NAS branje	34
3.8.	Noč v knjižnici.....	34
3.9.	Poletnice	34
3.10.	Grajski žakliki	34
3.11.	Razstave	34
3.12.	Knjižna uganka	35
3.13.	Rastem s knjigo za osnovnošolce in Rastem s knjigo za srednješolce	35
3.14.	Ustvarjalnice.....	35
3.15.	Raziskovalne delavnice.....	35
3.16.	Bodi kul, beri ful	35
3.17.	Stripoteka – razpis in spremljevalne aktivnosti.....	35
4.	Domoznanski oddelek	35
4.1.	Lokalna bibliografija Koroške	35
4.2.	Osebne bibliografije	36
4.3.	Posebne zbirke	36
4.4.	Obrazi slovenskih pokrajin – Korošci.....	36
4.5.	Domoznanske informacije.....	36
4.6.	Razstavna in prireditvena dejavnost	36
4.7.	Digitalizacija dragocenega gradiva, dLib in Kamra	36
4.8.	Domoznanski portal Kamra	37
4.9.	Hranjenje in varovanje gradiva	37
III	Služba za nabavo in obdelavo gradiva.....	38
1.	Nabava in obdelava knjižničnega gradiva	38
1.1.	Knjižnična zbirka	38
1.1.1.	Zbirka po enotah.....	38
1.2.	Knjižnična zaloga	39
1.3.	Prirast gradiva v letu 2023	39
1.3.1.	Prirast knjižničnega gradiva	39
1.3.2.	Prirast elektronskega gradiva	40
1.3.3.	Primerjava prirasta knjižničnega gradiva v petletnem obdobju (2019–2023)	40
1.4.	Nakup knjižničnega gradiva 2023.....	41
1.4.1.	Doseženi cilji nakupa	41
1.4.2.	Financiranje nakupa knjižnične zbirke v letu 2023	41
1.4.3.	Nakup po vrsti gradiva.....	41
1.4.4.	Razmerja naslovov	42
1.5.	Uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva	42
1.5.1.	Razporeditev gradiva, kupljenega v letu 2023	42
1.5.2.	Razporeditev gradiva, kupljenega s sredstvi občin ustanoviteljic v letu 2023	42
1.5.3.	Razporeditev gradiva, kupljenega s sredstvi Ministrstva za kulturo RS v letu 2023	42

1. 6. Nakup za zamejce	42	1.6. Digitalizacija dragocenega gradiva iz posebnih zbirk (www.dlib.si, www.kamra.si)	51
1. 7. Nabava in obdelava domoznanskega gradiva	43	1.7. Spletni portal slovenskih splošnih knjižnic Kamra www.kamra.si	51
1. 7. 1. Prirast gradiva	43	1.7.1. Nove vsebine na portalu Kamra	52
1. 8. Retrospektivni vnos gradiva / elektronski katalog	43	1.7.2. Predstavitev in promocija digitalizacije in portalov dLib in Kamra	53
1. 9. Preusmerjanje gradiva	43	2. Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja	53
1. 10. Izločanje knjižničnega gradiva in odpis	43	3. Nacionalna koordinacija OOK	54
1. 11. Zaščita in varovanje gradiva	43	3.1. Delovne skupine	54
2. Bukvarna Ajta	44	3.2. Izobraževanje	54
2. 1. Dejavnosti Bukvarne Ajta v letu 2023	45	4. Kompetenčni center za lahko branje	54
2. 2. Predstavitve Bukvarne Ajta, pravljčne ure in delavnice	45	V Program dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih v letu 2023	56
2. 3. SVETOVNI DAN KNJIGE – promocijski kotiček Bukvarne Ajta	46	1. Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu	56
2. 4. DAN ZA SPREMEMBE – ZA(ČUTIMO) DOBRO	46	1.1. Medknjižnična izposoja	56
2. 5. FESTIVAL SOLZIC	46	1.2. Potujoča knjižnica	56
2. 6. FESTIVAL ČI-ČI (Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem)	46	1.3. Nakup knjižničnega gradiva za SŠK	56
2. 7. LITERARNI VEČER MD KULTURNA KIBLA, MEŽICA ...	46	2. Bralna kultura ter informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu	57
2. 8. MOJA DEŽELA – LEPA IN GOSTOLJUBNA – ocenjevanje mestnih jeder	47	2.1. Bralna značka za odrasle »Korošci pa bukve beremo« z vključitvijo »lahkega branja«	57
2. 9. DOBRODELNI DAN ZA POMOČ ŽRTVAM POPLAV ...	47	2.2. Pravljčne urice z Dragano in Dadijem	57
2. 10. PROJEKT BIBLIOVLAK	47	2.3. Bodi kul, beri ful	57
2. 11. KNJIGA JE DARILO OD NAS ZA VAS	47	2.4. Izgradnja novega Youtube kanala	58
2. 12. Informacije in promocija Bukvarne Ajta	47	3. Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih	58
IV Osrednja območna knjižnica	49	3.1. Dostop do e-virov	58
1. Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva	49	3.2. Obrazi slovenskih pokrajin	58
1.1. Obrazi slovenskih pokrajin (Koroški biografski leksikon)	49	3.3. Ureditev novega kotička za lahko branje	58
1.2. Koroška lokalna bibliografija in osebne bibliografije	49		
1.3. Razstave in prireditve	50		
1.3.1. Med včeraj in jutri Zapisi in čas	50		
1.3.2. Priložnostne spletne objave	50		
1.4. Rokopisi	51		
1.5. Dragoceno gradivo (zaščita ...)	51		

Uvod

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem je v leto 2023 zakorakala s pripravljenim programom poslovanja, sprejetim konec leta 2022. Okoliščine v zvezi z draginjo so se pojavile takoj v začetku leta 2023 in močno posegle v možnosti realizacije zastavljenega programa. Zlasti zaradi drastičnega povišanja materialnih stroškov (ogrevanja) so bili močno na udaru finančni izdatki knjižnice za izvajanje vsebinskih in zakonsko predpisanih nalog, zato je bila knjižnica skozi celotno leto primorana izvajati ukrepe racionalizacije poslovanja, ki so po dogovoru z ustanovitelji omogočili dokaj nemoteno izvajanje nalog javne knjižnične službe.

Koroška osrednja knjižnica je v letu 2023 dobila nov statut, s sprejemom katerega je prenehal veljati prejšnji iz leta 1993. Nalogo za sprejem novega statuta je knjižnici naložil novo sprejet ustanovitveni akt knjižnice v letu 2022. Nov statut knjižnice, poleg temeljnih določb, na katere napotuje predvsem ustanovitveni akt knjižnice, ureja tudi organizacijo knjižnične mreže po občinah ustanoviteljicah ter notranjo organizacijo dela (službe in oddelki). Ta ureditev v celoti sledi normativom novega Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Ur. l. RS, št. 28/23) ter dopolnjene Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/03 in 162/22).

Temeljno izhodišče za izvajanje nalog knjižnične javne službe predstavljajo sodelavke in sodelavci Koroške osrednje knjižnice. Širša razvejanost organizacije knjižnične javne službe znotraj štirih občin in povečan obseg odpiralnih časov enot zahteva trajno ureditev kadrovske situacije. Trenutna kadrovska kapaciteta funkcionira v primeru popolne prisotnosti. Žal pa so bolniške odsotnosti sestavni del vsakega delovnega procesa, prav tako koriščenje pravice do letnega dopusta. Celostna rešitev za kadrovske situacije mora temeljiti na nujnosti sprejema nove sistemizacije in kadrovskega načrta. Izhodiščni cilj je zagotavljanje kadrov za nemoteno izvajanje knjižnične javne službe. Kader v knjižnici se tudi pomlajuje, kar posledično pomeni večji poudarek pri strokovnem izobraževanju kadra.

V maju 2023 je knjižnica pridobila javnega delavca, ki je kot pomočnik v Oddelku za izposoja veliko pripomogel k zapolnitvi kadrovske vrzeli. Proti koncu preteklega leta se je knjižnica vključila v program zaposlitvene rehabilitacije in tako uspešno, vsaj začasno, pridobila še dodatno pomoč. Žal sta oba

programa začasne narave, zato je kadrovska situacija treba reševati dolgoročno in celostno.

Koroška osrednja knjižnica je ena od desetih v slovenskem merilu in edina osrednja območna knjižnica na Koroškem. Status območnosti knjižnici nalaga širši obseg zakonsko predpisanih nalog, katere se odražajo na različnih področjih delovanja. V letu 2023 so osrednje območne knjižnice dobile tudi nacionalno koordinatorico, kar je posebej pospešilo izvajanje območnih nalog. Med temi nalogami je med drugim posebej veliko zanimanje za program Kompetenčnega centra za lahko branje.

Ne glede na vse izzive, je kolektiv knjižnice v letu 2023 opravil veliko delo. To se odraža tudi v statistiki. Gledano celostno se je izposoja gradiva v letu 2023 malenkost povišala. Od tega je narasla izposoja na dom, nekoliko pa se je zmanjšala izposoja v čitalnico knjižnice. Kot območna knjižnica, ki s posebno skrbjo hrani tudi domoznansko gradivo, lahko poudarimo, da se je izposoja le-tega v preteklem letu povišala za 8,4 %. Pri medknjižnični izposoji je zaznati rahel trend upadanja izposoje. V letu 2023 je 4.670 članov knjižnice izvedlo vsaj eno transakcijo znotraj knjižnične mreže. V tem letu si je član povprečno izposodil 46 enot knjižničnega gradiva. V letu 2023 je knjižnica pridobila 717 novih članov.

Knjižnična zbirka Koroške osrednje knjižnice vključuje 245.175 enot knjižničnega gradiva. Zaloga elektronskega gradiva je v letu 2023 dosegla 2.027 licenc/naslovov. Koroška osrednja knjižnica zbirko dopolnjuje s prejemom obveznih izvodov, nakupom in darovi. Sredstva za nakup prispevajo občine ustanoviteljice ter Ministrstvo za kulturo. V letu 2023 je knjižnica pridobila 6.233 enot knjižničnega gradiva, od tega največ, 3.344, z nakupom. Knjižnica zagotavlja tudi elektronske vire.

Znotraj mreže Koroške osrednje knjižnice je bilo v letu 2023 izvedenih 108 dogodkov knjižnice, od tega 82 prireditev in 26 razstav. Program knjižnice namenja veliko pozornost delu z mladimi bralci. Ta se odraža skozi različne programske aktivnosti, kot so pravljíčne ure, otroške predstave, predavanja ... Zelo prepoznane dejavnosti so Predšolska bralna značka Petra Nosa, DRUŽI NAS branje, Noč v knjižnici idr. Na pobudo Občine Prevalje so bile v letu 2023 v Knjižnici Prevalje uvedene pravljíčne ure. Ta praksa se bo z letom 2024 prenesla tudi na druge enote knjižnice.

Dejavnosti domoznanskega oddelka so bogato razvejane in predstavljajo pomembno tradicijo Koroške osrednje knjižnice. Domoznanstvo je tudi ena od nalog osrednjih območnih knjižnic. Aktivnosti domoznanskega oddelka segajo na vse strani

Koroške, tako na tej kot tudi na oni strani meje. Konec leta 2023 je domoznanski odderek pripravil razstavo Med včeraj in jutri | Zapisi in čas, katere rdeča nit je v letu 2023 restavrirana rokopisna knjiga *Antikrista Žulenje*, ki predstavlja pomemben kulturni spomenik, ki ga v sklopu Kotnikove zapuščine hrani Koroška osrednja knjižnica.

Žal so katastrofalne posledice poplav na Koroškem pustile posledice tudi v Koroški osrednji knjižnici. Nekaj izposojenega gradiva na domove po različnih predelih Mežiške doline je bilo poškodovanega in uničenega. Zaradi poplavljenosti objekta Kulturnega centra Ravne je morala knjižnica iz teh prostorov že v avgustu preseliti njeno enoto, Bukvarno Ajta. Ta po novem deluje v prostorih Koroške osrednje knjižnice na gradu. Ne glede na dejstvo, da je ta odločitev posledica naravne nesreče, se je selitev izkazala za dobro, saj bukvarna po selitvi kaže zelo dobre rezultate poslovanja, zlasti pa veliko večjo obiskanost. Tudi sicer je dejavnost Bukvarne Ajta dobro vpeta v družbeni vsakdan in pomembno prispeva k promociji knjižnice.

Knjižnica deluje tudi na obmejnem področju, pri čemer je ključno dobro sodelovanje s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu. To se odraža skozi program knjižnice, ki je namenjen razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih področjih, katerega financira Ministrstvo za kulturo.

V letu 2023 je bilo v skladu s finančnimi zmožnostmi opravljenih nekaj vzdrževalnih del na objektu gradu Ravne. Celostno se je prebelil Domoznanski odderek, zaradi varnostnih in energetske ukrepov je bila zamenjana razsvetljava v prostorih Službe za nabavo in obdelavo. Za nemoteno izvedbo številnih prireditvev je bilo nabavljeno novo ozvočenje v razstavišču knjižnice. V letu 2023 je imela knjižnica kar nekaj škodnih dogodkov, katerih materialne posledice smo uspešno sanirali preko zavarovalnice. Knjižnica je v letu 2023 uspešno pridobila sredstva za nakup IKT-opreme. Iz tega naslova so bili nabavljeni računalniki za uporabnike v matični knjižnici in Knjižnici Prevalje.

Lani je knjižnica opravila več aktivnosti za pripravo načrta umestitve RFID-opreme za izposojanje gradiva v knjižnico. Predlog investicije je bil podan tudi v planske dokumente za leto 2024.

Grajska časopisna kavarna Eleonora je leto 2023 prvič preživela skozi celotno koledarsko obdobje. Pokazalo se je, da so storitve kavarne v ožjem smislu velik zalogaj za knjižnico, izzivi so zlasti zaradi kadrovske situacije. Ob dejstvu, da stroške dela za kavarano prispeva Občina Ravne na Koroškem, se, gledano skozi vidik ekonomike, materialni stroški kavarne pokrivajo z lastnimi prihodki. Zagotovo je kavarna priložnost za promocijo in večjo vključenost knjižnice v okolje, a hkrati zahteva dolgoročno ureditev kadrovske situacije.

Da je strokovno delo kolektiva Koroške osrednje knjižnice prepoznano v širšem okolju, kaže dejstvo, da je bila Koroška osrednja knjižnica zaradi projekta Osebnosti knjižničar v letu 2023 prejemnica nagrade Zveze splošnih knjižnic. Na posameznem področju pa je strokovna sodelavka knjižnice prejela nagrado Najvnašalke na portalu Kamra.

Kolektiv Koroške osrednje knjižnice se je skozi celo leto z različnimi aktivnostmi trudil v knjižnico privabiti čim večje število uporabnikov. To so pokazale tudi prepoznane aktivnosti, kot so široka prireditvena dejavnost, Festival Čiči, Noč v knjižnici, tradicionalna decembrska domoznanska razstava in tudi nova decembrska unikatna akcija knjižničnega adventnega kataloga. Prav tovrsten kreativni pristop k iskanju načina aktualizacije branja in poudarjanja bralne kulture na sploh daje knjižnici veter v jadra, da ostaja pomemben steber razvoja kulturne dediščine in promocije branja v tem prostoru.

Gledano celostno, Koroško osrednjo knjižnico je v letu 2023 pretresala situacija z draginjo in poplavami. Prav tako se knjižnica sooča s sistemskimi izzivi na področju knjižničarstva, javnega sektorja in kulture nasploh. A izkazalo se je, da je kolektiv knjižnice v teh težkih trenutkih našel odgovore za nastalo situacijo. Zato lahko sklenemo, da je bilo leto 2023 vsebinsko polno in da je knjižnična javna služba delovala kar se da nemoteno.

Aljaž Verhovnik, direktor Koroške osrednje knjižnice
dr. Franca Sušnika

I Splošne informacije

1. Pravno-formalni vidik

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem nadaljuje delo nekdanje Študijske knjižnice, ki je bila ustanovljena 3. 3. 1949; pridružena sta ji bila Likovni salon in Delavski muzej. Pobudniki in ustanovitelji knjižnice so ji namenili prostore v ravnem gradu, ki je bil tudi prvi dom Gimnazije Ravne. Študijska knjižnica se je začela posvečati zbiranju starejšega koroškega domoznanskega gradiva in pospeševanju knjižničarstva v koroški krajini, študentom in dijakom pa omogočati bogato študijsko literaturo in referenčno gradivo.

Skladno s spremembami v slovenskem knjižničarstvu je postopoma spreminjala način poslovanja. Leta 1980 je prejšnje ljudske knjižnice tudi formalno povezala v enotno knjižnično ustanovo; leta 1986 jo je Kulturna skupnost Ravne na Koroškem imenovala za občinsko matično knjižnico.

V letu 2022 so občine ustanoviteljice sprejele nov Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem. Odlok je objavljen v Uradnem glasilu slovenskih občin, številka 26/10.6.2022.

Z uveljavitvijo novega odloka je prenehal veljati Odlok o ustanovitvi Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika, objavljen v Uradnem listu RS, št. 96/2002, ter Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem, objavljen v Uradnem listu RS, št. 26/14.

Z odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem so Občina Ravne na Koroškem, Občina Prevalje, Občina Mežica in Občina Črna na Koroškem uredile javno službo na področju knjižnične dejavnosti, status javnega zavoda, razmerja med ustanoviteljicami in javnim zavodom ter temeljna vprašanja glede organizacije, delovanja ter financiranja javnega zavoda.

Z odločbo Ministrstva za kulturo (612-16/2003-1) je Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem od leta 2003 osrednja območna knjižnica za Koroško. Po 27. členu Zakona o knjižničarstvu (UL RS, št. 87/2001) knjižnica izvaja posebne naloge, opredeljene v Pravilniku o osrednjih območnih knjižnicah (UL RS, št. 88/2003), te naloge financira Ministrstvo za kulturo.

Knjižnico na področju dejavnosti, ki jo izvaja kot javno službo, zavezujejo naslednji predpisi:

- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne

na Koroškem (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 26/2022).

- Statut javnega zavoda Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika, KOKR, 2023.
- Sporazum o financiranju KOKR, 1999.
- Zakon o knjižničarstvu (UL RS, št. 87/01 in 96/02-ZUJIK) in podzakonski predpisi: Uredba o osnovnih storitvah knjižnice (UL RS, št. 29/03 in naslednje), Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (UL RS, št. 28/23), Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (UL RS, št. 88/03), Pravilnik o razvidu knjižnic (UL RS, št. 105/03).
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o knjižničarstvu (UL RS, št. 92/2015).
- Zakon o obveznem izvodu publikacij (UL RS, št. 69/06 in spremembe).
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (UL RS, št. 77/07 – UPB1 in spremembe).
- Zakon o zavodih (UL RS, št. 12/91, 8/96, 36/00, 127/06).
- Zakon o lokalni samoupravi (UL RS, št. 94/07 – UPB in spremembe).
- Predpisi, ki vplivajo na delovanje KOKR:
- Zakon o javnih uslužbencih (UL RS, št. 63/07, 65/08, 69/08, 40/12).
- Zakon o javnem naročanju (ZJN-3) – UPB (UL RS, št. 91/2015).
- Zakon o računovodstvu (UL RS, št. 23/99, 30/02, 114/06).
- Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (UL RS, št. 16/07 – UPB in spremembe).
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (UL RS, št. 163/22).
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (UL RS, št. 108/09 s spremembami in dopolnitvami).
- Zakon o uravnoteženju javnih financ (UL RS, št. 40/12 s spremembami in dopolnitvami).
- Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (UL RS, št. 51/2006 – UPB in spremembe).
- Zakon o financiranju občin (UL RS, št. 32/2006 – UPB in spremembe).
- Zakon o obveznem izvodu publikacij (UL RS, št. 69/2006 in spremembe).
- Pravilnik o določanju skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (UL RS, št. 19/2003).
- Pravilnik o razvidu knjižnic (UL RS, št. 105/2003).
- Pravilnik o vodenju evidenc javnih zavodov na področju kulture (UL RS, št. 11/2003).

- Pravilnik o hranjenju, uporabi in izločanju obveznih izvodov publikacij (UL RS, št. 90/2007).
- Pravilnik o imenovanju v strokovne nazive v knjižnični dejavnosti (UL RS, št. 9/2009).
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (UL RS, št. 88/2003).
- Uredba o metodologiji za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na področju kulture (UL RS, št. 100/2003 in spremembe).
- Računovodski standardi.
- Kolektivna pogodba za javni sektor (UL RS, št. 57/08 s spremembami in dopolnitvami).
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (UL RS, št. 45/04 s spremembami in dopolnitvami).
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028).
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2022–2029.
- Strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2022–2027.
- Interni akti knjižnice:
- Hišni red glede psov v KOKR, 2023.
- Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja KOKR, 2012.
- Pravilnik o delovnem času v KOKR z dopolnitvami, 2008, 2009.
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v KOKR, 2005.
- Pravilnik o računovodstvu, 2010.
- Pravila o posredovanju informacij za medije, 2010.
- Pravilnik o popisu sredstev in obveznosti do njihovih virov, 2010.
- Pravilnik o prejemanju daril v zvezi z opravljanjem službe, 2013.
- Pravilnik o rabi, varovanju in uničevanju pečatov in ključev v KOKR, 2013.
- Katalog informacij javnega značaja, 2007.
- Požarni red, 2015.
- Navodila o ravnanju in ukrepih za preprečevanje trpinčenja na delovnem mestu (mobing) ter za odpravo njegovih posledic in ukrepe za preprečevanje drugih prepovedanih dejanj zoper zaposlene, 2009.
- Načrt integritete, 2012.
- Načrt klasifikacijskih znakov KOKR, 2010.
- Navodila za oddajo naročil male vrednosti, 2004.
- Navodila za izločanje in odpis knjižničnega gradiva, 2006.
- Register tveganj KOKR, 2008.
- Strateški načrt KOKR, 2021–2026.
- Sklepi sej Sveta knjižnice.
- Sklepi sej Strokovnega sveta KOKR.

Narodna in univerzitetna knjižnica vodi v skladu s 33. členom Zakona o knjižničarstvu razvid knjižnic, javno evidenco, v kateri se vodijo podatki o knjižnicah, ki izvajajo javno službo v Republiki Sloveniji. Na podlagi razvida izda Ministrstvo odločbo o stopnji izpolnjenih pogojev za vsako knjižnico posebej in jo oceni kot razvito, srednje razvito ali nerazvito.

Organi knjižnice so Svet zavoda, Strokovni svet in direktor (m/ž).

V letu 2023 se je Svet KOKR sestal trikrat.

Strokovni svet KOKR se je v letu 2023 sestal enkrat.

2. Notranje organizacijske enote

Osrednja organizacijska enota knjižnice:

- Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem.

Splošne službe:

- Uprava, kamor spada vodstvo, razvojno svetovalna služba, tehnične in spremljajoče dejavnosti;
- Oddelek Kavarna Eleonora.

Služba za izposajo in informiranje:

- Oddelek za odrasle;
- Oddelek za otroke in mladino (poimenovan Pionirska knjižnica Leopolda Suhodolčana (PKLS));
- Domoznanski oddelek.

Služba za nabavo in obdelavo gradiva:

- Bukvarna Ajta.

Krajevne knjižnice I:

- Knjižnica Črna na Koroškem, Center 153, 2393 Črna na Koroškem;
- Knjižnica Mežica, Trg 4. aprila 4, 2392 Mežica;
- Knjižnica Prevalje, Trg 2a, 2391 Prevalje.

Krajevne knjižnice II:

- Knjižnica Kotlje, Kotlje 3a, 2394 Kotlje.

Premične zbirke:

- Knjižnica Žerjav, Žerjav 21, 2393 Črna na Koroškem;
- Izposojevališče Leše, Leše 68a, 2391 Prevalje;

- Izposojevališče Strojna – zaprto;
- Izposojevališče Podpeca – zaprto.

3. Delovni čas organizacijskih enot v letu 2023

Koroška osrednja knjižnica Tel.: 02 870 54 20 Redni delovni čas: ponedeljek–petek: 8.00–19.00 sobota: 8.00–13.00 Poletni delovni čas (julij, avgust): torek, četrtek, petek: 8.00–15.00 ponedeljek, sredo: 10.00–18.00	PKLS Tel: 02 870 54 37 Redni delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek: 15.00–19.00 sobota: 8.00–13.00 Pravljilne ure v PKLS: ob sredah ob 17.00 uri Poletni delovni čas (julij, avgust): torek, četrtek, petek: 8.00–15.00 ponedeljek, sredo: 10.00–18.00
Krajevna knjižnica Prevalje Tel: 02 823 11 75 Redni delovni čas: ponedeljek, sredo, četrtek: 14.00–18.00 torek, petek: 8.00–12.00 Poletni delovni čas (julij in avgust): ponedeljek, sredo: 14.00–18.00 četrtek: 10.00–14.00	Krajevna knjižnica Mežica Tel: 02 827 77 30 Redni delovni čas: ponedeljek: 8.00–13.00 sreda, petek: 14.00–19.00 Poletni delovni čas (julij in avgust): sreda: 14.00–18.00 petek: 10.00–13.00
Krajevna knjižnica Črna na Koroškem Tel: 02 823 85 41 Redni delovni čas: torek, četrtek: 13.00–19.00 Poletni delovni čas (julij in avgust): torek: 15.00–19.00	Krajevna knjižnica Kotlje Tel: 02 821 50 83 Redni delovni čas: ponedeljek: 11.00–13.30 četrtek: 16.00–18.30 Poletni delovni čas (julij in avgust): četrtek: 15.00–18.00

Krajevna knjižnica Žerjav Tel: 02 823 96 74 Redni delovni čas: torek: 16.00–18.00 Poletni delovni čas (julij in avgust): torek: 16.00–17.00	Izposojevališče Leše Redni delovni čas: petek: 15.00–16.00 Poletni delovni čas (julij in avgust): zaprto
Izposojevališče Strojnska Reka Redni delovni čas: sreda: 16.00–17.00 Poletni delovni čas (julij in avgust): zaprto	Izposojevališče Strojna: zaprto Izposojevališče Podpeca zaprto
Bukvarna Ajta Tel: 02 620 48 72 02 87 05 433 Redni delovni čas: torek, četrtek: 16.00–19.00 sreda: 9.00–12.00 Poletni delovni čas (julij in avgust): ponedeljek: 9.00–12.00 sreda: 16.00–19.00	Grajska časopisna kavarna Eleonora Tel: 02 87 05 430 Redni delovni čas: ponedeljek–sobota: 8.00–19.00

4. Izvajanje dejavnosti javne knjižnične službe

Koroška osrednja knjižnica je v letu 2023:

- pridobivala, strokovno obdelovala, hranila in posredovala knjižnično gradivo;
- zagotavljala dostop do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij;
- izdelovala knjižnične kataloge in podatkovno zbirko;
- skrbela za delovanje knjižnične mreže in izposajo knjižničnega gradiva;
- načrtovala in izvajala delo z mladimi in odraslimi bralci, vplivala na razvoj bralne kulture;
- z organizacijo kulturnih prireditev prispevala k bogatejši kulturni ponudbi svojega kraja;
- nadaljevala izgradnjo podatkovne zbirke (Koroška lokalna bibliografija);

- pomagala pri koordinaciji dela Društva bibliotekarjev Koroške;
- izvajala strokovno pomoč in svetovanje drugim knjižnicam na območju;
- sodelovala v medknjižnični izposoji;
- pridobivala in izobraževala uporabnike;
- skrbela za informacijsko opismenjevanje uporabnikov;
- varovala knjižnično gradivo, ki je kulturni spomenik.

Kot osrednja območna knjižnica je izvajala posebne naloge za Koroško, in sicer:

- a) zagotavljala povečan in zahtevnejši izbor knjižničnega gradiva in informacij (območna zbirka);
- b) nudila strokovno pomoč knjižnicam na območju (svetovalno delo);
- c) koordinirala zbiranje, obdelavo in hranjenje domoznanskega gradiva;
- č) usmerjala izloženo knjižnično gradivo z območja.

5. Kadri

31. 12. 2023 je bilo v knjižnici za nedoločen čas zaposlenih 21 delavcev. Do 31. 12. 2023 so bili zaposleni še: ena reelekcija ter tri delavke za določen čas, ena delavka za določen čas s krajšim delovnim časom ter eno javno delo.

DELOVNO MESTO	NEDOLOČEN ČAS		DOLOČEN ČAS	
	8 h	4 h	8 h	4 h
bibliotekar	8	1	1	1
knjižničar	3		1	
knjižničar v Bukvarni Ajta	1			
manipulant	1			
čistilka	2			
hišnik	1			
računovodja	1			
informatik	1			
samostojni strokovni svetovalec	1			
direktor (m/ž)			1	
gostinski tehnik	1		1	
javno delo			1	
SKUPAJ:	27			

5. 1. Izobraževanja strokovnih delavcev

Temeljne vrednote Koroške osrednje knjižnice so zadovoljevati potrebe širokega kroga uporabnikov ter skladno s finančnimi in prostorskimi zmogljivostmi

stremeti k izboljšavam. Hiter razvoj stroke, informacijske in komunikacijske tehnologije, nosilcev zapisov informacij in spreminjanje potreb uporabnikov knjižnic zahtevajo, da nenehno izpopolnjujemo svoje strokovno znanje ter ustvarjalno prispevamo k razvoju knjižničarske stroke. Proces nastajanja informacijske družbe je povezan s spreminjanjem sistema vrednot in s tem tudi odnosa do znanja. Kot velewa Etični kodeks slovenskih knjižničarjev (1995), naj knjižničar daje podporo svojim poklicnim kolegom in spoštuje njihovo strokovno znanje, etična načela in strokovno znanje pripadnikov drugih poklicev. Vsak naj se zaveda pripadnosti knjižničarski stroki in s svojim strokovnim delom prispeva k utrjevanju njenega ugleda in kolektivnega duha. Prizadevamo si, da knjižnica ne bi bila le prostor za izposajo gradiva, študij in znanstvenoraziskovalno delo, ampak tudi središče za sproščeno medsebojno izmenjavo mnenj, izkušenj, kakovostnih kulturnih doživetij, prostor, v katerem bi obiskovalci aktivno in kakovostno preživljali prosti čas.

Koroška osrednja knjižnica podpira formalno in neformalno izobraževanje ter strokovno izpopolnjevanje knjižničarjev. Strokovni delavci se udeležujejo različnih oblik izobraževanja, ki jih izvajajo Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK), Inštitut informacijskih znanosti v Mariboru (IZUM) in Mestna knjižnica Ljubljana. Knjižničar skladno s cilji in možnostmi svoje ustanove uporabnikom zagotavlja najvišjo možno kakovost storitev ter povečuje njihovo dostopnost, učinkovitost in raznovrstnost. Izobraževalne vsebine so namenjene knjižničarjem začetnikom; knjižničarjem, ki želijo izpopolniti svoje strokovno znanje, ter tistim, ki se želijo usposobiti za delo v sistemu vzajemne katalogizacije.

V letu 2023 sta dva zaposlena v Koroški osrednji knjižnici uspešno opravila izpit za bibliotekarja, oba sta predhodno opravila študijski program Izpopolnjevanje iz bibliotekarstva za bibliotekarski izpit (ŠPIK-B) ter obiskala Tečaj za pripravo na splošni del bibliotekarskega izpita in tečaj Izzivi in pasti priprave pisne naloge za bibliotekarski izpit. Ena zaposlena je pridobila naziv knjižničarka, predhodno se je udeležila Tečaja za pripravo na splošni del bibliotekarskega izpita, MODULA 1 (Knjižnično gradivo in knjižnice) in MODULA 2 (Osnove varovanja in zaščite knjižničnega gradiva). Ena zaposlena je bila v študijskem letu 2023/2024 vpisana v študijski program ŠPIK-B, ena pa je v fazi pridobivanja naziva za knjižničarko.

Ena strokovna delavka se usposablja za delo v sistemu vzajemne katalogizacije, v ta namen se je obvezno udeležila izobraževanj, ki sta jih izvedla NUK in IZUM. Druga se je udeležila nadaljevalnega tečaja Katalogizacija v sistemu COBISS (IZUM) in tečaja Katalogizacija sestavnih delov (NUK).

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika je v letu 2022 postala Kompetenčni center za lahko branje. Kompetenčni centri skrbijo za poglobljeno poznavanje, razvoj in optimizacijo delovanja določenega področja ali storitve v mreži splošnih knjižnic na nacionalni ravni. Delovna skupina kompetenčnega centra za lahko branje se je v letu 2023 udeleževala izobraževanj in spletnih seminarjev o lahkem branju, dostopnih informacijah in inkluzivnostih splošnih knjižnic (Knjižnica in starejši, Knjižnica in ljudje z oviranostmi, Prilagojeno pripovedovanje in komuniciranje, Dan lahkega branja, Priseljence in priseljenci v knjižnici in knjigah itd.). Omeniti velja tudi sodelovanje z zavodom Risa in udeležbe na seminarju v njihovi organizaciji.

Zaposleni so se udeleževali tudi izobraževanj, s katerimi so izpopolnjevali svoje strokovno znanje na raznih področjih, kot so statistične meritve knjižnice (BibSiSt), digitalne vsebine na portalu Digitalne knjižnice Slovenija, bralna pismenost in bralna kultura, delovanje osrednjih območnih knjižnic, načrtovanje letnega nakupa knjižničnega gradiva itd. Zaposleni so se skupno udeležili okrog 70 izobraževanj z raznovrstnimi izobraževalnimi vsebinami.

6. Knjižnica v številkah

4.670 aktivnih članov

216.373 izposoj knjižničnega gradiva

175.510 obiskovalcev

13.088 podanih informacij

82 prireditev in razstav za odrasle,
261 dejavnosti za otroke in mlade

prirast gradiva:
6.233

skupna zbirka
gradiva:
245.175

digitalizacija

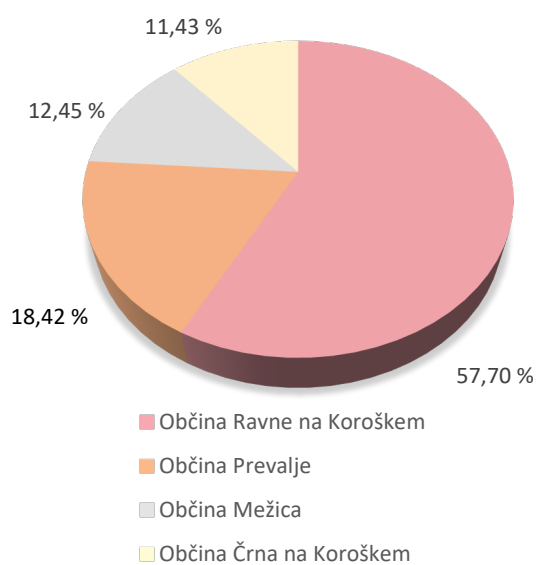
- 11 letnikov časopisa Naš tednik,
- 12 rokopisov,
- 167 kosov slikovnega gradiva in monografijo,
- skupaj digitalizirali 12.990 strani.

7. Finančno poslovanje knjižnice

Javni zavod *Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem* spada med določene posredne uporabnike enotnega kontnega načrta in je tako za leto 2023 dolžan sestaviti in prikazati poslovanje po spodaj navedenih in opredeljenih zakonskih ter podzakonskih predpisih.

Med občinami (so)ustanoviteljicami se finančna obveznost za skupne stroške razdeli v skladu s sprejetim sporazumom z dne 15. 9. 1999 (graf 13).

Razdelitev stroškov občin ustanoviteljic

7. 1. Realizacija vseh prihodkov in odhodkov na dan 31. 12. 2023

OPIS		REALIZIRANO 2022	PLANIRANO 2023	REB. PLANA 2023	REALIZIRANO 2023	INDEKS 3/4
		1	2	3	4	3/4
I A	Prihodki za izvajanje javne službe	1.007.189,40	1.001.539	1.083.345	1.097.634,72	101,32
1	Prejeta sredstva od občin za tekoče poslovanje	827.042,42	875.539	933.090	920.269,44	98,63
1.1	Sredstva za plače, prisp. in druge osebne prejemke	690.987,48	725.884	725.882	710.844,57	97,93
1.1.1	Občina Ravne na Koroškem	421.965,81	442.327	442.326	435.993,78	98,57
1.1.2	Občina Prevalje	116.301,98	123.478	123.477	119.849,46	97,06
1.1.3	Občina Mežica	79.479,96	83.458	83.458	80.632,21	96,61
1.1.4	Občina Črna na Koroškem	73.239,73	76.621	76.621	74.369,12	97,06
1.2	Sredstva za mat. stroške (so)ustanoviteljic	128.650,00	142.695	195.335	199.384,35	102,07
1.2.1	Občina Ravne na Koroškem	78.500,00	84.000	119.460	119.460,00	100,00
1.2.2	Občina Prevalje	18.500,00	23.005	28.505	32.554,35	114,21
1.2.3	Občina Mežica	16.500,00	19.480	27.130	27.130,00	100,00
1.2.	Občina Črna na Koroškem	15.150,00	16.210	20.240	20.240,00	100,00
1.3.	Program krajevnih knjižnic	7.404,94	6.960	10.617	8.784,71	82,74
1.3.1	Občina Ravne na Koroškem	4.684,94	4.150	7.807	6.014,71	77,04
1.3.2	Občina Mežica	1.600,00	1.650	1.650	1.650,00	100,00
1.3.3	Občina Črna na Koroškem	1.120,00	1.160	1.160	1.120,00	96,55
1.4	Sofinanciranje projektov občine (so)ustanoviteljic			1.256	1.255,81	100,00
2	Prejeta sredstva Ministrstva za kulturo	75.576,00	75.000	75.440	75.440,01	100,00
2.1	Ministrstvo za kulturo – program OOK	2.000,00	3.000	3.000	3.000,00	100,00
2.2	Ministrstvo za kulturo – plače OOK	61.236,76	60.000	53.000	53.000,00	100,00
2.3	Ministrstvo za kulturo – digitalizacija OOK	10.339,24	7.500	12.440	12.440,01	100,00
2.4	Ministrstvo za kulturo – nacionalni koordinator OOK			5.000	5.000,00	100,00
2.5	Ministrstvo za kulturo – zamejci	2.000,00	4.500	2.000	2.000,00	100,00
3	Lastni prihodki (članarine, vpisnine, opomini itd.)	44.828,39	49.800	41.800	42.343,59	101,30
3.1	Članarine in vpisnine	17.616,00	20.000	18.000	17.991,00	99,95
3.2	Opomini	9.994,57	10.000	10.000	9.099,29	90,99
3.3	Izgubljeno ali uničeno gradivo in izkaznice	297,01	600	600	468,30	78,05
3.4	Medknjiž. izposoja, ostale storitve knjižnice	546,96	600	600	266,10	44,35
3.5	Fotokopiranje	68,63	100	100	50,10	50,10
3.6	Izpisi	43,02	100	100	38,95	38,95
3.7	Komercialni najem prostorov	103,00	400	400	211,48	52,87
3.8	Bukvarna	844,20	2.000	2.000	2.968,37	148,42
3.9	Izterjava	15,00				
3.10	Ravenski razgledi	15.300,00	16.000	10.000	11.250,00	112,50
4	Drugi prihodki	43.243	1.200	22.300	59.581,68	267,18
4.1	Obresti	34,55		400	757,32	189,33
4.2	Odškodnine zavarovalnica	1.975,70	1.200	10.000	10.490,40	104,90
4.3	Prihodki donacije					
4.4	Drugi prihodki	2.527,78		1.000	4.352,10	435,21
4.5	Refundacije ZZS	29.645,80			31.037,06	
4.6	Projekti – LAS	9.058,76				
4.7	Javna dela			10.900	12.944,80	
5	Investicijsko vzdrževanje, Občina Ravne na Koroškem	16.500,00		10.715		
I B	Odhodki za izvajanje javne službe	1.010.504,70	1.001.539	1.083.345	1.094.275,20	101,01

1	PLAČE IN DRUGI OP	746.010,65	775.884	789.267	802.208,64	101,64
1.1	BOD	550.992,22	576.570	576.570	553.060,82	95,92
1.2	Prispevki delodajalca	90.722,72	92.828	92.828	93.845,13	101,10
1.3	Drugi stroški dela		11.517	14.000	17.404,95	124,32
1.4	Refundacije ZZS				31.037,06	
1.5	Drugi osebni prejemki	104.295,71	94.969	94.969	93.915,88	98,89
1.5.1	Regres	32.312,70	31.325	31.325	32.902,98	105,04
1.5.2	Prehrana med delom	24.570,67	34.096	34.096	34.820,28	102,12
1.5.3	Prevoz na delo	11.963,45	11.594	11.594	12.097,65	104,34
1.5.4	Jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči itd.	24.347,21	7.322	7.322	2.271,91	31,03
1.5.5	Dodatno pokoj. zavarov. ZVPSJU	11.101,68	10.632	10.632	11.823,06	111,20
1.6	Javno delo			10.900	12.944,80	118,76
2	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	264.494,05	225.655	294.078	292.066,56	99,32
2.1	<i>Stroški blaga in materiala</i>	74.281	79.480	131.180	119.921,75	91,42
2.1.1	Material za tekoče vzdrževanje	9.778,93	9.000	9.000	7.695,46	85,51
2.1.2	Električna energija	16.715,62	19.180	19.180	18.110,73	94,43
2.1.3	Ogrevanje	38.721,43	40.800	95.000	88.293,02	92,94
2.1.4	Drobni inventar	474,80	1.500	500		0,00
2.1.5	Pisarniški material, oprema knjiž. grad., strok. literatura	7.552,91	8.000	7.000	5.704,55	81,49
2.1.6	Drugi materialni stroški	1.037,53	1.000	500	117,99	23,60
2.2	<i>Stroški storitev</i>	110.164,10	93.727	89.267	92.403,10	103,51
2.2.1	Telefonske in poštnе storitve	9.500,24	10.000	10.000	9.263,14	92,63
2.2.2	Komunalne in prevozne storitve	5.498,11	6.000	6.500	6.364,11	97,91
2.2.3	Vzdrževanje in popravila	7.604,54	7.500	15.000	16.504,13	110,03
2.3.4	Računalniške storitve	10.865,48	8.500	10.000	9.110,35	91,10
2.2.5	Internetna gostovanja in domene	1.472,78	3.000	1.000	1.096,54	109,65
2.2.6	Varovanje objekta	3.353,88	3.500	3.500	3.943,31	112,67
2.2.7	Stroški čiščenja	4.273,26	3.500	1.000	394,14	39,41
2.2.8	Reklame in objave	3.881,86	2.500	500	1.163,88	232,78
2.2.9	Stroški zavarovanja	10.526,50	9.000	9.440	9.645,55	102,18
2.2.10	Stroški plačilnega prometa	1.307,48	1.000	1.500	1.467,15	97,81
2.2.11	Stroški svetovalnih, odvetniških storitev in podobno	1.574,60	1.000	600	567,59	94,60
2.2.12	Stroški izobraževanja	2.294,20	3.500	3.500	4.117,63	117,65
2.2.13	Stroški službenih potovanj	2.792,20	1.500	2.500	3.435,49	137,42
2.2.14	Stroški študentskega servisa	10.138,25	5.927	5.927	5.905,73	99,64
2.2.15	Stroški avtorskega honorarja	601,55	1.000	1.000		0,00
2.2.16	Sejnine	1.500,40	1.000	1.000	1.427,38	142,74
2.2.17	Reprezentanca in poslovna darila	1.980,80	1.500	500	587,20	117,44
2.2.18	Stroški članarin in medknjižnične izposoje	3.850,02	1.800	1.800	1.703,90	94,66
2.2.19	Bukvarna Ajta	844,20	2.000	2.000	2.525,94	126,30
2.2.20	Ravenski razgledi	20.081,63	16.000	8.000	9.374,81	117,19
2.2.21	Stroški drugih storitev	6.222,12	4.000	4.000	3.805,13	95,13
2.3	<i>Območnost OOK</i>	12.342,30	10.500,00	20.440,00	20.440,00	100,00
2.3.1	Stroški območnosti OOK	2.003,06	3.000	3.000	3.830,16	127,67
2.3.2	Stroški digitalizacije OOK	10.339,24	7.500	12.440	11.609,84	93,33
2.3.3	Ministrstvo za kulturo – nacionalni koordinator OOK			5.000	5.000,00	100,00
2.4.	<i>Stroški MK ZAMEJCI</i>	2.000,00	4.500	2.000	2.000,00	100,00
2.5.	<i>Programski in projektni stroški</i>	40.442	26.848	30.300	29.252,71	96,54
2.5.1	Razstave in prireditve	19.552,18	8.500	7000	7.502,85	107,18
2.5.2	Napovednik			5.500	5.294,00	
2.5.3	Mladinska dejavnost	5.705,94	6.000	5.500	5.024,24	91,35
2.5.4	Domoznanska razstava			2.000	2.292,52	114,63
2.5.5	Korošci pa bukve beremo	1.436,35	1.300	1.500	833,34	55,56
2.5.6	Bodi kul, beri ful	5.192,26	900	1.800	1.782,34	99,02

2.5.7	Projekt Čiči	2.691,10	2.500	600	1.591,37	265,23
2.5.8	Knjižne mišice	1.203,30	1.200	1.200		
2.5.9	Kompetenčni center za lahko branje			2.000	1.184,79	
2.5.10	Stripoteka			1.200	190,00	
2.5.11	Poletna razstava				1.411,91	
2.5.12	Drugi stroški razstav in prireditev	4.660,41	6.448	2.000	2.145,35	107,27
2.6	Nakup knjižničnega gradiva – lastni stroški		2.000	2.000		0,00
2.7	Drugi odhodki	8.764,89	5.600	8.176	10.449,96	127,81
2.7.1	Stavbno zemljišče	4.302,10	4.500	4.676	4.675,73	99,99
2.7.2	Promocija zdravja	638,61	1.000	500	186,11	37,22
2.7.3	Obresti	419,52	100	400	180,87	45,22
2.7.4	Drugi finančni odhodki	255,00	0	2.600	2.537,04	
2.7.5	Stroški po projektih LAS	2.433,82	0			
2.7.6	Restavriranje opreme in domoznan. gradiva	120,00				
2.7.7	Prevrednotovalni poslovni odhodki	595,84			2.870,21	
2.8	Investicijsko vzdrževanje – Občina Ravne na Koroškem	16.500,00	3.000	10.715	17.599,04	164,25
I.	Presežek prihodkov nad odhodki za dejavnost	– 3.315,30	0	0	3.359,52	

II A	PRIHODKI – GRAJSKA KAVARNA ELEONORA	50.626	49.000	62.000	58.971,71	95,12

1	GRAJSKA KAVARNA ELEONORA	50.626,25	49.000	62.000	58.971,71	95,12

II B	ODHODKI – GRAJSKA KAVARNA ELEONORA	55.025	49.000	56.500	58.844,39	104,15

2	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV KAVARNA	55.024,51	49.000	56.500,00	58.844,39	104,15

2.1	Material – kavarna	19.718,05	17.029,70	27.500,00	25.854,47	94,02
2.1.1	Poraba materiala – kavarna	17.615,84	14.820	25.000	23.901,12	95,60
2.1.2	Pomožni mat. – kavarna	2.102,21	2.210	2.500	1.953,35	78,13
2.2	Študentski servis	35.306,46	31.970	28.000	30.513,82	108,98
2.3	Drugi stroški			1.000	2.476,10	

II.	Presežek prihodkov nad odhodki – Grajska kavarna Eleonora	– 4.398,26	0,00	5.500,00	127,32	

I. + II.	Presežek prihodkov nad odhodki	– 7.713,56	0,00	5.500,00	3.486,84	

III A	SREDSTVA V UPRAVLJANJU	119.310	131.505	121.461,00	134.917,97	111,08

1	Sredstva za knjižnično gradivo	110.886	103.505	104.441,00	104.441,00	100,00
1.1	Knjižnično gradivo – občine	51.505,00	51.505	51.505	51.505,00	100,00
1.1.1	Občina Ravne na Koroškem	27.832,00	27.832	27.832	27.832,00	100,00
1.1.2	Občina Prevalje	10.757,00	10.757	10.757	10.757,00	100,00
1.1.3	Občina Mežica	6.413,00	6.413	6.413	6.413,00	100,00
1.1.4	Občina Črna na Koroškem	6.503,00	6.503	6.503	6.503,00	100,00
1.2	Ministrstvo za kulturo – knjižnično gradivo	47.489,00	45.000	46.936	46.936,00	100,00
1.3	Ministrstvo za kulturo – knjižnično gradivo OOK	6.000,00	7.000	6.000	6.000,00	100,00
1.4	Knjižnično gradivo – lastna sredstva	5.892,07				
2	Ministrstvo za kulturo – računalniška oprema	1.000,00		5.020	5.020,00	
3	Investicija, prejeta v upravljanje	0,00	28.000,00	12.000,00	24.538,75	204,49
3.1	Investicija, prejeta v upravljanje – Ravne na Koroškem		20.000	10.000,00	23.257,65	232,58
3.2	Investicija, prejeta v upravljanje – Prevalje		2.500	2.000	1.281,10	64,06
3.3	Investicija, prejeta v upravljanje – Mežica		2.800			

3.4	Investicija, prejeta v upravljanje – Črna na Koroškem		2.700			
4	Dotacije, namenske, za nakup osnovnih sredstev				918,22	
5	Vir za nabavo OS (presežek prih. iz pret. let. za nabavo OS)	7.424,00				

III B	INVESTICIJSKI ODHODKI	119.310	131.505	121.461,00	134.917,97	111,08

1	Nakup knjižničnega gradiva	110.886,07	103.505	104.441,00	104.441,00	100,00
1.1	Nakup knjižničnega gradiva – občine	51.505,00	51.505	51.505,00	51.505,00	100,00
1.1.1	Občina Ravne na Koroškem	27.832,00	27.832	27.832	27.832,00	100,00
1.1.2	Občina Prevalje	10.757,00	10.757	10.757	10.757,00	100,00
1.1.3	Občina Mežica	6.413,00	6.413	6.413	6.413,00	100,00
1.1.4	Občina Črna na Koroškem	6.503,00	6.503	6.503	6.503,00	100,00
1.2	Ministrstvo za kulturo – knjižnično gradivo	47.489,00	45.000	46.936	46.936,00	100,00
1.3	Ministrstvo za kulturo – knjižnično gradivo OOK	6.000,00	7.000	6.000	6.000,00	100,00
1.4	Knjižnično gradivo – lastna sredstva	5.892,07				
2	Nakup opreme – Ministrstvo za kulturo	1.000,00		5.020	5.020,00	100,00
3	Investicija, prejeta v upravljanje	0,00	28.000,00	12.000,00	16.419,99	136,83
3.1	Investicija, prejeta v upravljanje – Ravne na Koroškem		20.000,00	10.000	15.138,89	151,39
3.2	Investicija, prejeta v upravljanje – Prevalje		2.500	2.000	1.281,10	64,06
3.3	Investicija, prejeta v upravljanje – Mežica		2.800			
3.4	Investicija, prejeta v upravljanje – Črna na Koroškem		2.700			
4	Dotacije, namenske, za nakup osnovnih sredstev				918,22	
5	Vir za nabavo OS	7.424,00			8.118,76	
II C	Presežek prihodkov nad odhodki za investicije	0,00	0,00	0,00	0,00	

III	PRESEŽEK VSEH PRIHODKOV NAD ODHODKI	- 7.713,56	0,00	0,00	3.486,84	

7. 2. Pojasnila računovodskih izkazov za leto 2023

7. 2. 1. Izkaz prihodkov in odhodkov

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika pridobiva sredstva za redno dejavnost in za nabavo osnovnih sredstev (tudi knjižničnega gradiva) na osnovi pogodb od občin (Občine Ravne na Koroškem, Občine Prevalje, Občine Mežica in Občine Črna na Koroškem), Ministrstva za kulturo Republike Slovenije, iz lastnih prihodkov (članarine, zamudnine, ipd.), s prijavi na projekte in javne razpise.

Občine (so)ustanoviteljice (Občina Črna na Koroškem, Občina Mežica, Občina Prevalje, Občina Ravne na Koroškem) so sredstva za knjižnično gradivo za leto 2023 sofinancirale v višini 100 % (glede na plan).

Ministrstvo za kulturo RS sofinancira nakup knjižničnega gradiva na osnovi neposrednega poziva. Za leto 2023 so bila sredstva za knjižnično gradivo v primerjavi z letom 2022 nižja za 1,16 %. Prijavili smo se tudi na razpisane projekte in programe, in sicer za program OOK in program dejavnosti splošnih knjižnic na obmejnih območjih.

I A – prihodki za izvajanje javne službe

Pregled prihodkov po namenih

I A	Prihodki za izvajanje javne službe	1.097.634,72

1	Prejeta sredstva od občin za tekoče poslovanje	920.269,44
1.1	Sredstva za plače, prisp. in druge osebne prejemke	710.844,57
1.1.1	Občina Ravne na Koroškem	435.993,78
1.1.2	Občina Prevalje	119.849,46
1.1.3	Občina Mežica	80.632,21
1.1.4	Občina Črna na Koroškem	74.369,12
1.2	Sredstva za mat. stroške (so)ustanoviteljic	199.384,35
1.2.1	Občina Ravne na Koroškem	119.460,00
1.2.2	Občina Prevalje	32.554,35
1.2.3	Občina Mežica	27.130,00
1.2.4	Občina Črna na Koroškem	20.240,00
1.3	Program krajevnih knjižnic	8.784,71
1.3.1	Občina Ravne na Koroškem	6.014,71
1.3.2	Občina Mežica	1.650,00
1.3.3	Občina Črna na Koroškem	1.120,00
1.4	Sofinanciranje projektov občine (so)ustanoviteljic	1.255,81
2	Prejeta sredstva Ministrstva za kulturo	75.440,01
2.1	Ministrstvo za kulturo – program OOK	3.000,00
2.2	Ministrstvo za kulturo – plače OOK	53.000,00

2.3	Ministrstvo za kulturo – digitalizacija OOK	12.440,01
2.4	Ministrstvo za kulturo – nacionalni koordinator OOK	5.000,00
2.5	Ministrstvo za kulturo – zamejci	2.000,00
3	Lastni prihodki (članarine, vpisnine, opomini itd.)	42.343,59
3.1	Članarine in vpisnine	17.991,00
3.2	Opomini	9.099,29
3.3	Izgubljeno ali uničeno gradivo in izkaznice	468,30
3.4	Medknjiž. izposoja, ostale storitve knjižnice	266,10
3.5	Fotokopiranje	50,10
3.6	Izpisi	38,95
3.7	Komercialni najem prostorov	211,48
3.8	Bukvarna	2.968,37
3.9	Izterjava	
3.10	Ravenski razgledi	11.250,00
4	Drugi prihodki	59.581,68
4.1	Obresti	757,32
4.2	Odškodnine zavarovalnica	10.490,40
4.3	Prihodki donacije	
4.4	Drugi prihodki	4.352,10
4.5	Refundacije ZZS	31.037,06
4.6	Projekti – LAS	
4.7	Javna dela	12.944,80

Za potrebe stroškov dela so občine soustanoviteljice financirale javni zavod po dejanskih stroških, zahtevkih in v okviru sprejetega proračuna.

Ker so se izrazito povečali materialni (zlasti stroški ogrevanja) in tudi drugi stroški, smo občine zaprosili za dodatna sredstva za njihovo pokrivanje. Občine so predlogu v veliki meri sledile in tekom leta 2023 povečale izdatke za materialne stroške javnega zavoda, in sicer (glede na leto 2022): Občina Ravne na Koroškem za 52 %, Občina Prevalje za 75 %, Občina Mežica za 64 % in Občina Črna na Koroškem za 33 %.

Za blago, storitve in nakup knjižničnega gradiva so občine javnemu zavodu nakazovale mesečne dvanajstine, skladno s potrjenimi proračuni.

Pri zagotavljanju prihodkov iz naslova javnih sredstev s strani soustanoviteljic predstavlja izhodišče za razdelitev prihodkov sporazum med občinami ustanoviteljicami z dne 15. 9. 1999.

Občini Mežica in Črna na Koroškem sta prihodke za krajevni program nakazovali mesečno po dvanajstinah in skladno s proračuni. Občina Ravne na Koroškem je

sredstva, namenjena za krajevne knjižnice, nakazovala po dejanskih stroških.

Od Ministrstva za kulturo RS smo po pogodbi prejeli sredstva za nakup knjižničnega gradiva v višini 46.936 €, kar je za 0,16 % manj kot leta 2022. Nakazila smo prejeli v skladu s pogodbo.

V skladu s pogodbo Ministrstva za kulturo RS je knjižnica za izvajanje programa osrednjih območnih knjižnic pridobila 79.440 € (0,18 % manj kot leto poprej), in sicer za:

- pokrivanje materialnih stroškov: 3.000 € (66,66 % več kot leto poprej);
- nacionalno koordiniranje: 5.000 € (strošek je po dogovoru med osrednjimi območnimi knjižnicami nastal na novo v letu 2023);
- nakup knjižničnega gradiva: 6.000 €;
- pokrivanje stroškov dela za dve javni uslužbenki: 53.000 € (13,46 % manj kot leto poprej);
- digitalizacijo: 12.440 € (20 % več kot leto poprej).

Po pogodbi za leto 2023 je knjižnica za naloge, ki so povezane z zamejci, prejela 2.000 €, kar je enako kot leto poprej.

Prihodki za plače so se v primerjavi z letom 2022 povečali za 2,87 %, predvsem zaradi povečanja vrednosti plačnih razredov, napredovanj, izplačil jubilejnih nagrad in solidarnostnih pomoči ob dolgotrajni bolniški odsotnosti.

Lastni prihodki so se v letu 2023 znižali za 5,54 % (vzrok so *Ravenski razgledi*, ki so v letu 2023 izšli samo enkrat in je bilo posledično manj prihodkov iz naslova oglasov).

Gledano v celoti so se prihodki v letu 2023 zvišali za 8,98 %, in sicer izključno zaradi prošnje knjižnice do ustanoviteljev, da bodo za pokrivanje materialnih stroškov v letu 2023 potrebna dodatna sredstva ustanoviteljev, ki so bistveno preseгла zastavljeni plan dela.

I B – odhodki za izvajanje javne službe

Pregled odhodkov po namenih

I B	Odhodki za izvajanje javne službe	1.094.275,20

1	PLAČE IN DRUGI OP	802.208,64
1.1	BOD	553.060,82
1.2	Prispevki delodajalca	93.845,13
1.3	Drugi stroški dela	17.404,95
1.4	Refundacije ZZS	31.037,06
1.5	Drugi osebni prejemki	93.915,88
1.5.1	Regres	32.902,98
1.5.2	Prehrana med delom	34.820,28
1.5.3	Prevoz na delo	12.097,65
1.5.4	Jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči itd.	2.271,91
1.5.5	Dodatno pokoj. zavarov. ZVPSJU	11.823,06
1.6	Javno delo	12.944,80
2	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	292.066,56
2.1	Stroški blaga in materiala	119.921,75
2.1.1	Material za tekoče vzdrževanje	7.695,46
2.1.2	Električna energija	18.110,73
2.1.3	Ogrevanje	88.293,02
2.1.4	Drobni inventar	
2.1.5	Pisarniški material, oprema, knjiž. grad., strok. literatura	5.704,55
2.1.6	Drugi materialni stroški	117,99
2.2	Stroški storitev	92.403,10
2.2.1	Telefonske in poštne storitve	9.263,14
2.2.2	Komunalne in prevozne storitve	6.364,11
2.2.3	Vzdrževanje in popravila	16.504,13
2.2.4	Računalniške storitve	9.110,35
2.2.5	Internetna gostovanja in domene	1.096,54
2.2.6	Varovanje objekta	3.943,31
2.2.7	Stroški čiščenja	394,14
2.2.8	Reklame in objave	1.163,88
2.2.9	Stroški zavarovanja	9.645,55
2.2.10	Stroški plačilnega prometa	1.467,15
2.2.11	Stroški svetovalnih, odvetniških storitev in podobno	567,59
2.2.12	Stroški izobraževanja	4.117,63
2.2.13	Stroški službenih potovanj	3.435,49
2.2.14	Stroški študentskega servisa	5.905,73
2.2.15	Stroški avtorskega honorarja	
2.2.16	Sejnine	1.427,38
2.2.17	Reprezentanca in poslovna darila	587,20
2.2.18	Stroški članarin in medknjižnične izposoje	1.703,90
2.2.19	Bukvarna Ajta	2.525,94
2.2.20	Ravenski razgledi	9.374,81
2.2.21	Stroški drugih storitev	3.805,13
2.3	Območnost OOK	20.440,00

2.3.1	Stroški območnosti OOK	3.830,16
2.3.2	Stroški digitalizacije OOK	11.609,84
2.3.3	Ministrstvo za kulturo – nacionalni koordinator OOK	5.000,00
2.4	Stroški MK ZAMEJCI	2.000,00
2.5	Programski in projektni stroški	29.252,71
2.5.1	Razstave in prireditve	7.502,85
2.5.2	Napovednik	5.294,00
2.5.3	Mladinska dejavnost	5.024,24
2.5.4	Domoznanska razstava	2.292,52
2.5.5	Korošci pa bukve beremo	833,34
2.5.6	Bodi kul, beri ful	1.782,34
2.5.7	Projekt Čiči	1.591,37
2.5.8	Knjižne mišice	
2.5.9	Kompetenčni center za lahko branje	1.184,79
2.5.10	Stripoteka	190,00
2.5.11	Poletna razstava	1.411,91
2.5.12	75 let knjižnice	
2.5.13	Drugi stroški razstav in prireditev	2.145,35
2.6	Nakup knjižničnega gradiva – lastni stroški	
2.7	Drugi odhodki	10.449,96
2.7.1	Stavbno zemljišče	4.675,73
2.7.2	Promocija zdravja	186,11
2.7.3	Obresti	180,87
2.7.4	Drugi finančni odhodki	2.537,04
2.7.5	Stroški po projektih – LAS	
2.7.6	Restavriranje opreme in domoznan. gradiva	
2.7.7	Prevrednotovalni poslovni odhodki	2.870,21
2.8	Investicijsko vzdrževanje – Občina Ravne na Koroškem	17.599,04

Stroški blaga, materiala in storitev so se v primerjavi s preteklim letom zvišali za 8,29 %.

Stroški za nabavo blaga in materiala so se v primerjavi z letom poprej zvišali za 61,44 %. Vzroki za povečanje stroškov so: povečanje cen blaga za tekoče vzdrževanje, električne energije in ogrevanja.

Stroški storitev so se v primerjavi z letom 2022 znižali za 16,12 %. Najbolj so se znižali stroški čiščenja (odpoved čistilnega servisa), stroške študentskega servisa smo znižali za polovico, nižji so tudi stroški svetovalnih in odvetniških storitev, reklam, objav, reprezentance, poslovnih daril, medknjižnične izposoje, *Ravenskih razgledov* (le ena izdaja) ter stroški drugih storitev, ki so povezani s storitvami, kot so zdravniški pregledi, revizijska poročila ipd.

Javni zavod je zaradi nastale situacije, ki je posledica druginje, skozi vse leto 2023 izvajal ukrepe

racionalizacije, da bi program in naloge knjižnične javne službe izvajal kar se da nemoteno.

Knjižnica je stroške razstav in prireditev zaradi boljše preglednosti porazdelila po posameznih projektih, skupno pa je javni zavod izdatke iz tega naslova znižal za 27,67 %.

Povečali so se stroški komunalnih storitev, vzdrževanja in popravil (velik del teh stroškov je knjižnica uspešno uveljavljala pri zavarovalnici), varovanja, plačilnega prometa, stroški izobraževanj in posledično povračila stroškov službenih potovanj (opravljanje licenc in obveznih strokovnih izpitov za nove javne uslužbenke knjižnice).

Prihodki v Bukvarni Ajta so se v letu 2023 povišali za 352 %, prav tako pa so se zvišali stroški za 300 %. Prihodke iz bukvarne porabimo za njeno delovanje.

Stroški drugih odhodkov so se povečali za 20 %, predvsem zaradi plačila invalidskih kvot, kar pa je knjižnica uredila v prvi polovici leta 2023 z zaposlitvijo osebe s statusom invalida.

Obračunane plače

1	PLAČE IN DRUGI OP	802.208,64
1.1	BOD	553.060,82
1.2	Prispevki delodajalca	93.845,13
1.3	Drugi stroški dela	17.404,95
1.4	Refundacije ZZS	31.037,06
1.5	Drugi osebni prejemki	93.915,88
1.5.1	Regres	32.902,98
1.5.2	Prehrana med delom	34.820,28
1.5.3	Prevoz na delo	12.097,65
1.5.4	Jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči itd.	2.271,91
1.5.5	Dodatno pokoj. zavarov. ZVPSJU	11.823,06
1.6	Javno delo	12.944,80

Plače so bile obračunane za 24 sistemiziranih delovnih mest knjižnice. Premije za dodatno pokojninsko zavarovanje (ZVPSJU) so bile plačane po predpisani lestvici glede na delovno dobo zaposlenega in so 6,5 % večje kot leto poprej. Regres za letni dopust je bil v primerjavi z letom prej večji za 1,83 %. Izplačane so bile jubilejne nagrade in solidarnostna pomoč ob dolgotrajni bolniški odsotnosti, in sicer v skupni višini 2.272 €. V mesecu maju smo pridobili javno delo.

Grajska kavarna Eleonora

II A	PRIHODKI – GRAJSKA KAVARNA ELEONORA	58.971,71

1	GRAJSKA KAVARNA ELEONORA	58.971,71

II B	ODHODKI – GRAJSKA KAVARNA ELEONORA	58.844,39

2	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV KAVARNA	58.844,39
2.1	Material – kavarna	25.854,47
2.1.1	1 Poraba materiala – kavarna	23.901,12
2.1.1	2 Pomožni mat. – kavarna	1.953,35
2.2	Študentski servis	30.513,82
2.3	Drugi stroški	2.476,10

II.	Presežek prihodkov nad odhodki – kavarna Eleonora	127,32

Prihodki Grajske kavarne Eleonore so se povečali za 16,5 %.

Stroški blaga in materiala so se v primerjavi z letom 2022 povečali za 31 %. Knjižnici je z racionalizacijo poslovanja uspelo znižati stroške študentskih servisov, in sicer za 13,57 % v primerjavi z letom poprej.

Če ne upoštevamo stroškov dela ene zaposlitve za Grajsko kavarano Eleonora, izkazuje kavarna 127 € presežka prihodkov na odhodki v letu 2023. Ugotovimo lahko, da brez prihodkov sredstev za stroške dela kavarna, žal, ne posluje uravnoteženo, kar predstavlja velik izziv za naš javni zavod.

Presežek prihodkov nad odhodki v letu 2023

Presežek prihodkov nad odhodki, gledano celostno v letu 2023, znaša 3.486,84 €. Presežek prihodkov bo javni zavod namenil za pokrivanje izgube v letu 2022.

7. 2. 2. Pojasnila k bilanci stanja za leto 2023

III A	SREDSTVA V UPRAVLJANJU	134.917,97

1	Sredstva za knjižnično gradivo	104.441,00
1.1	Knjižnično gradivo – občine	51.505,00
1.1.1	Občina Ravne na Koroškem	27.832,00
1.1.2	Občina Prevalje	10.757,00
1.1.3	Občina Mežica	6.413,00
1.1.4	Občina Črna na Koroškem	6.503,00
1.2	Ministrstvo za kulturo – knjižnično gradivo	46.936,00
1.3	Ministrstvo za kulturo – knjižnično gradivo OOK	6.000,00
1.4	Knjižnično gradivo – lastna sredstva	
2	Ministrstvo za kulturo – računalniška oprema	5.020,00
3	Investicija, prejeta v upravljanje	24.538,75
3.1	Investicija, prejeta v upravljanje – Ravne na Koroškem	23.257,65
3.2	Investicija, prejeta v upravljanje – Prevalje	1.281,10
3.3	Investicija, prejeta v upravljanje – Mežica	
3.4	Investicija, prejeta v upravljanje – Črna na Koroškem	
4	Dotacije, namenske, za nakup osnovnih sredstev	918,22

V letu 2023 so bila na novo nabavljena opredmetena osnovna sredstva v skupni višini 16.419,99 €.

Investicijska vzdrževanja so bila v višini 17.599 € in so poknjžena v stroških, kar je razvidno iz tabel in je upoštevano pri poslovnem izidu.

Knjižnica se je prijavila na javni razpis Ministrstva za kulturo RS za sofinanciranje nakupa IKT-opreme. Iz tega naslova je naš javni zavod prejel 5.020 €, kar predstavlja 502 % več kot leta 2022.

Sredstva za nabavo knjižničnega gradiva je knjižnica porabila v celoti za nakup knjižničnega gradiva. Za knjižnično gradivo smo oblikovali 100 % popravek vrednosti.

Na osnovi popisa popisnih komisij smo odpisali osnovna sredstva in drobni inventar, ki ni več v uporabi in nima neodpisane vrednosti, in sicer v skupnem znesku 20.756 €.

III B – kratkoročna sredstva v upravljanju

Kratkoročne terjatve na dan 31. 12. 2023

Terjatve na dan 31. 12. 2023	144.124
Denarna sredstva v blagajni	492
Denar na poti	1.005
Denarna sredstva na računih	45.118
Terjatve do kupcev	171
Terjatve do proračunskih uporabnikov	95.626
Druge terjatve	1.712

Terjatev do kupcev na dan 31. 12. 2023 je 171 €, terjatev do drugih proračunskih uporabnikov pa v vrednosti 95.626 €.

Na kontu druge terjatve imamo knjižene terjatve do ZZS za refundacijo bolniškega staleža v breme ZZS.

Kratkoročne obveznosti na dan 31. 12. 2023

Obveznosti na dan 31. 12. 2023	141.137
Obveznosti za plače	62.234
Obveznosti do dobaviteljev	78.258
Obveznosti do proračunskih uporabnikov	227
Obveznost za plačilo DDV	418

Obveznosti do dobaviteljev na dan 31. 12. 2023 je 78.258 €, od tega že zapadlih obveznosti 16.187 €.

Največji dobavitelji so: Petrol, d. d., Študentski servis, d. o. o., HEP energija, d. o. o., Elektro Celje, d. d., Elektro Topler, d. o. o., ter več manjših dobaviteljev. Obveznosti za plače so v višini 62.234 €.

Zaloga na dan 31. 12. 2023

Zaloga na dan 31. 12. 2023	2.275
Zaloge blaga v skladišču – kavarna	2.253
Zaloga embalaže	22

Zaloga v skladiščih je bila usklajena s popisom dne 31. 12. 2023.

V letu 2023 je imelo finančno-materialno poslovanje knjižnice veliko izzivov, na kar so vplivale velike podražitve. Z racionalizacijo stroškov, velikimi napori za povečanje prihodkov ter dobrim sodelovanjem z občinami ter z zaposlenimi v KOKR smo uspešno zaključili poslovno leto.

8. Grajska časopisna kavarna Eleonora

29. septembra 2021 je svoja vrata odprla Grajska časopisna kavarna Eleonora. Do oktobra 2022 so bile iz projekta Čebela bere med financirane delavnice, stripovski natečaj, predavanji, koncert. Osrednja tematika je bila zelena knjižnica, sobivanje z naravo, okoljevarstvena ozaveščenost, skrb za čebele in medovite rastline.

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja - Evropa investira v podeželje

V Grajski časopisni kavarni so se med letom dogajale različne prireditve: koncerti, pesniški večeri, druga obletnica delovanja kavarne itd.

Naše osnovno izhodišče je, da bo postala Eleonora prijeten prostor prebiranja revij in časopisov ob izbrani kavi in domačih čajih ter unikatnih sladicah in s tem tudi nadstandard, ki ga lahko nudimo našim obiskovalcem.

Prav tako si želimo, da bi bila kavarna prijetno stičišče druženja in prostor, kamor se bodo ljudje radi vračali.

II Služba za izposojno in informiranje

1. Statistični podatki izposoje

V letu 2023 smo članom izposodili **216.351** enot gradiva.

Celotna izposoja gradiva (na dom in v čitalnico) se je v primerjavi z letom 2022 **povečala za 0,8 %**.

Letna izposoja gradiva, brez transakcij v čitalnici, medknjižnične in medoddelčne izposoje znaša **200.443** enot gradiva, ko prištejemo še izposojno na dom v izposojevališčih pa **200.983**. Letna izposoja brez e-knjig (vendar z vso čitalniško izposojno – izposoja v čitalnici in transakcija z gradivom v čitalnici ter izposojevališči) znaša **214.195** enot gradiva.

1. 2. Izposoja elektronskih knjig na daljavo

Bralcem omogočamo izposojno gradiva brez obiska v knjižnici. Za izposojno od doma potrebujemo napravo in program za branje elektronskih knjig, internetno povezavo (samo za čas izposoje e-knjig) ter avtorizacijske podatke. Spletna eKnjižnica in eKnjižgarna se imenuje Biblos, preko mobilne aplikacije Audibook pa si lahko uporabniki izposodijo zvočne knjige.

V letu 2023 smo skupno zabeležili **2.156** izposoj elektronskih (1.917) in zvočnih knjig (239), kar je **0,2 %** več kot leta 2022. Od tega se je izposoja zvočnih knjig povečala, za **96 %** v primerjavi z letom 2022. Izposoja elektronskih knjig se je v primerjavi z letom 2022 zmanjšala za **5,5 %**.

Predpostavljamo, da izposoja elektronskih knjig pada zaradi tehničnih težav s platformo Biblos. Trenutno je v izdelavi nova platforma elektronskih knjig s strani IZUM-a.

IZPOSOJA GRADIVA						
	NA DOM		V ČITALNICO		SKUPAJ	
KNJIŽNICA	2022	2023	2022	2023	2022	2023
ODDELEK ZA ODRASLE	104.337	99.086	23.236	23.313	127.573	122.399
ODDELEK ZA OTROKE IN MLADINO (PKLS)	31.530	36.688	1.107	1.237	32.637	37.925
OSREDNJA KNJIŽNICA	135.867	135.774	24.343	24.550	160.210	160.324
PREVALJE	15.520	15.331	1.277	671	16.797	16.002
MEŽICA	14.836	16.439	2.647	909	17.483	17.348
ČRNA NA KOROŠKEM	10.324	11.394	1.190	687	11.514	12.081
KOTLJE	4.846	6.362	275	273	5.121	6.635
ŽERJAV	804	562	30	23	834	585
IZPOSOJEVALIŠČE LEŠE	304	740	0	10	304	750
IZPOSOJEVALIŠČE STROJSKA REKA	255	470	0		255	470
IZPOSOJEVALIŠČE PODPECA	0	0	0		0	0
IZPOSOJEVALIŠČE STROJNA	1	0	0	0	1	0
ENOTE SKUPAJ	46.890	51.298	5.419	2.573	52.309	53.871
ELEKTRONSKE KNJIGE	2.029	1.917	/	/	2.029	1.917
AVDIO KNJIGE	122	239	/	/	122	239
MREŽA SKUPAJ*	184.908	189.228	29.762	27.123	214.670	216.351

*Številka vsebuje vse transakcije, povezane z izposojno gradiva v knjižnici (izposoja na dom, v čitalnico, transakcija z gradivom v čitalnici, medoddelčna in medknjižnična izposoja, podaljšanje, izposoja elektronskih in avdio knjig).

1. 1. Izposoja domoznanskega gradiva

V letu 2023 smo izposodili in podaljšali **4.310** enot domoznanskega gradiva. Od tega je bilo **2.824** enot gradiva izposojenih v osrednji knjižnici (oddelek za odrasle ter oddelek za otroke in mladino), **1.486** enot gradiva pa v enotah.

V primerjavi z letom 2022 se je izposoja domoznanskega gradiva povečala za **8,4 %**.

1. 3. Medknjižnična izposoja

V letu 2023 smo obravnavali **369** naročil za medknjižnično izposojno, kar je **5,6 %** manj kot leta 2022.

Iz drugih knjižnic smo prejeli **239** zahtevkov za izposojno gradiva, od tega smo jih realizirali **234**. Prejeli smo tudi **2** naročila za nakup članka, od tega smo realizirali obe.

Drugim knjižnicam smo poslali **127** zahtevkov za izposojno gradivo, od tega smo prejeli **121** izvodov gradiva. Drugim knjižnicam smo poslali **1** naročilo za nakup članka, ki smo ga tudi prejeli.

Tudi v letu 2023 smo našim članom omogočali brezplačno medknjižnično izposojno med knjižnicami na koroškem območju in iz Slovenske študijske knjižnice v Celovcu.

1. 4. Podaljšanje

Izposojenemu gradivu je praviloma dvakrat možno podaljšati rok izposoje: ustno, pisno, po telefonu, preko telefonskega odzivnika – bibliofona in po spletu.

Od vseh podaljšanj je bilo:

- V knjižnici ali po telefonu **47.747** enot gradiva.
- Preko COBISS+ in mCOBISS **34.470** enot gradiva.
- Preko telefonskega odzivnika – bibliofona **1.100** enot gradiva.
- Skupaj smo v letu 2023 zabeležili **83.317** podaljšanj gradiva, kar je **1,9 %** manj kot v primerjavi z letom 2022.

1. 5. Rezervacije in naročila

REZERVACIJE, NAROČILA	2021	2022	2023
REZERVACIJA NEPROSTEGA GRADIVA – KNJIŽNICA	5.271	4.350	4.104
REZERVACIJA NEPROSTEGA GRADIVA PREKO COBISS+ IN mCOBISS	4.540	3.595	4.545
REZERVACIJA PROSTEGA GRADIVA – KNJIŽNICA	7.724	3.841	3.010
REZERVACIJA PROSTEGA GRADIVA PREKO COBISS+ IN mCOBISS	14.667	11.010	11.505
PREKLICANE REZERVACIJE, DODELJENE NASLEDNJEMU ČLANU	44	24	52
SKUPAJ	32.246	22.820	23.216

V letu 2023 smo članom knjižnice rezervirali ali pripravili **23.216** enot gradiva, kar je **1,7 %** več kot v letu 2022.

1. 6. Članstvo

V letu 2023 je **4.670** članov Koroške osrednje knjižnice v mreži vseh knjižnic opravilo vsaj eno transakcijo (obisk) v knjižnici. Izračun upošteva določeno fizično ali spletno aktivnost v knjižnici kot celoti (ne seštevka po posameznih oddelkih). Vsak član si je v povprečju izposodil **46** enot gradiva. Število aktivnih članov se je v primerjavi z letom 2022 povečalo za **7 %**.

V letu 2023 se je v knjižnico vpisalo **717** oseb, od tega **60** oseb s pomočjo spletnega vpisa. V letu 2023 je spletni vpis narasel za **43 %** v primerjavi z letom 2022.

KATEGORIJA ČLANA	MLADINA*	ODRASLI
PREDŠOLSKI OTROCI	329	/
OSNOVNOŠOLCI	900	/
DIJAKI	/	618
ŠTUDENTI	/	388
ZAPOSLENI	/	1.444
NEZAPOSLENI	/	218
UPOKOJENCI	/	674
DRUGO	/	99
SKUPAJ**	1.229	3.441
SKUPAJ ČLANI	4.670	

* Izraz mladina vključuje mlade do 15. leta starosti.

**Podatki, pridobljeni 12. 1. 2024, izpis I-BibSiSt-31. Ker je podatkovna baza članov aktivna, se lahko razmerje med mladino in odraslimi ter med posameznimi kategorijami ob ponovni pripravi izpisa med letom spremeni oziroma razlikuje od zgoraj navedene, skupno število članov ostaja enako.

Prikaz števila aktivnih članov po občini prebivališča (vključene so koroške občine):

2.065	občanov Občine Ravne na Koroškem
984	občanov Občine Prevalje
481	občanov Občine Mežica
397	občanov Občine Črna na Koroškem
264	občanov Občine Slovenj Gradec
257	občanov Občine Dravograd
41	občanov Občine Muta
33	občanov Občine Radlje ob Dravi
23	občanov Občine Vuzenica
24	občanov Občine Mislinja
4	občanov Občine Podvelka
1	občanov Občine Ribnica na Pohorju
96	občanov drugih slovenskih/tujih občin

1. 7. Odprtost

Koroška osrednja knjižnica je bila v letu 2023 za uporabnike odprta **116** ur tedensko: 60 ur osrednja knjižnica, 5 ur enota Kotlje, 20 ur enota Prevalje, 15 ur enota Mežica, 12 ur enota Črna in enota Žerjav 2 uri, 1 uro izposojevališče Leše in 1 uro izposojevališče Strojnska Reka. Izposojevališči Podpeca in Strojna sta bili v letu 2023 zaprti.

Do letnih razlik prihaja zaradi praznikov. Nekatere enote knjižnice (enota Črna, enota Mežica in enota Žerjav) so bile zaradi poplav v avgustu zaprte.

KNJIŽNICA	URE 2021	URE 2022	URE 2023
OSREDNJA KNJIŽNICA	2.738	2.810	2.785
PREVALJE	912	908	927
MEŽICA	650	678	668
ČRNA NA KOROŠKEM	522	537	507
KOTLJE	222	229	227
ŽERJAV	59	83	73
IZPOSOSJEVALIŠČE LEŠE	0	24	45
IZPOSOSJEVALIŠČE STROJNSKA REKA	0	16	38
IZPOSOSJEVALIŠČE PODPECA	0	0	0
IZPOSOSJEVALIŠČE STROJNA	0	0	0
ENOTE SKUPAJ	2.365	2.475	2.485
MREŽA SKUPAJ	5.103	5.285	5.270

1. 8. Obisk in informacije

Knjižnico je v letu 2023 za potrebe izposoje, ogleda ali obiska prireditve obiskalo 175.510 obiskovalcev.

OBISK	OSREDNJA KNJIŽNICA		KRAJEVNE KNJIŽNICE IN BUKVARNA AJTA	SKUPAJ
	ODDELEK ZA ODRASLE	ODDELEK ZA OTROKE IN MLADINO		
RAČUNALNIŠKA IZPOSOJA	54.195	12.034	22.277	88.506
ROČNO ŠTETJE	30.283	4.601	9.009	43.893
ČITALNICE	19.863	/	/	19.863
E-KNJIŽNICA, UVAJANJE	1.305	/	6	1.311
VODENI OGLEDI	2.102		681	2.783
PRIREDITVE	3.640	3.599	2.502	9.741
RAZSTAVE	1.707	1.809	5.897	9.413
SKUPAJ				175.510

1. 8. 1. Uporaba čitalnic in svetovnega spleta

E-knjižnico (delovne postaje na računalnikih) je v letu 2023 uporabljalo **351** uporabnikov v osrednji knjižnici in **6** uporabnikov v enotah. Uporaba računalnikov v osrednji knjižnici se je zmanjšala za **18 %** v primerjavi z letom 2022. Časopisno čitalnico je obiskalo **18.620** obiskovalcev, referenčno čitalnico **78** in študijsko čitalnico **1.165** obiskovalcev. Čitalniške mize med gradivom je uporabljalo **7.053** obiskovalcev. V Stripoteki smo našli **1.797** obiskovalcev.

1. 8. 2. Informacije

Uporabnikom knjižnice dajemo ustne in pisne informacije splošnega in zahtevnejšega značaja.

V Domoznanskem oddelku smo zabeležili **224** analitičnih in splošnih informacij. Preko elektronske pošte smo odgovorili na **1.196** sporočil.

Zabeležili smo **782** zahtevnih informacij (svetovanje, priprava gradiva, člankov). Splošnih informacij je bilo na oddelku za odrasle **5.802**, na oddelku za otroke in mladino **1.325**, v enotah pa **3.759**.

V letu 2023 smo uporabnikom knjižnice dali **13.088** informacij.

Uporabnikom smo naredili **298** fotokopij iz gradiva, ki ga ne izposojamo na dom. Uporabniki so si natisnili **208** strani.

1. 8. 3. Spletna stran in družbena omrežja

Na spletni strani knjižnice in družbenih omrežjih objavljamo večino dogodkov, ki se zgodijo v prostorih knjižnice, ter aktualna obvestila.

Ti obiskovalci/sledilci niso upoštevani v drugih statistikah.

	SLEDILCEV	OGLEDO V
Spletna stran knjižnice	12.232	53.253
FB knjižnice	2.790	69.447
Instagram knjižnice	281	1.520
FB bukvarne Ajta	746	11.667
FB kavarne ELeonora	653	78.260

Instagram kavarne Eleonora	339	909

1. 9. Uporaba podatkovnih zbirk, dostopnih na daljavo, ki jih knjižnica gradi sama

	Število ogledov		
	2021	2022	2023
Artoteka	312	81	806
Rokopisno gradivo	65	98	96
Bukvopedija	5	2	1
Foto album	34	13	43

Podatki, pridobljeni s spletne strani KOKR preko Google Analytics.

1. 10. Uporaba biografskih podatkovnih zbirk, ki jih knjižnica gradi sama

Koroški biografski leksikon se je junija 2020 pridružil portalu Obrazi slovenskih pokrajin.

	Število ogledov		
	2021	2022	2023
Koroški biografski leksikon*	/	/	/
Obrazi slovenskih pokrajin - Korošci	44.971	64.090	75.450
SKUPAJ:	44.971	64.090	75.450

*Podatki, pridobljeni s spletne strani KOKR preko Google Analytics.

1. 11. Uporaba storitve dostop na daljavo

V letu 2023 smo preko spletne strani knjižnice oziroma spletne povezave <https://login.eviri.ook.sik.si/login> imeli na voljo naslednje elektronske vire: PressReader, Ebscohost in Tax-Fin-Lex.

ODDALJEN DOSTOP (https://login.eviri.ook.sik.si/login)				
	Izven lokacij knjižnice		Iz prostorov knjižnice	
	Št. prijav	Št. članov	Št. prijav	Št. članov
2023	840	48	64	8
2022	601	39	85	7
2021	519	33	52	9
2020	1100	61	46	1

1. 12. Uporaba podatkovnih zbirk

Koroška osrednja knjižnica je v letu 2022 uporabnikom omogočila dostop do izbranih podatkovnih zbirk, ki so bile dostopne iz knjižnice in tudi od doma z ustrežno prijavo (uporabniško ime in geslo).

Na voljo so bile podatkovne zbirke: PressReader, Ebscohost, Tax-Fin-Lex, Večer, Delo, Finance, Pravna praksa, ZPS, Knjižničarske novice. Ponudniki na različne načine vodijo statistične podatke, zato v knjižnici zajamemo samo tiste, ki so dostopni in primerljivi.

Tax-Fin-Lex		
	Število vpogledov	Število iskanj
2023	1.065	250
2022	562	150
2021	194	105
2020	820	425

EBSCOhost	
	Število vpogledov
2023	1.787
2022	1.640
2021	141
2020	691

PressReader			
	Število odprtih člankov (Articles Opens)	Število odprtih izdaj (Issue Opens)	Število sej (Sessions – se konča po 10. minutah)
2023	12.281	1.172	806
2022	32.859	1.421	1.101
2021	44.599	1.822	1.184
2020	96.893	3.550	1.872

Podatki o uporabi podatkovnih zbirk niso zajeti v statistiki izposoje.

2. Oddelek za odrasle

2. 1. Dejavnost

2. 1. 1. Bralna značka za odrasle »Korošci pa bukve beremo«

V letu 2023 smo uspešno zaključili 13. sezono branja. Knjižničarji skozi vse leto, še posebej pa v

tednu splošnih knjižnic, z različnimi dogodki v prostorih knjižnic in izven njihovih zidov izpostavljamo različne knjižnične storitve in teme, ki so pomemben del strategije razvoja splošnih knjižnic in nepogrešljive za odprto in odgovorno družbo ter omogočajo prebivalcem dostop do širokih obzorij. Pestrost vsebin v knjižnicah omogoča raznolikost njihovih poslanstev, ki na široko odpirajo podlage za razvoj posameznika in ustvarjajo pogoje za njegovo tvorno vključevanje v družbo.

V letu 2023 smo uspešno zaključili že 13. sezono branja za odrasle »Korošci pa bukve beremo«. Bralno sezono tradicionalno začnemo ob dnevu slovenskih splošnih knjižnic (20. novembra) in zaključimo naslednje leto ob svetovnem dnevu knjige (23. aprila). Namenjena je vsem bralcem Koroške regije in zamejske knjižnice v Celovcu. Kot povabilo k branju bralcem ponudimo priročno knjižico, ki vsebuje priporočilni seznam, vključno s seznamom knjig, prirejenih v lahko branje, saj sodelujejo tudi bralci CUDV Črna na Koroškem, VDC Ravne in Doma starejših na Fari na Prevaljah. Skupno je sodelovalo 309 bralcev, od tega 104 iz Slovenske študijske knjižnice v Celovcu, 83 bralcev pa je bralo za lahko branje. Za zaključek bralne sezone smo na literarni večer povabili Mojco Rudolf, ki nam je predstavila zanimivo ozadje nastajanja knjig serije Temačna skrivnost Irske *Solze, ki jih ni in Nasmeh, ki molči*. Izdala je že kar nekaj knjig za otroke, mladino in odrasle. Kot pravi sama: »ste v filmih samo opazovalec, v knjigah pa ste lahko vse. Scene postavljate v okolja, ki si jih sami zamislite, imenom dodajate svoje obraze. Pisatelj vam da okvir, vse ostalo lahko storite sami, s svojo domišljijo, s svojim razmišljanjem.« Vsako sezono bralne značke za odrasle vse sodelujoče bralce razveselimo z bralno nagrado.

14. sezono bralne značke za odrasle smo z novim priporočilnim seznamom kakovostne literature začeli ob tednu slovenskih splošnih knjižnic v novembru. V novo bralno sezono smo se tokrat podali s pisateljem, dramatikom in scenaristom Tonetom Partljičem. Predstavil nam je zgodovinski roman *Veter z vzhoda*. Dogajanje v romanu je postavil v njegovo mesto Maribor v letih 1933–1934, v njem pa opisuje zgodbe malih ljudi v zgodovinsko prelomnih časih.

2. 1. 2. Knjižna paberkovanja

Starejšim bralcem predstavljamo knjižne novitete. Promoviramo vse vrste branja oziroma predstavljamo različno bralno gradivo, leposlovno in poučno; s tem spodbujamo bralno kulturo in vseživljenjsko učenje. Knjižna paberkovanja pripravljamo od novembra do maja. V letu 2023 je

bilo 56 aktivnih članov obiskovalcev skupine Knjižnih paberkovanj.

2. 1. 3. Knjižnica na obisku

Knjižnica na obisku je storitev, ki omogoča invalidom, dolgotrajno bolnim in ostarelim enakovredno dostopnost do knjižničnega gradiva. V letu 2023 smo s službenim vozilom knjige na dom dostavljali petim varovankam, vsaj enkrat na mesec. Gradivo, prilagojeno za posebne skupine bralcev (knjige z večjim tiskom, lahko branje), pošiljamo v Dom starejših na Fari. S tem spodbujamo bralno aktivnost pri vseh skupinah uporabnikov.

2. 1. 4. Bralna srečanja

V letu 2023 smo začeli izvajati mesečna bralna srečanja v Domu starejših na Fari.

2. 1. 5. Stripoteka

Stripovska literatura in njej namenjeni posebni prostor Stripoteka dajeta pomen posebni sferi v literaturi. Naveza slike in besede, torej dveh umetnosti, je s kakovostno vsebino vedno bolj konkurenčna klasičnemu leposlovju. V zbirko Stripoteka so vključeni tudi vedno bolj priljubljeni risoromani. Posebna zbirka Stripoteka danes obsega 1.139 enot gradiva. Stripovski razpis z naslovom Fantastičen dan je pritegnil 78 ustvarjalcev, zaključne prireditve z odprtjem razstave pa se je udeležilo 60 obiskovalcev.

2. 1. 6. Za firbčne

Pod rubriko Za firbčne spadajo predavanja in ustvarjalne delavnice, ki jih pripravimo v lastni režiji ali v sodelovanju z zunanjimi izvajalci. V letu 2023 smo pripravili strokovno predavanje o demenci, ki ga je izvedla Polona Moličnik. Udeležilo se ga je 15 obiskovalcev.

2. 1. 7. Grajski »žakli«

Vrečke knjižnih presenečenj, imenovane grajski »žakli«, pripravljamo za radovedneže in knjigoljube, ki imajo radi knjižničarski nasvet za branje. Razdelimo jih po žanrih, tako da si lahko bralci izberejo tistega, ki je v skladu z njihovim bralnim okusom.

2. 1. 8. Razstavniki

Med gradivom in v avli izposoje pripravljamo mesečne priložnostne tematske razstave.

2. 1. 9. Raljive skupine uporabnikov

Na podlagi Zakona o izenačevanju možnosti invalidov je Vlada Republike Slovenije sprejela Akcijski program za invalide, katerega smo, kot kulturna ustanova, ki je dostopna za vse, prevzeli

kot enega od vodil za naše delovanje. Infrastrukturno smo prilagojeni uporabnikom različnih starostnih skupin z različnimi možnostmi. Posebna zbirka, v kateri so knjige z večjim tiskom, zvočne knjige, gradivo v slovenskem znakovnem jeziku, knjige, napisane z Braillovo pisavo, knjige v lahkem branju in elektronska lupa, je dostopna tudi z invalidskim vozičkom. V izposoji imamo na voljo lupe, povečevalnike in bralna očala. V razstavišču in v Kuharjevi dvorani (prireditveni prostori) imamo nameščeno slušno zanko. Skupinam uporabnikov, ki potrebujejo gradivo v lahkem branju, se posebej posvečamo. Uporabnikom, ki jim je dostop do knjižnice otežen, omogočamo brezplačno dostavo knjig na dom. Sodelujemo z Domom starejših občanov na Fari, kamor dostavljamo knjige z večjim tiskom, knjige za lahko branje in brezplačne izvode revij, podobno tudi drugim zunanjim partnerjem, kot so CUDV, vrtci in druge ustanove.

2. 1. 10. Slovenski kulturni praznik

Ob slovenskem kulturnem prazniku (8. 2.) smo v oddelku za odrasle pripravili razstavi kotic »Dohtar, ti jezični dohtar ...«, v otroškem in mladinskem oddelku pa razstavo Prešerna čajanka. Na predvečer praznika smo odprli razstavo Hane Stupica (65 obiskovalcev), tej priložnosti smo namenili tudi literarni večer z Dragom Jančarjem (100 obiskovalcev).

2. 1. 11. April, mesec knjige

2. aprila je mednarodni dan otroških in mladinskih knjig, 23. april pa je mednarodni dan knjige.

V aprilu smo novim članom ob vpisu podarili kupon za kavo v Grajski kavarni Eleonora, v tednu med 17. in 21. aprilom smo te kupone podarili tudi obiskovalcem Bukvarne Ajta.

13. aprila smo v sodelovanju z Mariborsko in partnerskimi knjižnicami pripravili pravljčni večer za odrasle, ki se ga je udeležilo 50 obiskovalcev. Ob noči knjige smo predstavili pisatelja Vlada Vrbiča in njegovo knjigo *Prestreljene sanje* ter druge izdaje knjig ob Kajuhovem letu (40 obiskovalcev). Zaključili smo branje za odrasle Korošci pa bukve beremo sezone 2022/2023 s pogovorom s pisateljico Mojco Rudolf (60 obiskovalcev). Pripravili smo tudi srečanje z mladinsko pisateljico Natašo Konc Lorenzutti (80 obiskovalcev) in otroško prireditev Noč v knjižnici, kjer se je zbralo 30 otrok.

2. 1. 12. Tedni vseživljenjskega učenja

Tedni vseživljenjskega učenja (TVU, 15. 5. – 18. 6. 2023) so med bolj prepoznavnimi promocijami izobraževanja, ki ga na Andragoškem centru RS zasnuje delovna skupina za TVU. V okviru projekta

pripravljamo različne brezplačne delavnice, predavanja, razstave. Gre za splošno promocijo pomembnosti znanja in vseživljenjskega učenja. V sodelovanju z drugimi organizacijami so v naši knjižnici potekale naslednje prireditve: predavanje Reševanje problemov na domačem vrtu na ekološki način (v sodelovanju z LAS, Občino Ravne, LURA), 40 obiskovalcev; osrednja prireditev TVU Rastem odgovorno (LURA), 70 obiskovalcev; multimedijaska projekcija Pod morjem okoli sveta (Andrej Voje), 20 obiskovalcev; potopisno predavanje Denisa Malačiča El Camino, 20 obiskovalcev; dogodek v okviru ČIČI festivala – Modrovanje pod lipo: Ta hiša je moja, a vendar moja ni z dr. Lučko Kajfež Bogataj, 27 obiskovalcev; literati Mežiške doline pa so s prireditvijo Rastemo iz besed v knjige pritegnili 50 obiskovalcev.

2. 1. 13. Teden slovenskih splošnih knjižnic

V tednu slovenskih splošnih knjižnic (20. – 24. 11. 2023) pod geslom Knjižnica – ključ do širokih obzorij smo pripravili kar štiri izobraževanja za uporabnike z naslovom Uporaba aplikacije mCOBISS: enega za osnovnošolce, dve za srednješolce in enega za vse druge uporabnike. Skupaj se je izobraževanje udeležilo 80 uporabnikov. V zbirki Berem zlahka smo pripravili razstavo Vrtljak narodnosti – o priseljencih in multikulturnosti; ogledalo si jo je 55 uporabnikov. Pripravili smo bralno srečanje za otroke in stare starše v okviru projekta družinskega branja (36 udeležencev). Poleg tega smo obiskali Dom starejših na Fari in pripravili bralno srečanje za stanovalce (10 udeležencev). V teden splošnih knjižnic umeščamo tudi začetek akcije Korošci pa bukve beremo, ki se je začela z literarnim večerom o Partljičevem romanu *Veter z vzhoda* (850 obiskovalcev). Na dan splošnih knjižnic smo uporabnikom omogočili brezplačen vpis.

2. 1. 14. Ta veseli dan kulture

Ob letošnjem veselem dnevu kulture (3. 12.) je v Stripoteki potekal literarno-glasbeni večer z razstavo, naslovljen Poezija na mestnih ulicah (20 obiskovalcev). Otrokom smo pripravili predstavo gledališča Bičikleta O starki zimi in njenih pomočnikih (835 obiskovalcev).

2. 1. 15. Knjižnični adventni katalog

Decembra smo s posebnim pristopom promovirali branje in obdarovali uporabnike knjižnice.

Stara kataložna omara je tokrat služila v drug namen – vsak dan je bilo v njej drugo darilo za izžrebanega obiskovalca. Hkrati smo v knjižnici spodbujali bralno kulturo s toplimi mislimi in zanimivimi pregovori ter z adventni bralni namigi.

Akcija je dosegla dober odziv, kar 300 uporabnikov je oddalo svoj kupon v žrebanje.

2. 1. 16. Čitalnica na prostem

Poleti na Grajskem vrtu poleg kavarniških simbolično postavimo še dodatne mizice in stole, ob katerih tradicionalno ponujamo brezplačne odpisane ali podarjene knjige in revije ter obiskovalce vabimo k branju v »čitalnici na prostem«.

2. 1. 17. Dobre knjige

Portal Dobreknjige.si je spletni portal s priporočilno literaturo, namenjen promociji dobrega branja. Sodelovali smo v uredniškem odboru spletnega portala s priporočilno kakovostno literaturo in kot vnašalci vsebin. Koordinatorici portala sta Knjižnica Srečka Vilharja Koper in Knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica.

Na koroškem območju trenutno pri soustvarjanju vsebin sodelujejo Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem, Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec in Knjižnica Radlje ob Dravi. Skupno ima koroško območje 12 vnašalcev, od tega jih je bilo v letu 2023 aktivnih 6. Na dan 31. 12. 2022 je bilo na koroškem območju 115 zapisov, prirast v letu 2023 je bil 22. Skupno število zapisov na dan 31. 12. 2023 je bilo 137. Skupno število ogledov zapisov s koroškega območja (do 31. 12. 2023) je bilo 353.289.

KNJIŽNICA	ZAPISI NA DAN 31.12.2022	PRIRAST V LETU 2023	ZAPISI NA DAN 31.12.2023
Koroška osrednja knjižnica Ravne	41	10	51
Knjižnica Radlje ob Dravi	43	3	46
Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec	31	9	40
SKUPAJ KOROŠKO OBMOČJE	115	22	137

Območni uredniki so pregledovali kakovost zapisov in sodelovali pri izboru priznanja za najboljšega knjižničarja, ustvarjalca bralnih priporočil na portalu Dobreknjige.si, ki ga vsako leto podeljuje Združenje splošnih knjižnic (ZSK).

2. 1. 18. Knjiznice.si

Sodelovali smo v uredniškem odboru in pri oblikovanju uredniške politike, pri vnosu novih in

dopolnjevanju obstoječih vsebin po posameznih tematskih področjih, optimizaciji delovanja portala, aktualizaciji vsebin na portalu, promociji portala v vseh vrstah medijev in na različnih dogodkih ter se povezovali z drugimi portali, ki delujejo v okviru OOK (Kamra, Dobre knjige, Obrazi slovenskih pokrajin). V letu 2023 smo začeli s prevodom spletne strani v angleški jezik in za splošno javnost pripravili kazalke, ki smo jih ponudili ob tednu splošnih knjižnic.

2. 1. 19. Elektronske knjige Biblos

S prijavo v portal Biblos so našim članom z vnosom uporabniških podatkov na voljo za izposajo elektronske knjige. Seznam knjig je dostopen preko spletne strani Cobiss+.

2. 1. 20. Zvočne knjige Audibook

Člani naše knjižnice si lahko preko mobilne aplikacije Audibook izposodijo zvočne knjige v slovenskem jeziku. S prijavnimi podatki (številka izkaznice in geslo, ki je enako za »Moja knjižnica«) imajo na voljo za izposajo zvočne knjige v slovenskem jeziku, ki jih lahko poslušajo na mobilnih napravah.

2. 1. 21. Baza slovenskih filmov

Preko spletne strani Baza slovenskih filmov (BSF) si lahko naši člani izposodijo slovenske filme. Vsa navodila so dostopna preko spletne strani BSF.

2. 1. 22. Svet mehatronike

V knjižnici so na voljo brezplačni izvodi revije. Je informativna točka za avtomatizacijo, robotiko, strojništvo in informatiko.

2. 1. 23. Sodelovanje z zavodi, društvi, ustanovami in s podjetji

V letu 2023 smo sodelovali s/z:

- Centrom za usposabljanje, delo in varstvo Črna na Koroškem;
- domovi starejših;
- Društvom upokojencev Ravne na Koroškem;
- Društvom Mavrica izzivov;
- Glasbeno šolo Ravne na Koroškem;
- Inštitutom INUK;
- knjižnicami z območja Koroške,
- Knjižnico Mirana Jarca Novo mesto;
- Koroškim medgeneracijskim centrom;
- Koroškim pokrajinskim muzejem;
- Koroškim radiem Slovenj Gradec;
- kulturnimi društvi (Slavističnim društvom Koroške, Kulturnim društvom koroških likovnikov, Kulturnim društvom literatov Mežiške doline);
- LURO Ravne na Koroškem;

- Mestno knjižnico Ljubljana;
- turistično-informacijski centri Koroške;
- vrtci, osnovnimi in srednjimi šolami Mežiške doline in tudi s širšega območja;
- Zavodom za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti;
- in drugimi stanovskimi ustanovami in društvi.

Sodelujočim smo nudili pomoč z izposojno gradiva, bibliopedagoškim in svetovalnim delom, s sodelovanjem pri pripravi strokovnih srečanj in z izvedenimi strokovnimi izpopolnjevanji in izobraževalnimi delavnicami. Oddali smo jim prostor za izvedbo razstav, prireditve, delavnic in drugih aktivnosti. Z njimi smo sodelovali v okviru raznih projektov, kot so predšolska bralna značka, branje za mlade, bralna značka za odrasle, teden vseživljenjskega učenja.

2. 2. Kompetenčni center za lahko branje

2. 2. 1. O kompetenčnem centru za lahko branje

Januarja 2022 je Komisija za kompetenčne centre pri Združenju splošnih knjižnic Koroški osrednji

knjižnici dr. Franca Sušnika dodelila naziv kompetenčni center za lahko branje. Kompetenčni centri skrbijo za poglobljeno poznavanje, razvoj in optimizacijo delovanja določenega področja ali storitve v mreži splošnih knjižnic na nacionalni ravni. Vpeljujejo nove skupne strokovne in razvojne rešitve z ustrezno usposobljenim kadrom in specializirano zbirko knjižničnega gradiva ter izobražujejo knjižnično osebje. Kompetenčni centri delujejo v skladu s predpisi knjižnične dejavnosti, strokovnimi priporočili in standardi za splošne knjižnice ter strateškimi dokumenti razvoja slovenskih splošnih knjižnic. Ustreznost delovanja kompetenčnega centra spremlja Komisija za kompetenčne centre pri Združenju splošnih knjižnic, ki vsaka tri leta preverja uresničevanje ciljev in doseganje pričakovanih učinkov vseh kompetenčnih centrov.

2. 2. 2. Lahko branje

Lahko branje je proces in metoda komunikacije, ki pospešuje razvoj pismenosti ter ob socialnih in psiholoških pristopih v okolje vključuje osebe s težavami branja in pisanja. Komunikacija je prirejena tako, da vsebino podaja na berljiv, čitljiv in razumljiv način. Ciljna skupina kompetenčnega centra so ranljive skupine uporabnikov vseh starostnih skupin, ki za uspešno, aktivno in

enakovredno delovanje v družbi potrebujejo lažje berljiva gradiva. Kompetenčni center za lahko branje svoje strokovno znanje širi v mrežo osrednjih območnih knjižnic, javnost seznanja z lahkim branjem ter stremi k enotnemu in sistematičnemu delovanju in izobraževanju knjižničarjev in uporabnikov knjižnic.

Za koga je lahko branje?

Lahko branje je namenjeno predvsem naslednjima ciljnim skupinama:

1. Ljudem, ki zaradi različnih oviranosti trajno potrebujejo lahko berljive informacije in publikacije (npr. ljudje, ki doživljajo disleksijo, motnjo v duševnem razvoju, motnje avtističnega spektra, demenco ...).
2. Ljudem, ki imajo slabše razvito veščino branja ali slabo poznajo jezik in sčasoma morda ne bodo imeli več potrebe po lažje berljivih besedilih, npr. priseljenci, neizkušeni bralci ... Zanje je lahko branje tudi vabilo v svet »klasičnega« branja in odlično orodje za vadbo.

2. 2. 3. Zbirka Berem zlahka

Eno od osnovnih načel splošnih knjižnic je načelo dostopa za vse. V naši knjižnici se zavedamo, da imajo vsi ljudje pravico do branja in pridobivanja informacij. Biti pismen v sodobnem času pomeni brati hitro ter prebrano tudi razumeti. Prav zaradi tega v Koroški osrednji knjižnici posvečamo posebno skrb ranljivim ciljnim skupinam.

Gradivo v zbirki Berem zlahka je urejeno po shemi: brajica, disleksija, lahko branje, večji tisk, znakovni jezik, zvočne knjige. Za lažje iskanje gradiva smo vsaki skupini dodali slikovno oznako oziroma piktogram. Uporabnikom so na voljo tudi bralni pripomočki, kot so elektronska lupa, lupe za branje, bralna očala in ravnila ter računalnik s sluškami. V okviru zbirke uporabnikom ponujamo:

- lupe za branje (lupe z osvetlitvijo za lažje branje, namenjene slabovidnim);
- elektronsko lupo;
- bralna očala (na voljo v izposoji);
- bralna ravnila (omogočajo lažje branje in prehajanje iz vrstice v vrstico);
- računalnik, slušalke, bralnik.

Posebna zbirka Berem zlahka je pritegnila pozornost širše javnosti, kar smo dosegli s številnimi promocijami, predstavitvami in objavami (članek, FB stran, spletna stran), pa tudi z osebnim povezovanjem s partnerji v okolici. Zbirka Berem zlahka je bila realizirana preko projekta Čebela bere med.

Storitve in dejavnosti kompetenčnega centra, namenjene ranljivim ciljnim skupinam so:

- brezplačna članarina;
- osebni knjižničar: knjižničar, ki uporabniku nudi pomoč pri uporabi knjižnice, njenih virov in storitev;
- Knjižnica na obisku: brezplačna dostava knjig na dom bolnim, ostarelim in invalidom;
- mesečna bralna srečanja v Domu starejših na Fari;
- slušna zanka, namenjena uporabnikom slušnih aparatov (naglušnim osebam), je vgrajena v Kuharjevi dvorani in razstavišču knjižnice;
- klančina za dostop z invalidskim vozičkom omogoča dostop do Kuharjeve dvorane za invalide;
- izposoja zvočnih knjig v slovenskem jeziku preko mobilne aplikacije Audibook;
- prilagojena spletna stran knjižnice – vse informacije, kontakti in novice so dostopni na naši spletni strani: <https://www.knjiznica-ravne.si>;
- storitve po dogovoru: bralne skupine, vodenje in ogled knjižnice, individualno izobraževanje za samostojno uporabo knjižnice, računalniško opismenjevanje.

Kompetenčni center za lahko branje knjižnicam nudi:

- uporabo celostne grafične podobe zbirke Berem zlahka (na spletni strani knjižnice);
- vodnik po knjižnici – brošuro Obisk knjižnice, ki je prilagojena za lahko branje in je na voljo v tiskani obliki ter na spletu: https://www.knjiznica-ravne.si/kompetencni_center_za_lahko_branje/lahko-branje-2/;
- v lahko branje prirejeni vpisnico in izjavo o oprostitvi plačila letne članarine (dostopni na spletni strani knjižnice);
- informativno zloženko za splošno in strokovno javnost;
- strokovno svetovanje pri izvajanju storitev in dejavnosti za uporabnike lahkega branja;
- obveščanje o novostih na področju lahkega branja;
- vodene ogled, predstavitev in individualna svetovanja.

Druge knjižnice so prevzele naš sistem označevanja gradiva za ranljive ciljne skupine (CGP – piktogrami za lahko branje, brajico, zvočne knjige, večji tisk, znakovni jezik, disleksija), kar prispeva k enotnosti

glede knjižničnih storitev za posebne skupine uporabnikov. Na ta način smo pripomogli k večji prepoznavnosti lahkega branja v knjižnicah, prav tako tudi v širši javnosti. Objavili smo dva strokovna članka in izvedli več izobraževanj za knjižničarje. V pripravi so še strokovna priporočila za poenotenje postavitve gradiva, namenjenega posebnim skupinam uporabnikov. Redno spremljamo novosti na področju lahkega branja in skrbimo za promocijo lahkega branja tako v lokalnem kot širšem okolju.

V letu 2023 smo izvajali delavnice za končne uporabnike lahkega branja in zbirke Berem zlahka (izobraževanje za samostojno uporabo knjižnice, predstavitev ponudbe in dejavnosti itd.). Za uporabnike lahkega branja smo pripravili bralno značko za odrasle v okviru bralne značke Korošci pa bukve beremo, otroške uporabnike lahkega branja pa smo vključili v predšolsko bralno značko Petra Nosa. V okviru bralnih značk smo obiskali ciljne skupine v njihovem okolju in zanje pripravili bralna srečanja, bralne urice oziroma bibliopedagoške ure.

2. 2. 4. Seznam literature za lahko branje

Na spletni strani objavljamo in sproti ažuriramo seznam literature v lahkem branju, ki zajema

leposlovje, strokovno gradivo in periodiko v lahkem branju, pa tudi strokovna informativna dela o lahkem branju. Namenjen je tako bralcem, končnim uporabnikom, kot knjižničnim in drugim strokovnim delavcem oziroma vsem zainteresiranim. Pri kriterijih označevanja gradiv z znakom za lahko branje in za uvrstitev na priporočilni seznam lahkega branja je upoštevano gradivo, ki je namensko pisano v lahkem branju. Seznam je dostopen na spletnem naslovu:

https://www.knjiznica-ravne.si/kompetencni_center_za_lahko_branje/seznam-literature/.

Več informacij o delu Kompetenčnega centra za lahko branje je v poglavju Osrednja območna knjižnica. Informacije lahko pridobite tudi na telefonski številki 02 87 05 421 ali preko elektronske pošte kompetencni.center@knjiznica-ravne.si

ter na spletni strani knjižnice pod razdelkom Kompetenčni center.

2. 3. Prireditve in razstave v letu 2023

Temeljne vrednote Koroške osrednje knjižnice so zadovoljevanje potrebe širokega kroga uporabnikov ter skladno s finančnimi in prostorskimi

zmogljivostmi stremeti k izboljšavam in posodabljanju programa dela. Zaposleni se moramo zavedati, da se potrebe naših uporabnikov v kibernetičnem času in hitrejšem tempu življenja spreminjajo in da so glede na čase zahtevnejše. Dovzetni moramo biti za spremembe ter ustvarjati uporabnikom prijazno in kakovostno okolje. Knjižnica ima jasno opredeljene prireditvene vrednote, ki jih prepoznamo v delovanju celotnega kolektiva.

Pri osnovnih usmeritvah prireditvene dejavnosti smo poskušali čim bolj upoštevati aktivno vlogo knjižnice v lokalnem okolju (poslanstvo knjižnice se konkretizira glede na potrebe lokalne skupnosti), strokovne okvirje ter organizirati prireditve za različne ciljne skupine uporabnikov knjižnice. Organizirali smo literarne večere, razstave, strokovna predavanja, delavnice, predavanja za firbčne (prakse za duhovno in osebno rast; astrološke in terapevtske vsebine), glasbene koncerte ... Pod mentorstvom Lucije Mirkac, mag. prof. primerjalne književnosti in literarne teorije ter mag. prof. slovenistike smo zaokrožili nov zimski cikel delavnic kreativnega pisanja. Pri oblikovanju programa smo sledili kakovosti, npr. pri izbiri avtorja (prepoznavnost avtorja v javnosti), umetniški vrednosti vsebine (prejemniki nagrad), izvirnosti, ustreznosti glede na cilje programa, kakovosti vsebine, pričakovanemu obisku, medijskim odzivom, kritikam itd.

V Koroški osrednji knjižnici smo v letu 2023 organizirali in v živo izvedli **82** prireditev (od tega 7 prireditev po enotah) in **26** razstav, skupno **108**. Vse prireditve in razstave so bile izvedene v živo. Udeležilo se jih je **6.375** obiskovalcev.

2. 3. 1. Prireditve

DATUM	PIREDITEV
JANUAR	
10. 1. 2023	Filovizija: Teorije zarote
12., 19. in 26. 1. 2023	Zimski cikel delavnic kreativnega pisanja
18. 1. 2023	Branje slikanice in delavnica s Katjo Drobež
19. 1. 2023	Knjižna paberkovanja
26. 1. 2023	Pogovor z Avgustom Demšarjem, piscem kriminalk
FEBRUAR	
2., 9. in 16. februar	Zimski cikel delavnic kreativnega pisanja
9. 2. 2023	Drago Jančar: To noč sem jo videl
14. 2. 2023	Vinko Avsenak: Doberdob – po vojnih stopinjah Prežihovega Voranca

15. 2. 2023	Miha Hančič in Ram Cunta: Tik je šel v gozd po drva
23. 2. 2023	Knjižna paberkovanja
28. 2. 2023	Marinka Dretnik: Tadžikistan, gorska in jezerska pravljica
MAREC	
10. 3. 2023	Pogovorni večer z Darjo Švajger
17. 3. 2023	Urban Klančnik: Zavetišče
23. 3. 2023	Knjižna paberkovanja
23. 3. 2023	Kristian Novak in njegova velika romana
28. 3. 2023	Andraž Babšek: Junak
APRIL	
5. 4. 2023	Dr. Tomaž Rotovnik: Vesoljske tehnologije
12. 4. 2023	Simona Levč: Ali sediš na ušesih?!
13. 4. 2023	Pravljčni večer za odrasle
18. 4. 2023	Vlado Vrbič: Prestreljene sanje
20. 4. 2023	Knjižna paberkovanja
20. 4. 2023	Zaključek bralne značke <i>Korošci pa bukve beremo</i> z Mojco Rudolf
21. 4. 2023	Noč v knjižnici
25. 4. 2023	Valerija Škof: Gluhota in komunikacija
MAJ	
4. 5. 2023	Martina Podričnik: Vijolična kačja pastirica
5. 5. 2023	David Zupančič: Življenje v sivi coni
5. 5. 2023	Literarno dopoldne z Natašo Konc Lorenzutti
9. 5. 2023	Zaključek Bodi kul, beri ful: Irena Cerar in Janez Dovč
10. 5. 2023	Vrtec Prevalje: Krojaček hlaček
11. 5. 2023	Zaključek bralne značke <i>Korošci pa bukve beremo</i> – Dom starejših na Fari
11. 5. 2023	Anja Pečoler: Spoznajmo skoptični sindrom
16. 5. 2023	Osrednja prireditve TVU
16. 5. 2023	Zaključek stripovskega razpisa: Jelka Godec Schmidt
18. 5. 2023	Knjižna paberkovanja
18. 5. 2023	Andrej Voje: Pod morjem okoli sveta
26. 5. 2023	Denis Malačič: El Camino
29. 5. 2023	1, 2, 3 ... Lešnikov več ni.
JUNIJ	
1.–2. 6. 2023	Festival ČIČI – Zmeraj prinesi si koco! Dr. Lučka Kajfež Bogataj: Ta hiša je moja, a vendar moja ni

	Glasbeno-literarni projekt: Josip Jurčič & Ivan Tavčar 7. knjižne olimpijske igre
7. 6. 2023	Zaključek bralne značke Korošci pa bukve beremo – CUDV Črna na Koroškem (Kuharjeva dvorana)
6. 6. 2023	Janja Vidmar: Niti koraka več, V koraku z volkom
8. 6. 2023	KD Literatov Mežiške doline: Rastemo iz besed v knjige
13. 6. 2023	Zaključek bralne značke Korošci pa bukve beremo – CUDV Črna na Koroškem
15. 6. 2023	Aleš Zelenko: Rupnikova linija. Boj za severno fronto
17. 6. 2023	Mladinski svet: Šah ob kavi
JULIJ	/
AVGUST	/
SEPTEMBER	
7. 9. 2023	Festival slovenskega jazza Okrogla miza: Gremo v Jazzbino? Fotografska razstava in koncert: Nika Högl Praper: Vsakdanjosti
14. 9. 2023	Polona Moličnik: predavanje o demenci
21. 9. 2023	Miha Mazzini: Osebnost
26. 9. 2023	Aleksandra Kelc: Biti, kar sem
29. 9. 2023	2. obletnica Eleonore: koncert skupine Teater na gradu
OKTOBER	
2. 10. 2023	Začetek Bodi kul, beri ful: Mateja Gomboc
4. 10. 2023	Skupina Vilinci OŠ Črna na Koroškem: Mojca Pokrajculja
10. 10. 2023	Pogovor z Ireno Svetek o njenih psiholoških dramah
10. 10. 2022	Raziskovalna delavnica Raziskujmo skupaj: o Lovru, ki je postal Voranc, ob 130. obletnici rojstva
19. 10. 2023	Mag. Mateja Verdinek Žigon: Malo za šalo in veliko za res
24. 10. 2023	Tatjana Strmčnik: Poljub metulja
NOVEMBER	
14. 11. 2023	Potopisno predavanje: Življenje s severnoameriškimi Indijanci
17. 11. 2023	Jože Prednik: Spomini nekdanjega fužinarja
23. 11. 2023	Knjižna paberkovanja
21. 11. 2023	Začetek bralne značke za odrasle Korošci pa bukve beremo: Tone Partljič

22. 11. 2023	Začetek DRUŽI NAS branje
28. 11. 2023	Dr. Danijel Grafenauer: Koroški Slovenci – poplebiscitni begunci in njihova družbena integracija v Sloveniji
DECEMBER	
6. 12. 2023	Gledališče Bičikleta: O starki zimi in njenih pomočnikih
7. 12. 2023	Literarno-glasbeni večer Poezija na mestnih ulicah
8. 12. 2023	Dr. Manja Miklavc: Frida in Libris
21. 12. 2023	Knjižna paberkovanja
9. 12. 2022	Bukvarna Ajta: Knjiga je darilo od nas – za vas
12. 12. 2022	Odkriti spomin: Ravne nekoč in danes
14. 12. 2022	Glasbena šola Ravne
22. 12. 2022	Knjižna paberkovanja

2. 3. 2. Razstave

DATUM	PRIREDITEV
JANUAR	
4. 1.–31. 1. 2023	Stojan Brezočnik: Odmevi karantenskega leta 2020
FEBRUAR	
7. 2.–28. 2. 2023	Hana Stupica: Ilustracije
7. 2.–1. 3. 2023	Priložnostna razstava v PKLS: Prešerna čajanka
14. 2.–28. 2. 2023	Priložnostna razstava v PKLS: Srčna razstava ob Valentinovem
MAREC	
7. 3.–30. 3. 2023	Mirjam Senica: Darovi
7. 3.–28. 3. 2023	Priložnostna razstava v PKLS: Lepo je pomlad' na svet' ...
APRIL	
4. 4.–4. 5. 2023	Zlatka Strgar: Pariško modra
MAJ	
9. 5.–31. 5. 2023	Letna pregledna razstava članov Kulturnega društva koroških likovnikov – Pomlad 2023
	Priložnostna razstava ob mednarodnem dnevu otroških knjig v PKLS: Jaz sem knjiga, preberi me!
16. 5.–11. 9. 2023	Stripovski razpis z naslovom Fantastičen dan
JUNIJ	
9. 6.–31. 8. 2023	Anja Jerčič Jakob: Iz ciklov poljske ostaline in plevel

22. 6.–30. 8. 2023	Priložnostna razstava v PKLS: Predšolska bralna značka Petra Nosa
8. 6.–4. 7. 2023	Predstavitev izdelkov Dnevnega centra Ravne: Korošci radi japke jemo
SEPTEMBER	
7. 9.–31. 9. 2023	Nika Högl Praper: Zlatko Kaučič: Vsakdanjosti
	Fotografska razstava Matjaža Merčnika
14.–30. 9. 2023	Priložnostni razstavi v PKLS: Vozi me vlak v daljavo in Top 5 Poletnic letošnjega poletja
OKTOBER	
6. 10.–25. 10. 2023	Stanislav Brodnik – Cico: Koroške in kraške vedute
5. 10.–30. 10. 2023	Priložnostna razstava ob 70. obletnici zbirke Čebelica
12. 10. 2023	Zbirka Berem zlahka: Likovna razstava Tine Mihelač
12. 10.–28. 10. 2023	Priložnostna razstava v PKLS: Raziskujmo skupaj: o Lovru, ki je postal Voranc, ob 130. obletnici rojstva
NOVEMBER	
7. 11.–28. 11. 2023	Karel Destovnik – Kajuh, pesnik upora in upanja
22. 11. 2022	Priložnostna razstava v PKLS: Zlate hruške 2023
DECEMBER	
7. 12. 2023	Razstava Poezija na mestnih ulicah v Stripoteki
13. 12. 2023–31. 1. 2024	Domoznanska razstava Med včeraj in jutri Zapis in čas
8. 12. 2023–25. 1. 2024	Priložnostna razstava v PKLS: Božično-novoletna pravljica
13. 11. 2023	Priložnostna razstava: Dr. Franc Sušnik, za Koroško zaslužen mož!

2. 3. 3. Prireditve po enotah

DATUM	PRIREDITEV	ENOTA
17. 1. 2023	Knjižna paberkovanja	Knjižnica Prevalje
21. 2. 2023	Knjižna paberkovanja	Knjižnica Prevalje
21. 3. 2023	Knjižna paberkovanja	Knjižnica Prevalje
18. 4. 2023	Knjižna paberkovanja	Knjižnica Prevalje

16. 5. 2023	Knjižna paberkovanja	Knjižnica Prevalje
21. 11. 2023	Knjižna paberkovanja	Knjižnica Prevalje
21. 12. 2023	Knjižna paberkovanja	Knjižnica Prevalje

3. Delo z mladimi bralci

Leta 2023 smo pripravili **261** prireditve oziroma dejavnosti za mlade. Udeležilo se jih je **14.400** obiskovalcev.

	PRIREDITVE / DEJAVNOSTI ZA MLADE	OBISK
2023	261	14.400
2022	367	12.396
2021	204	9.851
2020	184	8.276

3. 1. Pravljične ure z ustvarjalnimi delavnicami

Leta 2023 smo v Oddelku za otroke in mladino pripravili skupno 73 pravljčnih ur z ustvarjalnimi delavnicami, obiskalo jih je 1.509 otrok. Od tega je bilo v PKLS izvedenih 40 pravljčnih ur, ki jih je obiskalo 632 otrok. V naših zunanjih enotah 26 pravljčnih ur, obiskovalcev je bilo 567. 7 pravljčnih ur smo izvedli v vrtcih, poslušalo jih je 310 otrok.

3. 2. Otroške lutkovne, dramske in glasbene predstave

V okviru projekta DRUŽI NAs branje smo pripravili dramsko predstavo za otroke *Krojaček Hlaček* (50 obiskovalcev).

V okviru festivala ČIČI smo pripravili predstavo *Čarovničkin prvi čarobni urok* (150 obiskovalcev).

Vrtcem po vsej Mežiški dolini smo ob zaključku predšolske bralne značke pripravili predstavo (5 ponovitev) 1, 2, 3 ... lešnikov več ni! – zabeleženih 673 obiskovalcev.

V okviru zaključne prireditve Poletnic, bralne akcije za mlade med poletnimi počitnicami, smo priredili čarovniško predstavo *Čarodej Toni*, katere se je udeležilo 40 obiskovalcev.

Zaključne prireditve projekta Bodi kul, beri ful, pripovedovalsko-glasbene predstave Irene Cerar in Janeza Dovča, se je udeležilo 135 obiskovalcev.

Ob tednu otroka si je 40 obiskovalcev ogledalo gledališko predstavo *Mojca Pokrajculja*.

Lutkovna predstava *O starki Zimi in njenih pomočnikih* je decembra pritegnila 35 obiskovalcev.

Skupno smo pripravili 11 predstav, ogledalo si jih je 1.023 mladih.

3. 3. Srečanje s pisateljem

Srečanja s pisateljico Natašo Konc Lorenzutti se je udeležilo 80 otrok.

Začetek nove sezone bralne akcije Bodi kul, beri ful, je obeležilo srečanje s pisateljico Matejo Gomboc, prisluhnilo ji je 100 mladih.

Dve srečanja s pisatelji je tako obiskalo 180 mladih.

3. 4. Predavanje

V okviru projekta DRUŽI Nas branje smo pripravili predavanje Simone Levč; prisluhnilo ji je 15 obiskovalcev.

Predavanje *Teorije zarote*, ki je bilo izvedeno v okviru Filovizije, je pritegnilo 50 srednješolcev.

Tri predavanja je obiskalo 80 mladih.

3. 5. Bibliopedagoške ure in vodeni ogledi

Po dogovoru s šolami in vrtci smo v času odprtosti knjižnice izvajali vodene ogleds z bibliopedagoškimi urami (uvajanje v knjižnično-informacijska znanja). V Oddelku za otroke in mladino je bilo 29 organiziranih predstavitvenih ogledov, skupaj 397 obiskovalcev. Od tega smo v enotah sprejeli 15 skupin, 87 obiskovalcev.

V novembru smo izvedli 4 bibliopedagoške ure za uvajanje k uporabi knjižnično-informacijskega sistema Cobiss+ in aplikacije mCOBISS, katerih se je udeležilo 105 mladih.

Skupno smo izvedli 33 vodenih ogledov in bibliopedagoških ur, katerih se je udeležilo 502 mladih.

3. 6. Predšolska bralna značka Petra Nosa

Vsako leto od septembra do junija v sodelovanju z vrtci Mežiške doline pripravljamo projekt Predšolska bralna značka Petra Nosa; lani je pri projektu sodelovalo 973 udeležencev.

3. 7. Projekt DRUŽI NAS branje

Pri projektu za družinsko pismenost smo v letu 2023 prejeli 36 prijav.

Začetek nove sezone DRUŽI Nas branje smo začeli z bralnim srečanjem z otroki in starimi starši *BEREMO SKUPAJ*, izvajalki je prisluhnilo 36 otrok.

3. 8. Noč v knjižnici

Ob svetovnem dnevu knjige, 23. aprila, poteka vsakoletni mednarodni dogodek »Noč knjige«. Za otroke, stare med 7 in 13 let, smo pripravili večerni program z delavnico z ilustratorjem *Jernejem Kovačem Myintom* ter igralnico z gostom *KUL Ludek* z izborom namiznih in družabnih iger za otroke in mladostnike. Po prespani noči v knjižnici je sledil zajtrk ter odhod domov.

Dogodka se je udeležilo 30 otrok.

3. 9. Poletnice

Poletnicam, bralni akciji za mlade med poletnimi počitnicami, se je pridružilo 30 otrok, ki so izpolnili in oddali kuponček o prebranem gradivu.

3. 10. Grajski žaklčki

V Pionirski knjižnici smo julija in avgusta 2023 pripravili pakete počitniškega branja. Izposodilo si jih je 77 uporabnikov.

3. 11. Razstave

RAZSTAVE	ŠT. OBISKOVALCEV
Prešerna čajanka (5x)	285
Srčna razstava ob Valentinovem	70
Fotografska razstava Zale Lesjak	200
Lepo je pomlad` na svet` (5x)	249
Jaz sem knjiga, preberi me! (5x)	586
Razstava izdelkov ob 130-letnici rojstva Lovra Kuharja - Prežihovega Voranca	200
Razstava izdelkov Predšolske bralne značke Petra Nosa	300
Vozi me vlak v daljavo	110
Top 5 Poletnic letošnjega poletja (5x)	105
Beremo skupaj (5x)	110
Razstava ob 70. obletnici zbirke Čebelica (5x)	297
Raziskujmo skupaj: o Lovru, ki je postal Voranc, ob 130. obletnici rojstva	70
Zlate hruške 2023 (5x)	232
Zajčkova hišica	50
Božično - novoletna pravljica (5x)	295
Bodi kul, beri ful (5x)	200
DRUŽI Nas branje (5x)	250
Grajski žaklčki	210
Praznično drevo (5x)	295

V letu 2023 smo v Oddelku za otroke in mladino ter v enotah pripravili 31 tematskih razstav. Od tega je bilo 17 razstav na Oddelku za otroke in mladino,

ogledalo si jih je 1.809 obiskovalcev. V enotah je bilo 14 razstav, ogledalo si jih je 5.897 obiskovalcev.

Skupno si je razstave v Oddelku za otroke in mladino ter v enotah ogledalo **7.706** obiskovalcev.

3. 12. Knjižna uganka

Za otroke od 1. do 5. razreda osnovne šole smo pripravili 10 knjižnih ugank in izžrebance iz vsake enote nagradili s knjigo (skupaj 60 knjižnih nagrad). V letu 2023 je knjižno uganko rešilo 988 otrok.

3. 13. Rastem s knjigo za osnovnošolce in Rastem s knjigo za srednješolce

Projekta Rastem s knjigo OŠ in Rastem s knjigo SŠ sta v letu 2023 potekala v osrednji knjižnici ali v enotah – po dogovoru s šolami.

V okviru projekta Rastem s knjigo za OŠ nas je v knjižnici obiskalo 8 osnovnošolskih skupin, 151 obiskovalcev.

V okviru projekta Rastem s knjigo za SŠ pa nas je obiskalo 15 skupin, 379 obiskovalcev.

Skupaj torej 23 skupin, 530 obiskovalcev.

3. 14. Ustvarjalnice

Februarja 2023 smo pripravili stripovsko ustvarjalnico *Tik je šel v gozd po drva*, katere se je udeležilo 22 otrok.

V marcu se je ustvarjalnice *Ljubka darilca* pod vodstvom ustvarjalke Suzane Seitzl udeležilo 20 otrok.

V okviru promocije *Bukvarne Ajta* smo pripravili ustvarjalno delavnico, ki se je udeležilo 7 otrok.

Vsakoletnih ustvarjalnic *Okrasimo praznično drevo* se je v enotah PKLS, Črna, Mežica, Prevalje in Kotlje (5 ustvarjalnic) udeležilo 92 otrok.

Skupaj je bilo v letu 2023 8 ustvarjalnic, udeležilo se jih je 141 otrok.

3. 15. Raziskovalne delavnice

V okviru festivala ČiČI smo pripravili raziskovalno delavnico Iskanje knjižnega zaklada, katere se je udeležilo 33 otrok.

Med poletnimi počitnicami smo se pridružili počitniškemu varstvu otrok v organizaciji CSD Ravne. Pripravili smo 4 delavnice, obiskalo jih je 46 otrok.

Ob krajevnem prazniku smo pripravili domoznansko obarvano raziskovalno delavnico Raziskujmo skupaj: o Lovru, ki je postal Voranc, ob 130. obletnici rojstva; udeležilo se je 16 učencev.

Skupaj smo pripravili 6 raziskovalnih delavnic, udeležilo se jih je 95 mladih.

3. 16. Bodi kul, beri ful

Akcija, namenjena mladim od 13. do 18. leta, je pri nas potekala od oktobra 2022 do aprila 2023.

Akciji se je pridružilo 135 mladih bralcev.

3. 17. Stripoteka – razpis in spremljevalne aktivnosti

Pripravili smo stripovski razpis z naslovom Fantastičen dan, sodelovalo je 87 otrok.

Stripovske ustvarjalnice Tik je šel v gozd po drva z gostoma Rama Cunte in Mihe Ha se je udeležilo 22 otrok.

Razstavo stripov Fantastičen dan si je ogledalo 160 obiskovalcev.

Zaključno prireditev s striparko Jelko Godec Schmidt je obiskalo 60 udeležencev.

Štirih aktivnosti v povezavi s Stripoteko se je skupno udeležilo 329 obiskovalcev.

4. Domoznanski oddelek

Domoznansko dejavnost Zakon o knjižničarstvu opredeljuje kot eno od nalog slovenskih splošnih knjižnic. V okviru te dejavnosti Domoznanski oddelek zbira, obdeluje, hrani in posreduje dragoceno domoznansko gradivo (monografije, periodiko, fotografsko in drugo slikovno gradivo, rokopise in informacije) ter je nepogrešljiv dejavnik v življenju ljudi v lokalnem okolju in širše. Domoznanski fond je zelo bogat in prepoznaven tako v lokalnem okolju kot tudi širše. Že več kot osemnajst let skrbimo za širok dostop do dragocenega gradiva z digitalizacijo in popularizacijo domoznanskih vsebin preko spletnih portalov dLib, Kamra in spletne strani KOKR. Skrbimo za celotno Koroško na slovenski in avstrijski strani pri tem tesno sodelujemo s knjižnicami območja (Radlje, Dravograd, Slovenj Gradec in Slovenska študijska knjižnica v Celovcu).

4. 1. Lokalna bibliografija Koroške

V letu 2023 smo dopolnjevali lokalno bibliografijo Koroške z novimi bibliografskimi zapisi. Gre za prispevke in članke iz revij, časopisov, zbornikov ..., ki se nanašajo na Koroško, zamejsko Koroško in koroške avtorje. Pregledovali smo obvezne izvode in izvode iz nakupa (časopise, revije, druge periodiko, zbornike ...), iz katerih članke evidentiramo in pripravimo za dokumentacijo.

4. 2. Osebnе bibliografije

Osebnе bibliografije omogočajo pripravo različnih izpisov bibliografij za avtorje, ki so vneseni v normativno bazo podatkov CONOR.SI, in njihove bibliografske enote v vzajemno bibliografsko bazo podatkov COBIB.SI. Storitve smo opravljali po dogovoru, v okviru omejenega časa, ki ga lahko tovrstni dejavnosti namenimo. Tudi v lanskem letu smo opravljali to storitev za Splošno bolnišnico Slovenj Gradec, Višjo strokovno šolo Ravne in posamezne raziskovalce in strokovnjake z različnih področij.

4. 3. Posebnе zbirke

Pod okrilje domoznanskega oddelka spada večina posebnih zbirk v knjižnici. Namenjamo jim posebno pozornost in si želimo, da niso same sebi namen. Zato se lotevamo predvsem obdelovanja, popisovanja in tudi predstavljanja le-teh na različne načine. Tudi v letu 2023 smo nadaljevali z retrospektivnim vnosom posebnih zbirk v elektronski katalog, in sicer slikovnega gradiva iz Fototeke ter rokopisnega gradiva.

4. 4. Obrazi slovenskih pokrajin – Korošci

Portal Obrazi slovenskih pokrajin je spletni biografski leksikon znanih osebnosti slovenskih pokrajin ter Slovencev v zamejstvu in po svetu. Uredništvo za Korošce in Korošice je v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika. Zbirali, pripravljali, vnašali, posodabljali in urejali smo gesla različnih profilov ljudi, ki so skozi razna obdobja pomembno zaznamovali naš prostor in čas. V spletni biografski leksikon smo vključevali osebnosti, ki so bile rojene ali so se šolale na slovenski in avstrijski strani Koroške. Dodajali smo nova gesla in aktualizirali že obstoječa, sodelovali smo s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu, promovirali portal (<https://www.obrazislovenskihpokrajin.si/>) in spodbujali ljudi k sodelovanju s predlogi za uvrščanje novih osebnosti.

4. 5. Domoznanske informacije

Trudili smo se, da so bile informacije, ki smo jih nudili našim uporabnikom, kakovostne in lahko dostopne. V lokalnem prostoru smo povezovali posameznike in organizacije ter z njimi sodelovali pri skupnih projektih. Promovirali smo posebne zbirke (domoznanske) z vodenji, ogledi, razstavami, spletnimi portali, digitalizacijo. Predstavljali smo možnosti, ki jih ponujata domoznanska zbirka in lokalna bibliografija Koroške za izvedbo raziskovalnih in seminarskih nalog pri izbirnih vsebinah na osnovnih in srednjih šolah.

4. 6. Razstavna in prireditvena dejavnost

Našo domoznansko zbirko in druge posebne zbirke smo predstavljali preko razstavne dejavnosti in prireditev, preko spleta, družbenih omrežij, tiskanih medijev. V letu 2023 sva zaposleni v oddelku pripravili večjo domoznansko razstavo z naslovom **Med včeraj in jutri | Zapisi in čas** (avtorici Simona Vončina in Simona Šuler Pandev). Rdeča nit razstave, ki je tudi v grafični podobi nagovarjala skozi razstavne panoje, je bila nedavno restavrirana rokopisna knjiga *Antikrista žuljenje*, ki je v zapuščini dr. Kotnika evidentirana kot *Žegarjev Antikrist*.

Skozi vse leto smo pripravljali manjše priložnostne razstave (virtualno, razstavni kotički), predstavljali avtorje domačine, organizirali druge domoznanske dogodke in delavnice. Aktivno smo sodelovali pri pripravi in izvedbi prireditev, ki so v knjižnici potekale skladno z letnim programom prireditev.

V lanskem letu smo v prostoru Grajske časopisne kavarne Eleonora v okviru stalne postavitve predstavljali fotografske drobce iz naše domoznanske zakladnice ter drugih posebnih zbirk. V čast 130. obletnici rojstva Prežihovega Voranca smo predstavili podobe iz njegovega življenja in ob koncu leta nadaljevali z dragocenostmi iz naših posebnih zbirk.

4. 7. Digitalizacija dragocenega gradiva, dLib in Kamra

Z digitalizacijo pridobivamo verodostojne in kakovostne digitalne kopije: originale, optimizirane za dolgotrajno ohranjanje (arhivske kopije) ter operativne kopije, optimizirane za uporabo.

Velik del dragocenega gradiva je že digitaliziran in dostopen preko spleta, v zadnjem letu pa smo do konca digitalizirali časopis *Naš tednik*, ki je izhajal na avstrijskem Koroškem, fond fotografskega gradiva iz zapuščine dr. Boštjana Erata in kar nekaj zanimivih rokopisov iz Kotnikove zapuščine ter zbirke Starih listin in rokopisov. Uspela nam je tudi digitalizacija starejše tiskane knjige iz leta 1888 *Kunst Topographie des Herzogthums Karnten*. Gradivo smo objavili tudi na dLib (Digitalna knjižnica Slovenije), portalu Kamra in na spletni strani knjižnice.

Osrednje teme, ki smo jih v lanskem letu naslovili domoznanci, so vsekakor potrebne daljše obravnave in reševanja. Nekaj smo jih že začeli uspešno reševati v delovni skupini za domoznanstvo in v okviru Sekcije za domoznanstvo in kulturno dediščino pri ZBDS. Zaposleni bibliotekarki v domoznanskem oddelku sva tvorno sodelovali v različnih delovnih skupinah.

4. 8. Domoznanski portal Kamra

Regijski portal Kamra je spletno mesto, ki združuje digitalizirane vsebine s področja domoznanstva v knjižnicah in drugih lokalnih kulturnih ustanovah. Urednica Kamre za območje Koroške je sodelovala pri razvijanju, vzdrževanju in koordinaciji portala KAMRA, koordinirala je delo v regiji, pridobivala in povezovala aktivne partnerje, dodajala vsebine ter izvajala redakcijo. Aktivno smo navezovali stike s posamezniki – zbiralci domoznanskega gradiva ter publicisti. V preteklem letu smo na portal vnesli 4 zbirke.

Promocija portala: Vsebine portala Kamra kot podporo izobraževalnemu procesu smo predstavljali predvsem šolskim skupinam ob rednih ogledih knjižnice in njenih zbirk. V jesenskem času smo v mladinskem oddelku tradicionalno izvedli domoznansko delavnico za višje razrede osnovnih šol na temo Prežihov Voranc – 130 let rojstva, kjer so učenci uporabno spoznavali vsebine s portala Kamra.

Preko družbenih omrežij smo javnost opozarjali na nove domoznanske zbirke na portalu Kamra ter ob različnih priložnostih z objavami popularizirali vsebine.

4. 9. Hranjenje in varovanje gradiva

Hranjenje dragocenega domoznanskega gradiva je nenehna, vsakodnevna in večletna skrb domoznanskega oddelka ter temelji na domačih in mednarodnih priporočilih in standardih. Vsako leto se trudimo zaščititi čim več dragocenega gradiva iz posebnih zbirk. Z digitalizacijo vsako leto (že od leta 2005) omogočamo, da je originalno dragoceno gradivo bolj dostopno javnosti, trudimo pa se tudi s fizično zaščito originalov (ovoji iz brez kislinkega papirja) in izdelavo posebnih škatel (brez kislinkega kartona) ter seveda zagotavljanjem najustrežnejših klimatskih pogojev za tovrstno gradivo.

V letu 2023 smo iz postopka restavriranja (Arhiv Slovenije, Center za in restavriranje in konserviranje) dobili nazaj v hrambo dragocen rokopis, t. i. Žegarjev antikrist, ki smo ga tudi ustrezno zaščitili s škatlo iz brez kislinkega kartona, ponovno digitalizirali ter objavili na portalu dLib.

Dejavnosti znotraj domoznanstva so v tem razdelku predstavljene kot skupek vseh aktivnosti samo z omembo in kratkim opisom. Podrobnejši podatki, bolj zgoščene predstavitev vsebin in vseh opravljenih nalog ter dejavnosti v okviru domoznanske dejavnosti, so prepleteni s podatki drugih oddelkov naše knjižnice, predvsem z opravljanjem nekaterih zakonsko določenih nalog v okviru programa izvajanja posebnih nalog v

okviru območnosti (zakonsko določene naloge). Statistični podatki so objavljeni razpršeno po drugih oddelkih (nabava in obdelava gradiva, izposoja) in bolj podrobno v poglavju Osrednja območna knjižnica pod razdelkom Koordinacija, zbiranje, obdelava in hranjenje domoznanskega gradiva.

III Služba za nabavo in obdelavo gradiva

1. Nabava in obdelava knjižničnega gradiva

Služba za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva skrbi, da je knjižnica založena s knjižničnim gradivom različnih področij in v pravilnem sorazmerju. Upošteva specifičnost posameznih oddelkov in enot knjižnice ter želje in potrebe uporabnikov.

Prispelo gradivo se v oddelku evidentira, inventarizira, katalogizira v sistemu COBISS, ustrezno zaščiti pred uporabo ter pošlje v oddelk izposoje.

Knjižnica ima ustrezen izbor gradiva, ko je letni prirast sestavljen iz do 50 % strokovnega in do 50 % naslovov leposlovnega gradiva. Pri izboru se upoštevajo potrebe odraslih, otrok in mladine. Slednjim naj bi knjižnica v okviru letnega prirasta namenila 30 % naslovov. Neknjižno gradivo naj bi predstavljalo do 10 % prirasta.

Pri nakupu knjižničnega gradiva knjižnica upošteva veljavne Standarde za splošne knjižnice, letno evalvacijo obstoječih zbirk in njihovo uporabo, strukturo in število prebivalstva, velikost in poslanstvo knjižnice, značilne in posebne potrebe okolja, enako dostopnost za vse prebivalce, dostopnost naslovov na tržišču, informacijske, raziskovalne in kulturne potrebe okolja.

Natančnejši kriteriji so opredeljeni v **Dokumentu o upravljanju knjižnične zbirke in Letnem načrtu nakupa knjižničnega gradiva**.

1. 1. Knjižnična zbirka

Knjižnična zbirka je osnovno orodje, s katerim knjižnica izvaja svoje poslanstvo, zato mora biti kakovostna, uravnotežena, prilagojena prebivalcem lokalne skupnosti, hkrati pa mora slediti zakonodaji in strokovnim priporočilom.

¹ Ni všteto gradivo iz potujočega oddelka.

ODDELEK		ŠTEVILO GRADIVA
ODDELEK ZA ODRASLE		138.469
SKLADIŠČE		80.045
SKUPAJ PROSTI PRISTOP		58.424
	PROSTI PRISTOP	56.224
	ZBIRKA BEREM ZLAHKA	740
	ZBIRKA STRIPOTEKA	1.139
	REFERENČNA ZBIRKA	321
ODDELEK ZA OTROKE IN MLADINO		22.020
POTUJOČI ODDELEK		6.045
OBDELAVA		3.273
ENOTE		50.759
SKUPAJ ŠTUDIJSKI ODDELEK S POSEBNIMI ZBIRKAMI		24.609
	PREŽIHOVA SOBA	213
	SUHODOLČANOVA SOBA	135
	KOTNIKOVA SOBA	2.661
	RARITETE, BIBLIOF. IZD., MINIATURKE	1.214
	STARINE	161
	ARTOTEKA	710
	FOTOTEKA	3.606
	RAZGLEDNICE	1.173
	ZAPUŠČINA SONJE KOTNIK	78
	ZAPUŠČINA JANKO MESSNER	64
	DOMOZNANSKA ZBIRKA	14.594
SKUPAJ		245.175

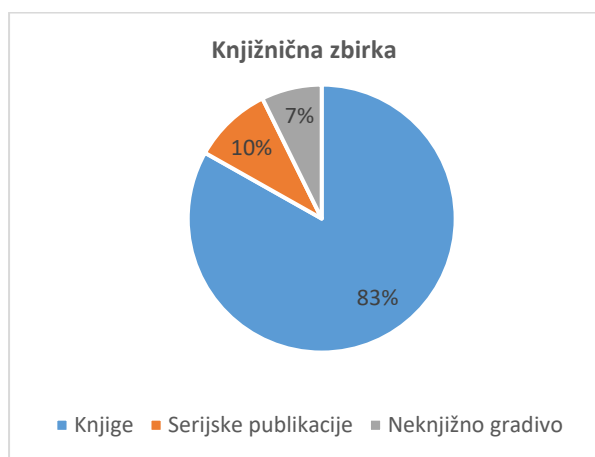
1. 1. 1. Zbirka po enotah

		ŠT. GRADIVA
KRAJEVNE KNJIŽNICE	PREVALJE	17.373
	MEŽICA	13.679
	ČRNA	10.340
	KOTLJE	5.997
	ŽERJAV	2.147
IZPOSOJEVALIŠČA ¹	STROJNSKA REKA	175
	LEŠE	749
	PODPECA	299
SKUPAJ		50.759

1. 2. Knjižnična zalog

Knjižnična zalog je na dan, 31. decembra 2023, dosegla **245.175** enot knjižničnega gradiva na fizičnih nosilcih, od tega 203.904 knjig, 23.379 serijskih publikacij in 17.892 enot neknjižnega gradiva.

KLASIČNO GRADIVO	ŠT. ENOT
KNJIGE	203.904
SERIJSKE PUBLIKACIJE	23.379
NEKNJIŽNO GRADIVO	17.892
SKUPAJ	245.175

Zalog elektronskega gradiva je v letu 2023 dosegla **2.027** licenc/naslovov, od tega 1.070 licenc e-knjig portala Biblos, 678 licenc zvočnih knjig ponudnika Audibook, 267 licenc Baze slovenskih filmov (Filmoteka) ter 12 drugih e-virov.

ELEKTRONSKO GRADIVO	LICENCE/NASLOVI
E-KNJIGE (BIBLOS)	1.070
ZVOČNE KNJIGE (AUDIBOOK)	678
FILMOTEKA	267
E-VIRI	12
SKUPAJ	2.027

1. 3. Prirast gradiva v letu 2023

V letu 2023 je knjižnica ob **obveznem izvodu** publikacij in darovih obnavljala in dopolnjevala knjižnično zbirko predvsem z **nakupom**, in sicer s **sredstvi občin ustanoviteljic** (Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica in Črna na Koroškem) in **Ministrstva za kulturo**.

Pridobljeno gradivo je namenjeno:

- spodbujanju in razvijanju **branja, bralne kulture in informacijske pismenosti**;
- projektom **promocije branja** (Predšolska bralna značka Petra Nosa in bralna značka za odrasle Korošci pa bukve beremo, mladinski projekt Bodi kul, beri ful ...);
- kakovostni ponudbi **leposlovja** slovenskih avtorjev, zahtevnejših prevodov in humanistike, tudi leposlovja v tujih jezikih;
- dopolnjevanju posebnih zbirk: **Berem zlahka, Stripoteka, domoznanska zbirka, referenčna zbirka**;
- dopolnjevanju zbirke glede **na zahteve uporabnikov** in povečanemu **povpraševanju** po posameznih področjih in naslovih (rezervirano gradivo);
- zadovoljevanju potreb po **izobraževanju** z gradivom različnih strok, poljudnih in zahtevnejših na različnih medijih (učenje jezikov, permanentno izobraževanje, spoznavanje zgodovine, umetnosti);
- dostopu do **elektronskih virov** informacij;
- dostopu do e-knjig (**Biblos**), zvočnih knjig (**Audibook**) in do Baze slovenskih filmov (**Filmoteka**);
- kakovostni ponudbi **periodike** v slovenskem jeziku in del v tujih jezikih;
- ponudbi gradiva, namenjenega kakovostnemu preživljanju **prostega časa** (hobiji, interesne dejavnosti, osebnostna rast, umetnost ...);

1. 3. 1. Prirast knjižničnega gradiva

V letu 2023 je knjižnica pridobila 6.233 enot knjižničnega gradiva, od tega 5.074 knjig, 818 serijskih publikacij in 341 neknjižnega gradiva. Največ smo pridobili z nakupom, 3.344 enot, z obveznim izvodom 2.327 enot, 445 enot je bilo darov, 114 starega fonda in 3 enote lastne izdaje. Nakup gradiva je zakonsko urejen in zavezuje naslednje financerje: Ministrstvo za kulturo RS z neposrednim pozivom za sofinanciranje in občine ustanoviteljice.

Za aktualnost in fizično ohranjanje zbirke smo poskrbeli z nadomeščanjem obrabljenega ali poškodovanega gradiva, z novimi izdajami in naslovi ter podarjenimi knjigami naših uporabnikov, namenjenih Bukvarni Ajta.

Spodnja preglednica prikazuje prirast knjižničnega gradiva po vrsti in načinu nabave.

GRADIVO	KNJIGE	SERIJSKE	NEKNJIŽNO	SKUPAJ
MK	1.207	47	0	1.254
OBČINE	2.009	78	3	2.090
OBVEZNI IZVODI	1.611	615	101	2.327
DAR	227	73	145	445
STARI FOND	20	2	92	114
LASTNA IZDAJA	0	3	0	3
SKUPAJ	5.074	818	341	6.233

1. 3. 2. Prirast elektronskega gradiva

Poleg knjižničnega gradiva na fizičnih nosilcih smo kupili tudi 284 licenc elektronskega gradiva, od tega 132 e-knjig, 76 zvočnih knjig, 64 licenc za Bazo slovenskih filmov in 12 drugih e-virov.

ELEKTRONSKO GRADIVO	LICENCE/NASLOVI
E-KNJIGE (BIBLOS)	76
ZVOČNE KNJIGE (AUDIBOOK)	132
FILMOTEKA	64
E-VIRI	12
SKUPAJ	284

Elektronski viri v letu 2023:

ELEKTRONSKI VIR	OPIS
1. ARHIV VEČERA	Arhiv člankov Večera
2. DELO	Arhiv člankov Dela
3. E-FINANCE	Tiskane izdaje časopisa Finance v elektronski obliki
4. EBSCOHOST	Servis, ki omogoča iskanje, pregledovanje, shranjevanje in tiskanje polnih besedil člankov z vseh znanstvenih področij (podatkovne zbirke Academic Search Elite, Business Source Premier, MasterFILE Premier, Newspaper Source in MEDLINE)

5.	KOROŠKA V ŠTEVILKAH	Statistični bilten A. L. P Peca
6.	KNJIŽNICA	Revija za področje bibliotekarstva in informacijske znanosti
7.	KNJIŽNIČARSKÉ NOVICE	Informativni bilten, ki seznaja slovenske knjižnične delavce s tekočimi dogajanji in novostmi v stroki
8.	KUŽEK	Revija za ljubitelje in lastnike psov
9.	PRAVNA PRAKSA	Časopis za pravna vprašanja
10.	PRESS READER	Več kot 7.300 naslovov dnevnega časopisja in revij, iz več kot 100 držav in v več kot 60 jezikih v elektronskem okolju. V slovenskem jeziku sta trenutno dostopna: Dnevnik in Nedeljski.
	TAX-FIN-LEX	Spletni portal z dokumenti iz davčnega, računovodsko-finančnega in pravnega področja.
11.	ZPS	Revija Zveze potrošnikov Slovenije (ZPS) – revija za potrošnike; rezultati testov izdelkov in storitev; koristne informacije in nasveti

1. 3. 3. Primerjava prirasta knjižničnega gradiva v petletnem obdobju (2019–2023)

PRIRAST PO NAČINU DOBAVE					
	2019	2020	2021	2022	2023
NAKUP	3.491	3.621	3.336	3.369	3.344
OBVEZNI IZVODI	2.450	2.384	2.323	2.288	2.327
DAROV	621	564	778	411	445
ZAMENA	0	0	2	1	0
STARI FOND	562	155	105	199	114
LASTNA IZDAJA	-	11	17	3	3
SKUPAJ	7.124	6.735	6.561	6.271	6.233

1. 4. Nakup knjižničnega gradiva 2023

1. 4. 1. Doseženi cilji nakupa

Knjižnica je v letu 2023 načrtovala nakup v višini 3.200 enot, realizirala pa 3.344 enot, kar je 105 %. Povprečna cena na enoto je bila 23,43 evra. Z letnim nakupom knjižničnega gradiva smo dosegli cilj knjižnice, to je kakovostna in skrbno oblikovana knjižnična zbirka, ki je v podporo kulturnim, izobraževalnim, raziskovalnim, informacijskim in razvedrilnim potrebam lokalnega okolja.

Dosežen obseg nakupa iz sredstev občin ustanoviteljic

Vse občine ustanoviteljice so v letu 2023 prispevale sredstva po dogovorjenih in načrtovanih deležih, zato je bil nakup iz sredstev občin izveden 100 %.

GRADIVO	OBČINE
KNJIGE	2.009
SERIJSKE	78
NEKNJIŽNO	3
SKUPAJ	2.090

Dosežen obseg nakupa iz sredstev Ministrstva za kulturo RS

S sredstvi Ministrstva za kulturo smo nabavili publikacije, ki so v skladu z javnim interesom na področju kulture, in sicer izvirno slovensko in kakovostno prevodno literaturo, humanistiko in strokovno literaturo ter zvočne in e-knjige v slovenskem jeziku.

Nakup je bil namenjen spodbujanju in razvijanju branja, bralne kulture in informacijske pismenosti za vse uporabnike. Knjižnica je za informacijske potrebe okolja izvedla nakup splošnega slovenskega ter nekaj tujega periodičnega tiska ter omogočila dostop (tudi oddaljen) do različnih e-virov.

Za spodbujanje branja smo omogočali dostop do zbirk e-knjig Biblos in zvočnih knjig Audibook, za ljubitelje filmov pa do Baze slovenskih filmov FilMOTEKA.

GRADIVO	MINISTRSTVO ZA KULTURO
KNJIGE	1.207
SERIJSKE	47
NEKNJIŽNO	0
SKUPAJ	1.254

1. 4. 2. Financiranje nakupa knjižnične zbirke v letu 2023

FINANCER	ODSTOTEK FINANCIRANJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO	38
OBČINE	62
LASTNA SREDSTVA	0
SKUPAJ	100

1. 4. 3. Nakup po vrsti gradiva

Nakup knjižničnega gradiva smo načrtovali za osrednjo knjižnico (Ravne na Koroškem), 5 krajevnih knjižnic (Črna na Koroškem, Kotlje, Mežica, Prevalje in Žerjav) in za premično zbirko (potujoči oddelek), s katero oskrbujemo 4 izposojevališča (Leše, Podpeca, Strojna in Strojnska reka). Nakup je bil izveden po načrtu, v skladu s priporočili Ministrstva za kulturo RS in merili, ki urejajo pogoje za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Sledil je tudi Strokovnim priporočilom in standardom za splošne knjižnice za obdobje 2018–2028. Pri izboru gradiva smo upoštevali vsebinske kriterije nabavne politike Koroške osrednje knjižnice. Knjižnica je za informacijske potrebe okolja izvedla tudi nakup splošnega slovenskega ter nekaj tujega periodičnega tiska.

Z realiziranim nakupom smo razširili, dopolnili in izboljšali ponudbo vseh vrst knjižničnega gradiva, s čimer smo posledično povečali stopnjo zadovoljstva uporabnikov in obisk knjižnice. S kupljenim knjižničnim gradivom smo naše uporabnike in širšo javnost seznanjali na spletni strani knjižnice (Novo v knjižnici), literarnimi večeri, knjižnimi paberkovanji, predstavitvami in informacijami o knjigah na FB profilu knjižnice ter drugimi prireditvami.

VRSTA GRADIVA	SKUPAJ
KLASIČNO GRADIVO	
KNJIŽNO GRADIVO	5.074
NEKNJIŽNO GRADIVO	818
SERIJSKE PUBLIKACIJE	341
SKUPAJ	6.233
ELEKTRONSKO GRADIVO	
E-KNJIGE	76
ZVOČNE KNJIGE	132
FILMOTEKA	64
DRUGI E-VIRI	12
SKUPAJ	284
VSO GRADIVO SKUPAJ	6.517

1. 4. 4. Razmerja naslovov

Prirast gradiva je bila dosežena v naslednjih razmerjih:

- strokovno in leposlovno gradivo: 53 % : 47 %,
- razmerje med naslovi za odrasle in mladino: 72 % : 28 %,
- neknjižno gradivo: 6 %.

V razmerju z drugimi vrstami gradiva smo pri nakupu načrtovali manj naslovov neknjižnega gradiva, saj uporabniki vedno manj povprašujejo po tovrstnem gradivu. Nove tehnologije jim namreč omogočajo dostop do teh na druge načine.

1. 5. Uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva

Koroška osrednja knjižnica skrbi za uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju. Pri tem upošteva delež prebivalcev in uporabnikov knjižnice, značilne potrebe določenega okolja, kakovost zbirke v posamezni enoti, prostorske pogoje posamezne knjižnice v lokalni mreži in obseg finančnih sredstev. Da bi se čim bolj približali standardnim določilom zbirke glede na analizo zbirk, v posameznih enotah knjižnice težimo k izboljšanju ponudbe strokovnega knjižničnega gradiva, hkrati pa upoštevamo potrebe in želje uporabnikov oz. značilnosti posameznega okolja.

Obvezni izvod je, kot določa Zakon o obveznem izvodu publikacij, lociran v osrednji knjižnici, darovi pa so glede na potrebe locirani v osrednji knjižnici in v krajevnih knjižnicah.

Koroška osrednja knjižnica je osrednja knjižnica za **4 občine** (Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica in Črna na Koroškem), v katerih deluje **6 organizacijskih enot** (osrednja knjižnica, 5 krajevnih knjižnic) ter **4 izposojevališča**.

Gradivo je v celoti obdelano v COBISS sistemu in locirano v osrednji knjižnici, enotah oz. krajevnih knjižnicah in izposojevališčih.

1. 5. 1. Razporeditev gradiva, kupljenega v letu 2023

ORGANIZACIJSKA ENOTA	ŠT. KUPLJENEGA GRADIVA
OSREDNJA KNJIŽNICA	1.863
KNJIŽNICA PREVALJE	578
KNJIŽNICA MEŽICA	408
KNJIŽNICA ČRNA	403
KNJIŽNICA KOTLJE	92
SKUPAJ	3.344

1. 5. 2. Razporeditev gradiva, kupljenega s sredstvi občin ustanoviteljic v letu 2023

ORGANIZACIJSKA ENOTA	ŠT. KUPLJENEGA GRADIVA
OSREDNJA KNJIŽNICA	1.175
KNJIŽNICA PREVALJE	381
KNJIŽNICA MEŽICA	252
KNJIŽNICA ČRNA	247
KNJIŽNICA KOTLJE	35
SKUPAJ	2.090

1. 5. 3. Razporeditev gradiva, kupljenega s sredstvi Ministrstva za kulturo RS v letu 2023

ORGANIZACIJSKA ENOTA	ŠT. KUPLJENEGA GRADIVA
OSREDNJA KNJIŽNICA	688
KNJIŽNICA PREVALJE	180
KNJIŽNICA MEŽICA	156
KNJIŽNICA ČRNA	156
KNJIŽNICA KOTLJE	57
Skupaj	1.254

E-knjige, zvočne knjige in drugi e-viri so dostopni z oddaljenim dostopom ali v osrednji knjižnici in vseh krajevnih knjižnicah.

1. 6. Nakup za zamejce

S sredstvi Ministrstva za kulturo RS smo knjižno zbirko v Slovenski študijski knjižnici Celovec dopolnili s kakovostnimi naslovi knjig za otroke, mladino in odrasle. S tem se je povečala dostopnost slovenske knjižne produkcije, kar je še v večji meri zadovoljilo uporabnike, zelo občutljivo in dragoceno ciljno skupino, pripadnike slovenske manjšine v Avstriji.

Gradivo je s strani Slovenske študijske knjižnice v celoti obdelano v sistemu COBISS in na voljo uporabnikom.

Knjižnica je v okviru pogodbe Ministrstva za kulturo izvedla nakup knjižničnega gradiva za potrebe sodelovanja s Slovenci v zamejstvu: 694 enot knjižnega gradiva in 13 naslovov periodike, skupaj **707 enot gradiva**.

	NASLOVI	IZVODI	OPOMBA
MLADINA	422	687	
ODRASLI	7	7	Korošci pa bukve beremo
PERIODIKA	13	13	Aktualni slovenski periodični tisk
SKUPAJ	442	707	

1. 7. Nabava in obdelava domoznanskega gradiva

1. 7. 1. Prirast gradiva

V domoznanskem oddelku smo v letu 2023 pridobili, strokovno obdelali v sistemu Cobiss in dokumentirali 413 enot gradiva:

- 106 knjig z domoznansko vsebino;
- 53 letnikov časopisov, časnikov;
- 24 diplomskih del;
- 210 fotografij;
- 6 avdio in video gradiv;
- 14 razglednic.

Za posebne zbirke smo pridobili naslednje gradivo domoznanskega značaja:

- 17 razglednic;
- 171 drobnih tiskov;
- 48 fotografij;
- 17 filatelističnih izdaj;
- 2 umetniški deli;
- 1 rokopisni snopič;
- 6 medalj (dr. Boštjan Erat).

1. 8. Retrospektivni vnos gradiva / elektronski katalog

Nadaljeval se je retrospektivni vnos gradiva v katalog, in sicer vnos starega fonda, večinoma za potrebe digitalizacije.

SKUPAJ: 114 enot gradiva

1. 9. Preusmerjanje gradiva

Kakovostna izgradnja in upravljanje zbirke pomeni tudi redno izločanje in preusmerjanje starejšega gradiva v skladišče. Zato smo tudi v letu 2023 iz prostega pristopa v oddelku za odrasle v skladišče preusmerjali predvsem dvojnice in manj aktualno gradivo. Nekaj gradiva se je po potrebi, predvsem na želje uporabnikov, preusmerilo tudi v naše krajevne knjižnice oz. izposojevališča.

1. 10. Izločanje knjižničnega gradiva in odpis

V letu 2023 smo nadaljevali z načrtovanim odpisom knjižničnega gradiva. Pri tem smo upoštevali Pravilnik za izločanje in odpis knjižničnega gradiva NUK ter Normative in standarde za splošnoizobraževalne knjižnice.

Predvsem smo v skladišču (Potujoči oddelek) nadaljevali in končali sistematično izločanje poškodovanega, zastarelega in neaktualnega gradiva.

Načrtovali smo odpis 5.000 enot gradiva, izločili in odpisali smo **6.585** enot uničenega, poškodovanega, izgubljenega, odvečnega ali zastarelega gradiva.

Z izločenimi in odpisanimi knjigami smo večinoma oskrbovali Bukvarno Ajta, kjer smo jih ponudili po simbolni ceni od 1 do 10 EUR, druge smo podarili.

Odpisano gradivo:

	KNJIGE	NEKNJIŽNO GRADIVO	SERIJSKE PUBLIKACIJE	SKUPAJ
KOROŠKA OSREDNJA KNJIŽNICA				
ODDELEK ZA ODRASLE	2.343	449	977	3.768
ODDELEK ZA MLADINO	1.077	13	11	1.101
KRAJEVNE KNJIŽNICE				
PREVALJE	330	1	11	342
MEŽICA	377	1	8	386
ČRNA	101	5	10	116
KOTLJE	173	2	8	183
ŽERJAV	14	0	0	14
IZPOSODEVALIŠČA				
LEŠE	36	1	0	37
STROJNSKA REKA	1	0	0	1
STROJNA	0	0	0	0
PODPECA	0	0	0	0
POTUJOČI ODDELEK				
	634	2	0	636
SKUPAJ	5.086	474	1.025	6.585

1. 11. Zaščita in varovanje gradiva

Da bi gradivu podaljšali življenjsko dobo, ga zaščitimo (ovijemo) z zaščitno folijo.

V letu 2023 smo zaščitili **2.072** enot, kar pomeni 40 % novega knjižnega gradiva.

2. Bukvarna Ajta

Bukvarna Ajta je v letu 2023 delovala po urniku trikrat tedensko, ob torkih in četrtek med 16. in 19. uro ter vsako sredo med 9. in 12. uro. V poletnem času (julij in avgust) ob ponedeljkih med 9. in 12. uro in ob sredah med 16. in 19. uro. Med poletnim delovnim časom je bilo delovanje nekoliko okrnjeno zaradi naravne nesreče.

V septembru smo se po burnih vremenskih dogajanjih, ki so prizadele Kulturni center Ravne, odločili, da Bukvarno Ajta preselimo v prostore Koroške osrednje knjižnice Ravne, v pritličje, desno od izposoje. Selitev je prinesla tudi pozitivne stvari, saj so se povečali obisk, fond in prodaja gradiva.

Statistični podatki o številu obiskov, o številu prodanih knjig in pripravljenih dogodkih za leto 2023 so razvidni iz spodnjih tabel. Iz tabele je razviden tudi povečan obisk in število prodanih knjig po avgustu.

MESEC	ŠTEVILO OBISKOV	ŠTEVILO PRODA- NIH KNJIG	PRODAJA
JANUAR	16	76	185,00
FEBRUAR	18	65	174,00
MAREC	38	86	216,00
APRIL	20	70	157,00
MAJ	72	55	143,00
JUNIJ	37	62	178,00
JULIJ	10	36	96,00
AVGUST	4	29	85,00
SEPTEMBER	53	84	246,00
OKTOBER	188	203	493,00
NOVEMBER	70	153	400,00
DECEMBER	64	166	418,00
SKUPAJ	590	1.085	2.791,00 €

Koroška osrednja knjižnica je od 142 darovalcev prejela 7.746 knjig, 68 DVD-jev, 8 zgoščenk in 6 videokaset. Prejeto gradivo smo uvrstili v naš knjižnični fond, ga preusmerili v Bukvarno Ajta ali pa ga podarili bukvarni Ciproš ter posameznim institucijam in posameznikom, ki so se s prošnjo obrnili na Koroško osrednjo knjižnico.

Knjige so v dar prejeli:

- KNJIGOBEŽNICA KOTLJE – 96 knjig
- KNJIGOBEŽNICA RADMANCE – 13 knjig
- RAVENSKI RAZGLEDI (nagradna križanka) – 3 knjige
- DOM STAREJŠIH NA FARI – 100 knjig
- VRTEC SOLZICE – 12 knjig
- DAN KNJIGE, promocijski kotiček v KOKR (uporabniki) – 60 knjig
- DAN ZA SPREMEMBE – ZA(ČUTIMO)DOBRO – 25 knjig
- Z BUKVARNO V POČITNICE – KC (delavnica) – 7 knjig
- FESTIVAL ČI-ČI (Poletna čitalnica pod magnolijo) – okoli 300 knjig
- OŠ PREŽIHOV VORANC (nadarjeni učenci) – 8 knjig
- KD KULTURNA KIBLA (literarni večer) – 10 knjig
- MOJA DEŽELA LEPA IN GOSTOLJUBNA (Trg Ravne) – 20 knjig
- DOBRODELNI DAN ZA POMOČ PRI POPLAVAH – 25 knjig
- SLOVENSKE ŽELEZNICE(Bibliovlak) – 20 knjig
- KNJIGA JE DARILO OD NAS ZA VAS -18 knjig, ena zgoščanka
- ADVENTNI KOLEDAR V KOKR – 24 knjig

Urejali smo bralne kotičke v **Zdravstvenem domu na Ravnah**, v **Grajski časopisni kavarni Eleonora** in do avgusta v **Kulturnem centru Ravne**. Skupno smo bralne kotičke napolnili z okoli 416 knjigami in 15 DVD-ji.

V poletnih mesecih od junija do konca septembra smo v sklopu festivala ČI-ČI urejali Poletno čitalnico pod magnolijo, v katero smo pridali okoli 300 knjig.

2. 1. Dejavnosti Bukvarne Ajta v letu 2023

PODATKI O DEJAVNOSTIH BUKVARNE AJTA			
DATUM	PRIREDITEV	IZVAJALEC	ŠTEVILO OBISKO VALCEV
29. 3. 2023	Predstavitve Bukvarne Ajta in pravljerna ura	Bukvarna Ajta, VVZ Ravne, (Enota Solzice)	19
21. 4. 2023 22. 4. 2023	Svetovni dan knjige – PODARIMO KNJIGO	Bukvarna Ajta, KOK Ravne	60
24. 4. 2023	»DAN ZA SPREMEMBE – ZA (ČUTIMO) DOBRO«	Bukvarna Ajta, VVZ Ravne na Koroškem, OŠ Ravne Na Kor., javni zavodi, športna društva	400 +
22. 5. 2023	FESTIVAL SOLZIC	Bukvarna Ajta, Občina Ravne na Koroškem, Turistično društvo Solzice	400+
1. 6. 2023 2. 6. 2023 JUNIJ JULIJ AVGUST SEPTEMBER	FESTIVAL ČI – ČI (Knjižne olimpijske igre) in Poletna čitalnica pod magnolijo	KOK Ravne, Bukvarna Ajta	300+
14. 6. 2023	Predstavitve Bukvarne Ajta in mladinska debata	Bukvarna Ajta, OŠ Prežihov Voranc	9
23. 6. 2023	LITERARNI VEČER MD KULTURNA KIBLA, MEŽICA	Bukvarna Ajta, MD KULTURNA KIBLA, VVZ Mežica	70+
28. 6. 2023	Z bukvarno v počitnice (delavnica)	Bukvarna Ajta, Kulturni center Ravne	7
08. 9. 2023	MOJA DEŽELA, LEPA IN GOSTOLJUBNA (ocenjevanje mestnih jeder)	Bukvarna Ajta, Medgeneracijski center Ravne, Občina Ravne, Državna ocenjevalna komisija	30+
11. 9. 2023	DOBRODELNI DAN ZA POMOČ ŽRTVAM POPLAV	Bukvarna Ajta, ZKŠTM Ravne, VVZ Ravne, OŠ Ravne, Športna društva, prostovoljci	500+

2. 10. 2023	Pravljerna ura za vrtec Solzice, enota Ajda Ravne	Bukvarna Ajta, VVZ Ravne	62
24. 11. 2023	Predstavitve Bukvarne Ajta tujcem živečim v SLO	Bukvarna Ajta, LURA	15
19. 12. 2023 20. 12. 2023	»KNJIGA JE DARILO OD NAS ZA VAS«	BUKVARNA AJTA	18
28. 12. 2023	PROJEKT BIBLIOTHEK	BUKVARNA AJTA, SLOVENSKE ŽELEZNICE	-
SKUPAJ			1.890+

2. 2. Predstavitve Bukvarne Ajta, pravljerna ure in delavnice

Skozi leto smo gostili kar nekaj skupin otrok iz vrtcev, osnovnih šol in odraslih. Predstavili smo jim način delovanja bukvarne in jih usmerjali k razvoju pozitivnega čuta in spoštovanju do knjig. Vse dogodke je izvedla Saša Pšeničnik.

Pravljerna ura z Vrtcem Ravne na Koroškem, enota Solzice

V sredo, 29. marca 2023, nas je obiskala skupina 17. otrok z dvema vzgojiteljicama. Ogledali smo si bukvarno in se seznanili z njenim delovanjem. Prebrali smo pravljico *Kraljestvo zobnih mišk* in prelistali nekaj knjig. Otroci so v zahvalo narisali risbico, Bukvarna Ajta pa jim je podarila dve knjigi in pobarvanke na temo prebrane pravljice.

Obisk nadarjenih učencev OŠ Prežihovega Voranca z mladinsko debato

V sredo, 14. junija 2023, smo v bukvarni gostili 8 nadarjenih učencev iz OŠ Prežihovega Voranca, pod vodstvom šolske svetovalne delavke Urše Perčič. Predstavili smo jim namen in vizijo bukvarne in debatirali o priljubljenosti branja med mladimi. Radovedno so brskali med poličkami in vsak je našel nekaj branja zase. Knjige smo jim podarili in jih povabili, da nas obiščejo tudi v prihodnje.

Delavnica Z BUKVARNO V POČITNICE

V okviru počitniških delavnic v Kulturnem centru smo v sredo, 28. junija 2023, izvedli prijetno

delavnico »Z BUKVARNO V POČITNICE«. Delavnice se je udeležilo 7 otrok različnih starosti.

Debatirali smo o branju, o priljubljenih knjigah in odnosu do knjig. Izdelali smo si kape za zaščito pred soncem in knjižne kazalke za počitniško branje. Ob koncu je Kulturni center Ravne na Koroškem poskrbel še za okrepčilo, Bukvarna Ajta pa je vsakemu udeležencu podarila knjigo za branje med počitnicami.

Pravljica ura z Vrtcem Solzice, enota Ajda

Po selitvi Bukvarne Ajta v prostore Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika nas je v ponedeljek, 2. oktobra 2023, obiskalo 56 otrok v spremstvu 6 vzgojiteljic iz Vrtca Ravne, enota Ajda.

Pogovarjali smo se o branju in letnih časih. Na njihovo željo smo prebirali in prebrali nekaj hudomušnih pesmic o jeseni. Po ogledu novih prostorov Bukvarne Ajta so si skupaj z vzgojiteljicami izbrali 10 knjig.

Ob našem druženju smo jih povabili, da se včlanijo tudi v našo knjižnico in jih razveselili s pobarvankami. Polni lepih vtisov smo si obljubili, da se kmalu spet vidimo.

LJUDSKA UNIVERZA RAVNE – obisk tujcev v Bukvarni Ajta

V četrtek, 24. novembra 2023, nas je v spremstvu dveh učiteljic Ljudske univerze Ravne na Koroškem obiskala skupina 13. tujcev, ki so se preselili na Koroško. Predstavili in razkazali smo jim prostore in namen delovanja bukvarne. Za spodbujanje bralne kulture in povabilo k obisku smo jim podarili kupončke za brezplačno knjigo.

2. 3. SVETOVNI DAN KNJIGE – promocijski kotic Bukvarne Ajta

Ob svetovnem dnevu knjige smo v prostorih izposoje v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem pripravili promocijski kotic Bukvarne Ajta. Uporabnikom knjižnice smo ob izposoji podarili knjigo iz bukvarne in jih povabili v naše prostore.

V petek, 21. aprila 2023, in v soboto, 22. aprila 2023, smo za namene promocije in spodbujanje branja iz bukvarne podarili okrog 60 knjig.

2. 4. DAN ZA SPREMEMBE – ZA(Č)UTIMO) DOBRO

Ob povabilu Občine Ravne na Koroškem smo se v soboto, 22. aprila 2023, že devetič pridružili vseslovenski akciji DAN ZA SPREMEMBE – ZA(Č)UTIMO) DOBRO. Z različnimi institucijami in prostovoljci smo na Mestni tržnici Ravne pripravili različne stojnice in širili dobro. Odvil se je tudi

kratek kulturni program. Na stojnici Bukvarne Ajta smo pripravili promocijski material, pobarvanke in knjižne kazalke na to temo. Obiskovalcem naše stojnice smo podarili okrog 25 knjig.

2. 5. FESTIVAL SOLZIC

V soboto, 20. maja 2023, smo se v spomin na našega veljaka Lovra Kuharja - Prežihovega Voranca udeležili tradicionalnega pomladnega dogodka v Kotljah, na Rimskem vrelcu, v okviru Festivala solzic.

Sodelovali smo na koroški tržnici, kjer smo na stojnici ponujali knjige z domoznansko vsebino in zbirali risbe otrok, ki so risali na temo žabic in vode. Čez dan se je odvijalo kar nekaj prireditev s kulturnim in glasbenim programom.

Ob tej priložnosti so našemu direktorju Aljažu Verhovniku podelili tudi posebno priznanje – venec solzic, na kar smo še posebej ponosni.

Na naši stojnici smo po simboličnih cenah prodali 15 domoznanskih knjig in mimoidočim ponujali tudi promocijski material naše knjižnice. Organizatorja Festivala solzic sta Občina Ravne na Koroškem in Turistično društvo Solzice Ravne.

2. 6. FESTIVAL ČI-ČI (Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem)

Festival ČI-ČI vsako leto privabi na plano knjige in na poseben način promovira bralno kulturo, ima skoraj 10-letno tradicijo. Ob pestrem dogajanju v Koroški osrednji knjižnici Ravne smo v prelepem Grajskem vrtu odprli tudi poletno čitalnico na prostem in jo poimenovali »Poletna čitalnica pod magnolijo«, kjer čez celo poletje v branje ali v zamenjavo ponujamo knjige iz Bukvarne Ajta. Bralcem vseh starosti poleg knjig nudimo tudi odejo – »koco«.

Čez poletje smo v čitalnici podarili okrog 300 knjig, nekaj pa smo jih pridali tudi v knjigobeznično Radmance v parku.

2. 7. LITERARNI VEČER MD KULTURNA KIBLA, MEŽICA

Na povabilo mladinskega društva Kulturna Kibla iz Mežice smo se v četrtek, 22. junija 2023, udeležili glasbeno-literarnega večera v Angleškem parku pred Bargetovo vilo v Mežici.

Odprli so razstavo lampijončkov, podelili nagrade mladim in nadarjenim literatom ter prisotne povabili k branju poezije. Bukvarno Ajta smo predstavili z odlomkom iz Prežihovega romana *Jamnica*. Na trobento nam je zaigrala mlada in nadarjena učenka Neža Maurič, zaključek večera pa je popestril koroški kantavtor Adi Smolar.

Organizirali so tudi izmenjevalnico rabljenih knjig, v katero smo iz Bukvarne Ajta pridali 10 knjig.

2. 8. MOJA DEŽELA – LEPA IN GOSTOLJUBNA – ocenjevanje mestnih jeder

V četrtek, 7. septembra 2023, je mesto Ravne na Koroškem obiskala državna ocenjevalna komisija projekta »Moja dežela – lepa in gostoljubna«, ki ga pripravlja Turistična zveza Slovenije.

V ta namen smo z literarno skupino Medgeneracijskega centra Ravne na Koroškem, Literarna Čajanka, postavili promocijski kotiček Bukvarne Ajta in skupaj prebirali poezijo.

Mimoidočim smo predstavili našo bukvarno in jih ozaveščali o ravnanju s knjigami ter spodbujali k bralni kulturi. Ob tej priložnosti smo mimoidočim podarili tudi 20 knjig iz našega fonda.

Državna ocenjevalna komisija je naš dogodek podprla in ga pozitivno ocenila.

2. 9. DOBRODELNI DAN ZA POMOČ ŽRTVAM POPLAV

4. avgust 2023 je datum, ki si ga bomo Korošci za vselej zapomnili po katastrofalnih poplavah, ki so zelo prizadele naše kraje. V nedeljo, 10. septembra 2023, smo se v ta namen zbrali v duhu sočutja, solidarnosti in enotnosti ter ustvarili lep dobrodelni dogodek, kjer smo zbirali sredstva za posameznike in družine, ki so bile prizadete v poplavah. Bukvarna Ajta je sodelovala s stojnico, na kateri smo za prostovoljne prispevke ponujali naše knjige. Obiskovalce smo obveščali tudi o novi lokaciji bukvarne v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika, kamor smo se bili primorani preseliti po poplavah v Kulturnem centru.

Za dobrodelni namen smo namenili 25 knjig in zbrali 111 €. Zbrana sredstva smo ob koncu predali organizatorjem dogodka.

2. 10. PROJEKT BIBLIOVLAK

Na pobudo Slovenskih železnic in ker je vlak mesto, ki nudi odličen izkoristek časa za branje knjig, smo se v Koroški osrednji knjižnici, enoti Bukvarna Ajta,

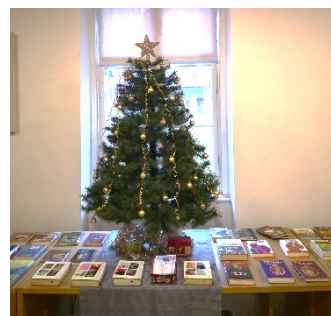
odzvali na povabilo za sodelovanje v projektu Bibliovlak.

Izbrali smo 20 knjig in jih poslali na naslov Slovenskih železnic. Knjige se bodo razporedile na različne vlake po Sloveniji. Bralec lahko knjigo obdrži, če mu je všeč, ali pa jo po branju vrne na katerikoli vlak v Sloveniji. Za boljšo prepoznavnost smo knjige opremili z nalepkami in sloganom »Naj vam branje polepša potovanje!«

Knjige bodo na vlakih potovale vse do 23. aprila 2024 (svetovni dan knjige), ko se bo projekt zaključil.

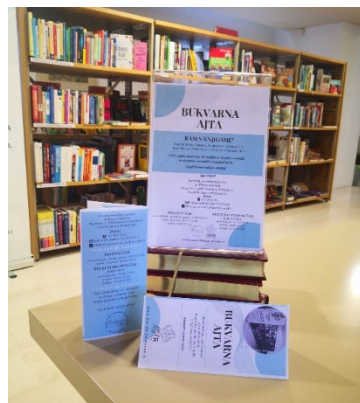
2. 11. KNJIGA JE DARILO OD NAS ZA VAS

V prazničnem in čarobnem decembru smo v nove prostore Bukvarne Ajta v Koroški osrednji knjižnici posebej povabili naše nove in stare uporabnike. Dogajanje je potekalo v prazničnem vzdušju, obiskovalcem pa smo predstavili namen in vizijo bukvarne. Dogodka se je udeležilo 18 obiskovalcev, podarili smo jim 18 knjig po lastnem izboru.

2. 12. Informacije in promocija Bukvarne Ajta

Osvežili in pripravili smo novo zgibanko bukvarne, ki smo jo posodobili s spremenjenimi informacijami in jih ponujamo uporabnikom na vseh dogodkih ter ob obiskih. Poskrbeli smo tudi za plakate, ki smo jih razobesili po knjižnici in njenih enotah.

Obiskovalci lahko informacije o Bukvarni Ajta pridobijo tudi na Facebooku (Bukvarna Ajta), spletni strani Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika

Ravne na Koroškem, preko elektronske pošte (bukvarna.ajta@knjiznica-ravne.si) in telefona (02 870 54 33).

Za vse enote vrtca Ravne na Koroškem smo pripravili vabilo, s katerim smo jih pozvali, da nas obiščejo (po predhodnem naročilu vsako sredo med 9. in 12. uro).

V prihodnje se bomo še naprej trudili, da se bodo naši uporabniki v prostorih Bukvarne Ajta prijetno počutili. Sproti jih bomo obveščali o novostih, mesečnih tematikah branja in dogodkih.

Osrednje območne knjižnice

IV Osrednja območna knjižnica

1. Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

Koroška osrednja knjižnica je v letu 2023 koordinirala zbiranje, obdelavo in hranjenje vseh vrst domoznanskega gradiva, publikacij in sive literature. Zbirali smo informacije o zavezancih za obvezni izvod, koordinirali bibliografsko obdelavo domoznanskega gradiva in normativno kontrolo. Uporabnikom s celotnega območja smo posredovali zahtevnejše in splošne domoznanske informacije predvsem preko telefona, elektronske pošte, klasične pošte ... Članice delovnih skupin za domoznanstvo, Kamro, Obrazce slovenskih pokrajin so se redno udeleževale vseh spletnih sestankov na ravni koordinacije NUK-a in pristojnih OOK-jev (Knjižnica Mirana Potrča Ptuj, Osrednja knjižnica Celje, Mestna knjižnica Kranj).

V okviru območnosti je koordinatorica za domoznanstvo aktivno sodelovala v skupini za domoznanstvo osrednjih območnih knjižnic, kjer so glavni poudarki in prizadevanja usmerjeni v trajno ohranjanje digitalnega gradiva (repozitorij NUK-a), v obdelavo in vnos rokopisnega gradiva in zapuščin v sistem COBISS ter regionalizacijo dLib-a. V posebni delovni skupini smo se posvečali tudi oblikovanju enotnih smernic za domoznansko dejavnost.

1.1. Obrazi slovenskih pokrajin (Koroški biografski leksikon)

Portal Obrazi slovenskih pokrajin (v nadaljevanju OSP) je spletni biografski leksikon znanih osebnosti slovenskih pokrajin ter Slovencev v zamejstvu in po svetu. Naloga vseh sodelujočih knjižnic je, da zbiramo, pripravljamo, vnašamo, posodabljam, usklajujemo dvojnike in urejamo gesla različnih profilov ljudi, ki so skozi razna obdobja pomembno zaznamovali naš prostor in čas. Uredništvo za leksikon Korošci (vključno s Slovenci v zamejstvu in po svetu) je v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika.

Naša želja je, da bo v prihodnje naš nabor gesel še večji, zato si želimo več medinstitucionalnega sodelovanja. V letu 2023 se je za sodelovanje na portalu odločilo pet novih knjižnic, dve knjižnici s Koroške: Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec in Slovenska študijska knjižnica v Celovcu. Delavnice za vnašalce biografij, ki je potekala 29. novembra, so se udeležili po en predstavnik iz že omenjenih treh knjižnic.

V leksikon je bilo to leto vnesenih osem novih biografij o koroških obrazih. Portal OSP smo promovirali na spletni strani knjižnice in družbenem omrežju Facebook, na razpolago so bile promocijske kazalke in oblikovani plakati.

Obrazi slovenskih pokrajin, 2023

1.2. Koroška lokalna bibliografija in osebne bibliografije

Dopolnjevali smo lokalno bibliografijo Koroške z novimi bibliografskimi zapisi. Gre za prispevke in članke iz revij, časopisov, zbornikov, ki se nanašajo na Koroško, zamejsko Koroško in koroške avtorje. Ta dejavnost nam je v veliko pomoč pri posredovanju informacij našim uporabnikom.

Izdelujemo in vnašamo osebne bibliografije za različne avtorje. V letu 2023 smo opravljali tudi to nalogo, na željo avtorjev, raziskovalcev, strokovnjakov z različnih področij (medicina, druge stroke ...). Obseg dela na tem področju se zadnja leta povečuje.

Osebne bibliografije omogočajo pripravo različnih izpisov bibliografij za katerega koli avtorja, za katerega so podatki vneseni v normativno bazo podatkov CONOR.SI in bibliografske enote v vzajemno bibliografsko bazo podatkov COBIB.SI in bazo SICRIS.

V letu 2023 je bilo evidentiranih **2.560** časnikov, časopisov in revij, kreiranih je bilo **664** zapisov za članke.

Lokalna bibliografija Koroške (vzajemna baza COBISS od leta 1994 dalje) vsebuje 51.652 zapisov:

BIBLIOGRAFIJA KOROŠKE 2023	ŠTEVILO ČLANKOV
LOKALNA (Mežica, Črna, Prevalje, Ravne, Mežiška dolina)	278
OBMOČNOST (Koroška krajina, slovenska Koroška v Avstriji)	386
SKUPAJ	664

1. 3. Razstave in prireditve

1. 3. 1. Med včeraj in jutri | Zapisi in čas

Konec leta 2023 je domoznanski oddelek (avtorici Simona Vončina, Simona Šuler Pandev) pripravil razstavo Med včeraj in jutri | zapisi in čas, ki se je podaljšala tudi v januar 2024.

Rdeča nit razstave, ki tudi v grafični podobi nagovarja skozi razstavne panoje, je nedavno restavrirana rokopisna knjiga *Antikrista žuljenje*, ki je v zapuščini dr. Kotnika evidentirana kot Žegarjev Antikrist. Razstava je pomenila izziv, kako na skupni imenovalec postaviti dolga razdobja v zgodovini in jih osvetliti z vidika ohranjanja spomina človeštva. Izhajajoč iz človekove osnovne potrebe po ohranjanju sporočil, pripovedovanju zgodb, zapisovanju, širjenju informacij – od ustnega izročila, rokopisnih zapisov, tiskanih knjig ... pa vse do digitalnega zapisa. Če zapisana beseda ohranja ustno izročilo, tiskana knjiga ohranja izvirne unikatne rokopise. Reprinti in faksimilirane izdaje nam vračajo podobo prvotiskov v izvirniku, ki so večkrat, sploh v primeru prvih slovenskih knjig – protestantskih tiskov, izjemne redkosti, večkrat po sreči ohranjeni samo v enem izvodu. V ognju protireformacije so premnoge gorele na grmadah in le redkim je bilo prizaneseno. Danes je večina izjemno redkih besedil, ohranjenih tiskov iz obdobja reformacije ter novoveških predlog dostopna v obliki faksimilov.

Organizirali smo vodstva po razstavi za šolske in druge zainteresirane skupine.

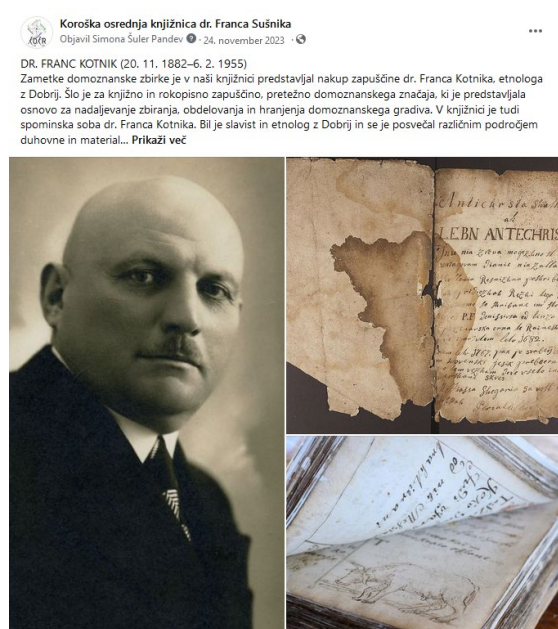

Odprtje razstave Med včeraj in jutri | Zapisi in čas (foto: Nika Högl)

1. 3. 2. Priložnostne spletne objave

Na spletu (Facebook) in spletni strani knjižnice smo skozi vse leto objavljali (ob raznih obletnicah) krajše zapise in fotografsko gradivo avtorjev domačinov in na ta način tudi promovirali gradivo iz domoznanske zbirke in drugih posebnih zbirk, biografskega portala Obrazi slovenskih pokrajin – Korošci in portalov Kamra in dLib.

(Alojz Krivograd st., Leander Fužir, Primož Suhodolčan, Angela Piskernik, Marija Suhodolčan Dolenc, Zinka Zorko, dr. Franc Sušnik, Franc Leder-Lesičjak, Prežihov Voranc, Maks Dolinšek, Marjan Kolar, Jakob Špicer, dr. Franc Kotnik, Mrdavšič Janez ...). Pripravili smo 37 objav.

Objava na Facebook-u – Dr. Franc Kotnik (1882–1950)

1. 4. Rokopisi

Tudi v letu 2023 smo nadaljevali s popisi naših posebnih zbirk (rokopisi, fototeka, slikovno gradivo) in predvsem gradiva, ki smo ga digitalizirali za potrebe dLib-a, Kamre in naših zbirk.

Prav tako skozi vse leto pridobivamo različne rokopise in avtografe, ki jih evidentiramo in primerno shranimo.

1. 5. Dragoceno gradivo (zaščita ...)

Z restavriranjem oz. vezavami dragocenega gradiva iz različnih posebnih zbirk vsako leto najbolj ogroženo in poškodovano gradivo v okviru finančnih zmoglosti strokovno popravimo in zaščitimo s pomočjo strokovnjaka s tega področja. V letu 2023 smo ponovno dobili v svoje trezorje restavriran rokopis *Antikrista žulenje*, v Kotnikovi zapuščini evidentiran kot *Žegarjev antikrist*. Center za restavriranje in konzervatorsko dejavnost pri Arhivu Slovenije je opravil izjemno delo, rokopis smo zaščitili in ga tudi restavriranega ponovno digitalizirali in objavili na dLib.

1. 6. Digitalizacija dragocenega gradiva iz posebnih zbirk (www.dlib.si, www.kamra.si)

Da bi ohranili, zaščitili in hkrati olajšali dostop do starejšega domoznanskega gradiva, rokopisov in starejše periodike, smo nadaljevali z dolgoročno načrtovano digitalizacijo knjižnične dediščine oziroma pripravili e-vsebine za skupni regijski portal Kamra in dLib ter za spletno stran knjižnice.

domov / posvetila / URN:NBN:SI:DOC-41UYHFY1 / [SLO](#) / [ENG](#)

Kunst-Topographie des Herzogthums Kärnten

	Vir Jezik Leto Format Vsebina Založnik Izvor Pravice URN COBISSID Objavljeno	Knjige nemški 1889 VI, 490 str., 14 f. pril., 28 cm cerkvena umetnost Koroška kulturna zgodovina leksikoni Umetnost umetnostna topografija Zgodovina in Commission bei Kubasta & Voigt Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem URN:NBN:SI:DOC-41UYHFY1 1064800 27.11.2023

Metapodatki

Citiranje

1. PDF datoteka (357 MB)
1. TXT datoteka (1399 KB)

APA
Kunst-Topographie des Herzogthums Kärnten (1889). URN:NBN:SI:DOC-41UYHFY1 from <http://www.dlib.si>

Digitalizirana monografija *Kunst-topographie des Herzogthums Kärnten*, 1888 na dLib-u

Tudi v letu 2023 smo v sodelovanju s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu nadaljevali z digitalizacijo zamejskih časopisov, in sicer časopisa *Naš tednik* – glasila Krščanske ljudske stranke. Naš tednik je neprekinjeno izhajal od leta 1949 do 2003. Gre za velik pomen v smislu dragocenega

gradiva, prispevkov o naši (koroški preteklosti), vir informacij in podatkov, ki so jih v preteklosti in jih bodo v prihodnje izčrpavali uporabniki naše osrednje območne knjižnice, območnih knjižnic ter drugih kulturnih institucij (muzeji, galerije, arhivi) na tej in oni strani Koroške. V letu 2023 smo digitalizacijo časopisa *Naš tednik* tudi v celoti zaključili. Poleg tega smo uspeli digitalizirati še 12 rokopisov (10 iz Kotnikov zapuščine in 2 rokopisa iz zbirke Stare listine in rokopisi), tiskano knjigo *Kunst-topographie des Herzogthums Kärnten* iz leta 1888 in fotografsko gradivo iz zapuščine dr. Boštjana Erata.

Digitalizacijo je izvedel zunanji partner z dolgoletnimi izkušnjami in referencami, ki nudi kakovostno in najugodnejšo storitev in tudi revizijsko in zakonsko skladno elektronsko hrambo, po zahtevah nadzorne institucije KPMG (certifikat o revizijski skladnosti) in Arhiva Republike Slovenije (akreditacija).

Digitalizirane vsebine (**11 letnikov časopisa, 12 rokopisov, 167 kosov slikovnega gradiva in monografijo**) smo vključili na portal dLib, do njih lahko neomejeno dostopajo vsi uporabniki svetovnega spleta. Skupaj smo digitalizirali **12.990 strani**.

Na portalu dLib smo imeli v preteklem letu (2023) **40.097** skupnih vpogledov v vsebino in **352.879** vpogledov v metapodatke.

1. 7. Spletni portal slovenskih splošnih knjižnic Kamra www.kamra.si

Portal KAMRA je spletno mesto, ki združuje digitalizirane vsebine s področja domoznanstva, ki jih drugače na tradicionalen način zbirajo in posredujejo splošne knjižnice in druge lokalne kulturne organizacije. Vključuje vsebine, ki so za določeno področje značilne, zanimive in v interesu lokalne skupnosti. Osnovni gradniki KAMRE so multimedijски elementi (dokumenti, slike, audio-video zapisi), opisani z metapodatki. Prikaz vsebin na portalu temelji na pripovedovanju zgodb – digitalnih zbirk, v katerih izbrano temo opišemo z besedilom in jo ilustriramo z multimedijskimi elementi.

Tudi v letu 2023 se je Koroška osrednja knjižnica vključevala v aktivnosti v zvezi s spletnim portalom in sodelovala na sestankih regijskih urednikov. V tem letu je regijska urednica iz naše knjižnice Simona Vončina s strani Zveze splošnih knjižnic prejela nagrado za najboljšo vnašalko na portal Kamra.

1. 7. 1. Nove vsebine na portalu Kamra

Območno uredništvo

- Sodelovali smo pri razvijanju, vzdrževanju in koordinaciji portala KAMRA, koordinirali delo v regiji, navezovali stike s potencialnimi partnerji, dodajali vsebine ter izvajali redakcijo.
- Tudi v letu 2023 je kot aktivna vnašalka vsebin sodelovala Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec. Drugo dve osrednji knjižnici, Dravograd in Radlje ob Dravi, zaenkrat še ne prispevata vsebin.
- Dobro sodelovanje s posamezniki (zbiranci domoznanskega gradiva in publicisti) ter sorodnimi institucijami potrjuje, da prepoznavajo portal kot odlično spletno mesto za popularizacijo različnih tem. Vse vsebine, ki jih prispevajo za portal Kamra, preoblikuje in vnese območna urednica.

Pridobivanje vsebin in partnerjev

Koroška je na portalu Kamra bogatejša za naslednje število vsebin:

	DIGITALNE ZBIRKE	MULTIMEDIJSKI ELEMENTI	NOVICE
Koroška osrednja knjižnica	4*	249	2
Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec	1**	37	1
SKUPAJ	5***	286	3

*s posameznimi poglavji/podzbirkami: 40

**2 poglavja/podzbirki

***42 poglavij/podzbirk

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem je objavila naslednje digitalne zbirke:

Arheologija koroške krajine

<https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/arheologija-koroske-krajine/>

Zbirka je nastala v sodelovanju s Koroškim pokrajinskim muzejem in arheologinjo Sašo Djura Jelenko, avtorico istoimenske publikacije in nekdanje razstave. Zbirka odkriva arheološko preteklost treh koroških dolin in najpomembnejša najdišča na Koroškem. V sliki in besedi nas popelje skozi dolga stoletja, od

kamene dobe do srednjega veka. Vsebinska nekdanje stalne razstave Koroškega pokrajinskega muzeja je dopolnjena tudi z najnovejšimi odkritji, katerih bisera sta zagotovo odkritje obcestnega miljnega kamna iz rimskega obdobja ter nova dognanja na Piglu na Javorniku.

Poslednje ustoličenje na Poljani pri Prevaljah

<https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/poslednje-ustolichenje-na-poljani-pri-prevaljah/>

Zbirka o velikem narodnem taboru na Poljani pri Prevaljah, kjer so 9. septembra 1935 uprizorili igro Franceta Brenka Poslednje ustoličenje, ki jo je avtor tudi režiral. Epska uprizoritev je bila na velikem travniku pod cerkvico na Poljani, ki je podobna cerkvici na Gosposvetskem polju, kjer je nekoč stal knežji kamen. Sodelovalo je več kot dvesto igralcev iz vse Mežiške doline.

Koroški doctor medicinae universae dr. Boštjan Erat (1891–1956)

<https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/koroski-doctor-medicinae-universae-dr-bostjan-erat-1891-1956/>

'Med včeraj in jutri | Zapisi in čas' iz zbirke Koroške osrednje knjižnice

<https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/med-vceraj-in-jutri-zapisi-in-cas-iz-zbirk-koroske-osrednje-knjiznice/>

Zbirka sledi vsebini istoimenske razstave, katere povod je bila končana restavracija dragocene rokopisne knjige iz zapuščine dr. Franca Kotnika, evidentirane kot Žegarjev Antikrist. Knjigo je knjižnica restavrirala s pomočjo sredstev Ministrstva za kulturo, zahtevne postopke pa so izvedli v Centru za restavriranje in konserviranje pri Arhivu Slovenije. Restavrirano knjigo sva avtorici želeli postaviti v širši kontekst varovanja dragocenih gradiv in hkrati predstaviti tudi izbrana dela iz naših Posebnih zbirk.

Antikrista Žuljenje' iz
zbirke Koroške osrednje
knjižnice

Vsebina
Rokopisna knjiga iz zapuščine dr.
Franca Kotnika (restavrirana knjiga
Žegarjev Antikrist, je bila v izdanih
izdankah za kulturno dediščino v
Arhivu Slovenije v obdobju 2021-23
knjiga je na voljo)

Ogled
Koroška osrednja knjižnica dr.
Franca Kotnika

Ključne besede
POSREDOVANJE, DRAGOCENOST
KOROSKE OSREDNJE KNJIZNICE
POSREDOVANJE, DRAGOCENOST
POSREDOVANJE, DRAGOCENOST

Vr
Zapuščina dr. Franca Kotnika,
Koroška osrednja knjižnica

Status avtorskih pravic
Izjema CC BY-NC

Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec je objavila digitalno zbirko:

Nekoč je bil vrtec

<https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/nekoc-je-bil-vrtec/>

V Slovenj Gradcu je v stavbi na Cankarjevi ulici nekoč deloval vrtec. Vrtčevska vzgoja je v tej lepi, za otroke pravljčni hiši, katere zadnji del stoji na mestnem obzidju, delovala že pred drugo svetovno vojno. Draga Puc je vrtec obiskovala tudi sama, zbrala je mnogo fotografij (predvsem skupinskih) iz tistega časa, največ med letoma 1952 in 1960. Preden so poleg stavbe starega vrtca pričeli graditi novo glasbeno šolo, je posnela še nekaj fotografij za spomin. 2. novembra 2022 je imela Draga Puc razstavo fotografij v Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec, fotografije v digitalni obliki pa nam je zaupala tudi za objavo na portalu Kamra.

Pust
Vsebin
Prazni
Fotografije
Pustbe
Ogled
Knjižni
Gradec
Avtor i
Miša ju
Ključn
OTROCI
fotografije
Status
licence
Avtors
Draga
Čas
20. sto
Čas na
19577

1. 7. 2. Predstavitev in promocija digitalizacije in portalov dLib in Kamra

- Ob organiziranih ogledih knjižnice in gradu Ravne smo obiskovalce seznanjali z dosegljivimi e-viri, predvsem s portaloma Kamra in dLib, kjer se lahko v sliki in besedi sprehodijo skozi zgodovino prostora Na planoti Ravne ter se seznanijo z bogatim slikovnim gradivom, ki se navezuje na zgodovino koroške krajine in na znamenite osebnosti, ki so tu delovale.
- Jesenska delavnica za mlade, kjer s pomočjo vsebin portala Kamra in dLib pripravijo plakate na izbrano temo. Izdelani plakati so bili razstavljeni v prostorih Oddelka za otroke in mladino.
- Reportažni prispevek na lokalni televiziji ob zaključni domoznanski razstavi Zapisi in čas z navezavo na vsebine portala Kamra in dLib.
- Promocija vsebin portala Kamra in dLib na družbenih omrežjih knjižnice.

2. Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja

Načrtna izgradnja in upravljanje knjižničnih zbirk zahteva tudi odpis knjižničnega gradiva. Koroške splošne knjižnice so v skladu s Pravilniki o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva in s strokovnimi navodili NUK-a izvajale načrtovani in kontinuirani odpis knjižničnega gradiva, saj le z aktualno zbirko lahko zadovoljujejo potrebe svojega okolja in uporabnikov. Koroška osrednja knjižnica je izloženo in odpisano gradivo usmerjala. Prejeli smo tri sezname izločenega in odpisanega gradiva iz knjižnic: Knjižnica Dravograd (1), Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec (1), Knjižnica Radlje ob Dravi (1), skupaj 707 enot gradiva.

3. Nacionalna koordinacija OOK

Sredi leta 2023 smo dobili nacionalno koordinatorico, ki bo v prihodnje skrbela za koordinacijo med osrednjimi območnimi knjižnicami, Ministrstvom za kulturo in drugimi deležniki, torej na nacionalni ravni. Koordinatorica za območje Koroške se je redno udeleževala sestankov, srečanj in izobraževanj. Sestanki so potekali tako v živo kot tudi preko aplikacije Zoom. Iz KOKR smo sodelovali: koordinatorica, članice uredniških, nadzornih odborov ter delovnih skupin. Direktor in koordinatorica pa sta sodelovala tudi v timu OOK.

3.1. Delovne skupine

Strokovni delavci Koroške osrednje knjižnice sodelujemo v delovnih skupinah:

- tim OOK (Aljaž Verhovnik, direktor; Simona Šuler Pandev),
- koordinatorica OOK (Simona Šuler Pandev),
- koordinatorica za domoznanstvo (Simona Šuler Pandev),
- koordinatorica za digitalizacijo (Simona Šuler Pandev),
- za e-vire (Lea Vavkan, Janja Petek),
- za brezplačno medknjižnično izposajo (Aljaž Verhovnik, direktor),
- urednica leksikona Koroški nacionalnega portala Obrazi slovenskih pokrajin (dr. Manja Miklavc),
- urednica regijskega portala Kamra (Simona Vončina),
- nadzorni odbor portala Kamra (Aljaž Verhovnik, direktor),
- skupina sistemskih administratorjev in informatikov (Janja Petek),
- uredniški portal knjiznice.si (Neža Molnar),
- storitve za ranljive skupine uporabnikov (Katja Čop),
- uredniški odbor Dobreknjige.si (Branka Mrđenović),
- Center za spodbujanje bralne pismenosti (Jelka Kos).

3.2. Izobraževanje

Knjižničarji na celotnem območju smo se redno udeleževali izobraževanj na različnih strokovnih področjih, ki so jih pripravili Učni center Mestne knjižnice Ljubljana, NUK ali katera od osrednjih območnih knjižnic.

4. Kompetenčni center za lahko branje

Kompetenčni center skrbi za skupne strokovne in razvojne rešitve na področju lahkega branja v knjižničarstvu. Pri vzpostavitvi zbirke Berem zlahka smo za preprosto dostopanje do gradiva poskrbeli s primerno postavitvijo gradiva na policah in z grafičnimi oznakami.

Priročnik celostne grafične podobe je splošno dostopen na spletni strani Koroške osrednje knjižnice, na željo ga tudi pošljemo po e-pošti.

Uredili smo predstavitevno zloženko *Kompetenčni center za lahko branje: osnovne informacije*, namenjeno splošni in strokovni javnosti.

Pripravili smo strokovna izobraževanja za knjižničarje:

- *Lahko pomagam – pristop k ranljivim ciljnim skupinam* v KOKR;
- *Kompetenčni center za lahko branje* v okviru sklopa izobraževanj z naslovom Prilagojeno pripovedovanje in komuniciranje v MKLJ;
- *Nadomestna in dopolnilna komunikacija* (v sodelovanju z društvom Mavrica izzivov) v KOKR;
- predavanje *Storitve za ranljive ciljne skupine v Koroški osrednji knjižnici* na spletnem strokovnem posvetu v organizaciji Knjižnice Mirana Jarca Novo Mesto Inkluzivnost splošnih knjižnic: *Disleksija ter druge motnje branja in pisanja*.

Pripravili smo tudi strokovna predavanja za splošno in strokovno javnost:

- predavanje *Gluhoti in komunikacija*;
- *Skotopični sindrom*;
- *Predavanje o demenci*.

Strokovno javnost seznanjamo s svojim delom s pošiljanjem obvestil in novic, pa tudi s članki. Prvo leto delovanja kompetenčnega centra smo predstavili s prispevkom na COBISS blogu.

Na osnovi v letu 2022 izvedene ankete smo pripravili strokovni članek *Delovanje kompetenčnega centra za lahko branje v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika* in ga objavili v Knjižničarskih novicah.

V pripravi je publikacija s strokovnimi usmeritvami na področju dela z uporabniki lahkega branja.

Kot kompetenčni center za poglobljeno poznavanje področja skrbimo z ustrezno usposobljenim kadrom, ki se usposablja s formalnim in neformalnim izobraževanjem:

- Prilagojeno pripovedovanje in komuniciranje,
- ERASMUS+ (Lahko branje pri otrocih in odraslih: priprava učnih gradiv, Predavanje o gluhoti, predavanje Skotopični sindrom, predavanje o demenci),
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (MKL, LJ),
- Prilagojeno pripovedovanje in komuniciranje (MKL, LJ),
- Knjižnica in ljudje z oviranostmi (MKL, LJ),
- Knjižnica in starejši (MKL, LJ),
- Chat GPT (MKL - zoom),
- ABC bralne pismenosti (Mariborska knjižnica, zoom),
- Predstavitve možnosti sofinanciranja projektov v okviru programa Erasmus + (MKL -zoom),
- Dan lahkega branja (Risa, SG),
- Train 2 Validate (partnerstvo, LJ),
- Access Cult (Moderna galerija, LJ),
- Delavnica 20 minut za lahko branje (Risa, KP),
- Nadomestna in dopolnilna komunikacija (KOKR),
- Lahko pomagam? (KOKR),
- Svetovanje za branje in neformalna biblioterapija (MKL, LJ),
- Delavnica TrueCad za urednike portala Knjižnice.si (MKL, LJ),
- European Citizen Science (MKL - zoom),
- Strategije iskanja knjižničnega gradiva (MKL, LJ),
- Priseljenci in priseljenke v knjižnici in knjigah MKL, zoom),
- Verodostojnost virov (MKL, zoom),
- Knjižnica in ljudje z oviranostmi (MKL, LJ),
- SELSI - Razvoj lahkega branja in govornega lahkega jezika (Trst - zoom),
- SELSI - Easy Language - Speak to be Understood (Riga, zoom),
- Predavanje o gluhoti,
- Predavanje o demenci,
- Predavanje Skotopični sindrom,
- Delavnica 20 minut za lahko branje (KP, KR),
- Inkluzivnost splošnih knjižnic: Disleksija ter druge motnje branja in pisanja (SIKNNM).

V kompetenčnem centru smo vzpostavili sodelovanje s slovenskimi knjižnicami (Mestno knjižnico Ljubljana, Mestno knjižnico Kranj, Knjižnico Srečko Vilharja Koper, Knjižnico Mirana Jarca Novo mesto, Mariborsko knjižnico, Knjižnico Velenje, Knjižnico Šmarje pri Jelšah, Knjižnico Radovljica ...) in z drugimi organizacijami (Zveza Sožitje; CVIU Velenje, društvo Mavrica izzivov).

Z uporabniki ranljivih ciljnih skupin sodelujemo pri pripravi tekstov v lahkem branju, jih vključujemo v branje za različne bralne značke, pripravljamo jim sezname gradiva, mesečna srečanja ob knjigah Knjižna paberkovanja in sproti dogovorjena bralna srečanja.

Delovanje kompetenčnega centra in zbirko Berem zlahka predstavimo ob vodenih ogledih knjižnice v skupinah ali individualno. Vključujemo jih tudi kot samostojne neposredne uporabnike, zato smo pripravili vpisnico in izjavo o oprostitvi plačila članarine v lahkem branju. Omogočamo jim brezplačno članarino, fleksibilnost pri rokih izposoje, izjeme pri plačilu zamudnine ...

Za uporabnike ranljivih ciljnih skupin izvajamo storitvi knjižnica na obisku in osebni knjižničar. Omogočamo jim tudi razne oblike vključevanja: prostovoljsko delo, avtorske razstave, dramski nastopi ...

V Program dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih v letu 2023

V okviru programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih, ki je financiran s strani Ministrstva za kulturo RS, sodelujemo s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu (v nadaljevanju SŠK).

1. Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu

1.1. Medknjižnična izposoja

Ker bibliobusa na našem področju nimamo, dajemo večji pomen takšnemu načinu izposoje, saj se s tem poveča tudi dostopnost knjižničnega gradiva v slovenskem jeziku in tudi bralne kulture.

Vsako leto za to namenimo nekaj sredstev. Ker je to do sedaj že postala utečena praksa, bomo s tem tudi nadaljevali.

	SŠK je naročila iz KOKR	SŠK je posodila KOKR
2023	49	17
2022	83	13
2021	31	22
2020	6	11

1.2. Potujoča knjižnica

Odkar so v knjižnici razširili ponudbo z medknjižnično izposojjo in pravičnimi uricami, se je zanimanje za aktualno knjižno gradivo precej povečalo.

Glede na to, da na Koroškem raste trend in vpis na dvojezične izobraževalne programe, se šole in vrtci na njih obračajo s prošnjo, da bi jim posodili slovensko knjižno gradivo za dlje časa.

Zanimanje za potujočo knjižnico je veliko, zato bi radi to omogočili vsem šolam in vrtcem, ki si te storitve želijo. Do sedaj je bilo za njeno delovanje že namenjenih nekaj sredstev, zato že beležijo rast izposoje, letne statistične primerjave pa to tudi dokazujejo.

Knjižnica je v letu 2023 potovala 52-krat. To je štirikrat več kot v letu 2022.

Za svoje delovanje in pripravo gradiva so porabili okrog 38 ur in izposodili 2.001 enot gradiva.

V primerjavi z letom 2022 je bilo izposojenih 753 enot gradiva več. To dokazuje, da je bilo njeno delovanje uspešno in je v celoti opravičilo vložena sredstva.

	ŠT. IZVEDB	IZPOSOJA KNJIG	ŠT. UR
2023	52	2.001	38,08
2022	48	1.648	31,20
2021	28	1.033	20,08

1.3. Nakup knjižničnega gradiva za SŠK

Knjižnična zbirka v SŠK v Celovcu se dopolnjuje z aktualnim gradivom z različnih področij. Poseben poudarek je na nabavi kakovostne literature za otroke in odrasle. V letu 2023 smo poseben poudarek namenili gradivu za učenje slovenskega jezika. Uporabniki lahko preko oddaljenega dostopa berejo aktualno dnevno in tedensko časopisje v slovenskem jeziku, prav tako lahko dostopajo do arhiva časnika Večer. Novitete smo objavljali na internetni strani KOK in seznam pošiljali v objavo tudi SŠK. Nakupljeno knjižnično gradivo po dogovoru v Celovec dostavimo mi. Sredstva za nakup knjižničnega gradiva KOK pridobi s prijavo na neposredni poziv za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva, ki ga objavlja Ministrstvo za kulturo RS.

Iz teh sredstev je bilo v lanskem letu skupaj kupljeno **707 enot**:

- monografske publikacije, 694 enot;
- serijske publikacije, 13 naslovov.

2. Bralna kultura ter informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu

2.1. Bralna značka za odrasle »Korošci pa bukve beremo« z vključitvijo »lahkega branja«

V Koroški osrednji knjižnici promocijo branja za odrasle širimo tudi v zamejstvu, in sicer v sodelovanju s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu. Za bralno značko berejo posamezniki in zaključene bralne skupine.

V pomoč pri izbiri knjig ponujamo knjižni meni, ki obsega okrog 40 kakovostnih, raznovrstnih književnih del. Med njimi so aktualne novitete in »dobra stara klasika«. Na priporočilnem seznamu je kakovostnejša beletristika in strokovna literatura. Ponujamo tudi izkušnjo sodobnega branja elektronskih knjig na prenosnih napravah.

Prizadevamo si za letno rast števila bralcev ter za prepoznavnost naše skupne akcije v slovenskem in mednarodnem prostoru.

Koncept bralne značke ostaja v svojem bistvu nespremenjen, se pa v posameznih sezonah branja pojavljajo manjše spremembe oziroma poudarki branja (literarne obletnice, e-knjige, poučno branje, domači avtorji, ženske avtorice, tematsko branje, ...). Bralna značka je še vedno najbolj množična motivacijska oblika za branje in jo lahko opredelimo kot nosilko razvoja bralne kulture.

V letu 2023 so bralno značko pridobili 104 bralci iz zamejstva, kar je 18 več kot v letu 2022.

To pa vsekakor pomeni, da je bila tudi 13. sezona uspešno zaključena.

Zaključna prireditev za vse dobitnike nagrad je potekala v prostorih Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika, gostja je bila Mojca Rudolf (20. aprila 2022), ki nam je predstavila zanimivo ozadje nastajanja knjig serije *Temačna skrivnost Irske* (*Solze, ki jih ni in Nasmeh, ki molči*).

Vsako sezono bralne značke za odrasle vse sodelujoče razveselimo tudi z bralno nagrado.

2.2. Pravljične urice z Dragano in Dadijem

Pravljične urice so namenjene dvojezičnim ljudskim šolam, vrtcem in vsem dvojezičnim otrokom na

avstrijskem Koroškem, ki obiskujejo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu.

Lutka Dadi in Dragana skupaj prebereta pravljico, ki ustreza znanju slovenskega jezika otrok, ki se udeležijo pravljicne urice.

Pravljico popestrita še z možgansko telovadbo, uganko, ki spodbija divergentno razmišljanje, predvsem pa z doživetim pripovedovanjem. Ob tem pa otroci tudi spoznavajo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu, saj si lahko tudi izposodijo knjige in se seznanijo s knjižnimi novostmi. To pa istočasno spodbuja tudi delovanje potujoče knjižnice.

	2023	2022	2021
ŠT. IZVEDB	52	23	9
ŠT. OTROK	897	567	168
ŠT. ODRASLIH	166	59	12
ŠT. VSEH OBISKOVALCEV	1.063	626	180
ŠT. UR	53,75	25	10

Iz podatkov je razvidno, da so pravljicne urice z Dragano in lutko Dadijem iz leta v leto bolj obiskane in da pritegnejo vse več tako otrok kot odraslih.

2.3. Bodi kul, beri ful

Branje za mlade poteka v sodelovanju s koroškimi osnovnimi in srednjimi šolami ter dvojezičnimi srednjimi šolami v Celovcu. Namenjena je mladim od 13. do 18. leta.

Sodelujoči morajo prebrati najmanj tri knjige s priporočenega seznama ter o njih v zgibanko napisati osnovne podatke, svoje misli in knjigo oceniti. Vse sodelujoče povabimo na zaključno prireditev, na kateri jim podelimo priznanja in manjše praktične nagrade.

Projekt promovira in izvaja tudi Slovenska študijska knjižnica v Celovcu.

V letu 2023 je sodelovalo 22 otrok.

Glede na to, da imajo največjo vrednost zgodbe, ki jih doživimo, smo bralno sezono Bodi kul, beri ful sklenili s pripovedovalsko-glasbeno prireditvijo. Irena Cerar je izkušena pripovedovalka in avtorica serije priljubljenih izletniških vodnikov, ki nosijo v naslovu Pravljične poti, spremljal jo je harmonikar, skladatelj, multiinstrumentalist in diplomirani fizik Janez Dovč, ki prav tako obožuje ljudske pravljice in je umetniški vodja modernih aranžmajev slovenske ljudske glasbe.

Vsi sodelujoči bralci in bralke, mentorji in mentorice so prejeli simbolične nagrade.

2. 4. Izgradnja novega Youtube kanala

S poudarkom na otroških video vsebinah.

Obe knjižnici, tako na Ravnah kot v Celovcu, že sedaj z različnimi projekti spodbujata medkulturni dialog z močno željo po povezovanju in skupnem sodelovanju z okoljem, kjer delujemo.

Glavne teme, ki jih želimo posredovati prek video vsebin:

- pravljične urice s povabilom v knjižnico;
- ustvarjalnice za otroke z informacijami o knjigah na določeno temo;
- starševski nasvet, s poudarkom na ustrezni literaturi s področja vzgoje, kakovostnega preživljanja prostega časa, različnih ustvarjalnih dejavnosti ...;
- uganke za otroke in odrasle – rubrika pisatelj se predstavi (po videu in odgovarja na vprašanja udeležencev), s povabilom, da si lahko njegova dela tudi izposodijo. Tema naj bi bil vedno eden izmed koroških avtorjev.

Izgradnja poteka v sodelovanju med strokovnimi delavci obeh knjižnic in zunanjim izvajalcem.

S prejeto finančno pomočjo so se dodale nove vsebine, kar je pripomoglo k večji gledanosti. To si želijo tudi v prihodnje.

3. Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih

3. 1. Dostop do e-virov

Tudi v letu 2023 smo v dogovoru s knjižnico v Celovcu njihovim uporabnikom omogočili oddaljen dostop do e-virov, ki jih naša knjižnica nudi tudi našim uporabnikom (seznam je na naši spletni

strani). Pogoj za to je včlanitev v Koroško osrednjo knjižnico, saj bodo z našo izkaznico lahko brezplačno dostopali do vseh e-virov, ki so dostopni preko spletne strani naše knjižnice.

Statistika za člane, ki imajo stalen naslov v Avstriji:

	2023	2022	2021
ŠT. VPISOV	7	7	1
ŠT. AKTIVNIH ČLANOV	22	17	9
ŠT. IZPOSOD IN PODALŠANJ	768	490	165
ŠT. REZERVACIJ	39	10	25

3. 2. Obrazi slovenskih pokrajin

Portal Obrazi slovenskih pokrajin (v nadaljevanju OSP) je spletni biografski leksikon znanih osebnosti slovenskih pokrajin ter Slovencev v zamejstvu in po svetu. Naloga vseh sodelujočih knjižnic je, da zbirajo, pripravljajo, vnašajo, posodablajo, usklajujejo dvojnike in urejajo gesla različnih profilov ljudi, ki so skozi razna obdobja pomembno zaznamovali naš prostor in čas.

Uredništvo za leksikon Korošci (vključno s Slovenci v zamejstvu in po svetu) je v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika.

V letu 2023 se je za aktivno sodelovanje na portalu odločila Slovenska študijska knjižnica v Celovcu, en vnašalec je prispeval dve novi gesli. Delavnice za vnašalce biografij, ki je potekala 27. novembra v organizaciji Mestne knjižnice Kranj, se je udeležilo več predstavnikov iz splošnih knjižnic na Koroškem.

3. 3. Ureditev novega kotička za lahko branje

Kot primer dobre prakse in sodelovanja med knjižnicama je tudi ureditev kotička za lahko branje.

Lahko branje je proces in metoda komunikacije, ki pospešuje razvoj pismenosti ter ob socialnih in psiholoških pristopih v okolje vključuje osebe s težavami branja in pisanja. Komunikacija je prirejena tako, da vsebino podaja na berljiv, čitljiv in razumljiv način.

Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika naziv Kompetenčni center za lahko branje omogoča, da

svoje strokovno znanje širi v mreži osrednjih območnih knjižnic ter v zamejstvu.

V letu 2023 so tudi v knjižnici v Celovcu s sodelovanjem naše knjižnice odprli majhen oddelek za lahko branje.